

זֶה הַשֵּׁעַר לְהוֹצִיאֵם יְבוֹאוּ בּוֹ

סֵפֶר

נִפְלְאוֹת הַזֵּהָר

בּוֹ יִבְאֵר:

- א. גִּדְל נְחִיצוֹת לַמּוֹד זֵהָר הַקְּדוֹשׁ.
- ב. לַמּוֹד הָאֲדָרוֹת עֵקֶר חֲכָמוֹת הָאֲמֵת וְעַל יָדָם נִנְצַל מִמְלַחְמוֹת גּוֹג וּמִגּוֹג.
- ג. אִיךְ שָׂאִין לָנוּ הַצֵּלָה אֵלָּא לְבָרַח לַזֵּהָר הַקְּדוֹשׁ כְּתַבַּת נַח.
- ד. סַבַּת אַרְיִכוֹת הַגְּלוּת, וּמִזֶּה יַעֲשׂוּ יִשְׂרָאֵל לְהַנְצִיל מִהָעֶרֶב רַב.
- ה. כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל חַיֵּב לְחַדֵּשׁ בַּתּוֹרָה, וּבִיּוֹתֵר בַּשְּׁבִיט.
- ו. בְּלַמּוֹד הַזֵּהָר הַקְּדוֹשׁ מִשְׁמַח פְּמִלְיָא שֶׁל מַעְלָה, וְנִשְׁמָתוֹ לֹא מִתְּבַיֶּשֶׁת.



יֹצֵא לְאוֹר עַל יְדֵי "מִפְעֵל הַזֵּהָר הָעוֹלָמִי"
בַּעִיָּה קַבְּיֵית שְׁמֵשׁ תּוֹבֵב"א
הוֹצֵאָה שְׁנֵיָה - אֵלּוּל תַּשׁ"ע לַפ"ק

זכינו להוציא לאור ספר "אורות הזהר"
ובו י"ב ספרים - פנגד י"ב שיערי גן עדן
שכל המפיץ הזהר הקדוש זוכה לכך

- ההבטחות הגדולות של הרשב"י (בזהר תרומה קכ"ח): -
אמר רבי שמעון בן יוחאי זיע"א:

מעיד אני עלי שמים וארץ, שכל המזכה את הרבים [בהפצת הזהר הקדוש]
מתעלה בשלש מעלות, מה שאין כל אדם זוכה לזה

- א. כופה את מלכות הרשעה.
- ב. עושה נחת רוח ועלוי להשם יתברך.
- ג. מעמיד את כל העולם שלא יחרב, ומרבה שלום.

ועל זה מבטיח לו הרשב"י:

- א. זוכה לראות בנים לבניו.
- ב. זוכה לעשירות בעולם הזה.
- ג. זוכה לעולם הבא.
- ד. אין שום אחד שיכול להזיק ולהרע לו.
- ה. נכנס לשנים עשר שיערי גן עדן - ואין מוחה בידו.
- ו. משפיעים עליו שפע ברכה והצלחה לו בכל ענינים לו ולזרעו עד סוף כל הדורות.
- ז. הקדוש ברוך הוא והרשב"י מברכים אותם בכל הברכות שנתברך בהם אברהם אבינו, שגם הוא קרב את כולם להקדוש ברוך הוא.
- ח. הקדוש ברוך הוא קורא לארבע מחנות מלאכים עליונים ומלואים אותו, ונכנס לשבעים עולמות גנוזים (גימטריא "סוד"), שלא זוכה בהם שום אדם אחר - ומיחדים רק לו.



שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי"
מפעל עולמי להצלת הדת

רחוב נחל לכיש 24/8 רמת בית שמש ארץ ישראל
טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

מפתח הענינים לספר "נפלאות הזהר"

פרק א ט

- ט (א) לזכות לגאולה ברחמים, ותשובה מאהבה – על ידי למוד הזהר הקדוש..... ט
- י (ב) בואו נתחזק ונלמד זהר הקדוש..... י
- י (ג) ספר הזהר הוא כתבת נח שנתכנסו בה שנים מעיר ושבע ממלכותא..... י
- י (ד) הגאולה העתידה לא תהיה עד שיוזבו לתוספת הקדשה הזו, ואשרי הזוכה בה..... י
- י (ה) הרמח"ל זי"ע לא מצא עצה לבטל גזרות מעם ישראל, אלא בלמוד "הזהר הקדוש" ברצף ללא הפסק, שבכח "הזהר הקדוש" לבטל כל גזרות ולקרב הגאולה ברחמים..... יא
- יא (ו) כבוד תורתכם יקח את העצה הזאת ויהיה לו לזכות..... יא
- יב (ז) למזהיר ולנזהר שלומים תן כמי נהר!..... יב

פרק ב יג

- יג (ח) מעמד הר סיני בגלוי סודות ה"אדרא..... יג
- טו (ט) על ידי למוד הזהר הקדוש ננצח את הערב רב, כלב, נחש, אדום וישמעאל..... טו
- יז (י) בריחת רבי שמעון בר יוחאי עשתה ענין התבה, וכלנו נברח להתבה הזאת וננצל.. יז
- יז (יא) כל מי שיתדבק בזהר הקדוש בורח מן הסטרא אחרא, וינצל מחבלי משיח..... יז
- יב (יב) סוד הענין "הקדוש ברוך הוא מעמיד עליהם מלך שגזרותיו קשות כהמן ומחזירים למוטב"..... יח
- יט (יג) למוד הזהר הקדוש צילא דמהימנותא כספה..... יט
- יט (יד) הערב רב הם: המחבלים האמתיים ומצערים את ישראל..... יט
- כ (טו) רק לישראל הדבוקים בזהר הקדוש יהיה אור במושבותם..... כ
- כב (טז) בגלות האחרונה בזכות הזהר הקדוש נזכה לאראנו נפלאות..... כב

נפלאות ה'זהר

- יז) יונה הנביא התפלל על ישראל שינצלו מהערב רב..... כג
- יח) הגאולה תהיה על ידי שנתדבק בצדיק שיש לו כח להגן ולהיות תבת נח של ישראל, הוא הרשב"י הקדוש..... כד
- יט) על ידי למוד הזהר הקדוש מתמתקים היסורים..... כה
- כ) ברור הסיגים – הרשעים מ'ישראל..... כה
- כא) העוסקים בזהר הקדוש יזכו להיבנס בתבת נח – ולהנצל ממלחמת גוג ומגוג... כו
- כב) ירבעם השתדל ועסק עם השקצים שהם עמי הארץ בשביל הממון שלהם ולא השתדל להחזיר את ישראל בתשובה – וזוהי סבת אריכת הגלות..... כז
- כג) ובמושב לצים לא ישב. איזה מושב לצים זו (ליל"ת) אמם של ערב רב. שהיא מטמאה פנדה במושבה. וכן ערב רב מטמאים במושבים לצדיקים שיושבים ביניהם..... כח

פרק ג..... לד

- כד) לימוד הסודות על ידי הרשב"י – באדרא וטעם קריאת שם זה – "אדרא רבא" – הכנוס הגדול..... לד
- כה) א'דרא זוטא..... לה
- כו) האר"י הקדוש מגלה סודות ה"אדרא"..... לה
- כז) טעמים שנקרא בשם "אדרא"..... לו
- כח) הרוצה שיתקיימו נבטיו יטע בהן אדר..... לז
- כט) השתדל להאיר מזכות דורו הקדוש מאורם הקדושים לחשכת דרא דמשיחא... לז
- ל) להמשיך אור תורתנו הקדושה לדרי דרין, שיתקים עלמא בזכותנו עד דיית'י מלכא משיחא..... לז
- לא) אשריהם לצדיקים לא דיין שהן זוכין אלא שמוזכין לבניהם ולבני בניהם עד סוף כל הדורות..... לח
- לב) הכנסו לראות בזיו השכינה..... לח
- לג) תיקון גולגלתא..... לח
- לד) אסיפת קבוץ החכמים ללמוד..... לח
- לה) נקבצו בין האילנות, או בקבוץ נשמות הצדיקים..... לט
- לו) אדרא רבא ואדרא זוטא..... לט

נפלאות הזוהר

ה

לז) "אדרא רבא" נודמן קדוש ברוך הוא ורתיכו, ובאדרא זוטא נודמן הקדוש ברוך הוא עם צדיקייא דבגנתא דעדן. לט

לח) ב"אדרא רבא" דבר רבי שמעון עליו השלום וברשותו דברו בולם, ובאדרא זוטא דבר רבי שמעון עליו השלום לבד. מ

פרק ד..... מ

מ (לט) התעוררו להתחזק בלמוד הזוהר הקדוש..... מ

מז) ללמוד זוהר דרף בקיאות בלבד בלי שייעמיק בעיון ארבעים או חמשים עלים..... מא

מא) לקרא את האדרות הקדושות בימים הקדושים..... מא

מב) ידועה הסגלה הגדולה לקרא האדרות על על קברו של התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי זיע"א אשר בזה שפתותיו דובבות להמשיך עלינו השפע העליון..... מב

מג) הספר של הצדיק הוא נשמת הצדיק..... מב

מד) בכל מקום שלומד תורת הרשב"י הרי הוא כאילו נמצא אצל ציונו הקדוש..... מג

מה) העולים הזוכים להשתטח באתרא קדישא מירון, בוודאי שחובה קדושה ללמוד את תורת הרשב"י אצל ציונו יותר מכל לימוד אחר..... מג

מו) היה קורא כל ה"אדרא רבא" בכל שבת קודש,..... מד

מז) לומר "אדרא רבא" או "אדרא זוטא" להתם כל פשע, ולהמשיך השפע העליון - ובלמוד "האדרא רבא" ישפיע על הלומדים אור עליון מזיהרא עילאה..... מד

פרק ה..... מה

מח) על ידי טעימת יינה של תורה, פנימיות התורה, מתעורר האדם באהבה נפלאה שלמעלה מן הדעת וההשגה..... מה

מט) הספר להעלמת הזוהר אחרי פטירת הרבי שמעון בן יוחאי..... מה

א. לא נתן לכתב סתרי הזוהר אלא לרבי אבא..... מה

נ) רשב"י המשיך תקוננים כאלה, שבכל דור ודור עד הסוף, שכל מי שירצה לשוב יוכל להתקרב להשם יתברך מכל מקום שהוא..... מו

פרק ו..... מז

נא) ביום ל"ג בעמר הילולא חדרה ושמחה בעולם..... מז

נב) בל"ג לעמר אנו עושים משתה ושמחה..... מז

נג) תורת הקבלה והסוד קבלו שלומי אמוני ישראל מרשב"ז"ל, כל דברי האריז"ל מיסוד על ספר הזהר, וכל דברי רבי ישראל בעל שם טוב ז"ל מיסוד על דברי הזהר והאריז"ל, והגר"א ז"ל כתב פרושים על הזהר הקדוש, וכל תמימי דרך הולכים בתורת הזהר ומאמינים בו..... מח

נד) רבי שמעון בן יוחאי וחבריו היו עקר התקון של תלמידי רבי עקיבא, על ידי שגלה ספר הזהר הקדוש והתקונים..... מט

פרק ז..... מט

נה) פטירת משה רבינו ורבי שמעון בן יוחאי נודעה על ידי בת קול..... מט
נו) בל"ג בעמר אנו עושים משתה ושמחה, ששמחים שניצוצי נשמת משה שנכנסו בראבי שמעון בן יוחאי..... נ

פרק ח..... נא

נא) רבי חיים ויטאל זי"ע..... נא
נב) ואל יפלא האדם מזה, כי עם היות שרבי שמעון בן יוחאי אחרון שבתנאים זכה למעלה כזו, כי דברים אלו כבשנו של עולם, אין רשות בפה לפרש ענינם הכמוס והחתום אצלנו..... נא

נח) וכד יהא קריב ליומי משיחא אפילו רביי דעלמא זמינין לאשפחא טמירין דחכמתא..... נב

נט) הראשונים זכרונם לברכה שלמדו סתרי חכמה זו מפי אליהו הנביא..... נג

פרק ט..... נד

ס) המקבל האלקי רבי יהודה פתיה זכר צדיק וקדוש לברכה לחיי העולם הבא – מחבר ספר "יין הרקח", ועוד..... נד

סא) מעשה שהיה: התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי זכותו יגן עלינו אמן נגלה בחלום – רבי שמעון בר יוחאי חפץ בהדפסת הספר "יין הרקח"..... נד

סב) יקח מפרות עץ החיים ואכל וחי לעולם..... נה

פרק י..... נז

סג) ערכה של שעה..... נז

סד) חשבון אמת של זכות הזהר הקדוש, ליהודי אחד שקבל על עצמו ללמוד זהר שעה אחת ביום..... נט

סה) חשבון אמת של גדל הזכות למוד הזהר הקדוש בשבת קודש..... ס

פרק יא..... סב

סו) גם בחורים צעירים צריכים לקרא בכל יום מספר דפים בספר הזהר שיעזור לפתח את הלב לתורה ולזכר הנפש..... סב

סז) החפץ חיים מוכיח את בני הישיבה: לומדים ומתחדדים בפלפולא דאורייתא, אבל אינם יודעים מעקר דאורייתא..... סב

סח) החפץ חיים מעורר לבלם: שילמדו כל שבת את הזהר של אותה פרשה..... סג
סט) החזון איש הורה לשואליו: ללמד זהר הקדוש..... סד

פרק יב..... סד

ע) בעל הלשם וסבו של מרן הגאון רבי יוסף שלום אלישיב שליט"א בקש הסבמה מבעל בן איש חי, החד בדרא בנגלה ובנסתרות..... סד

עא) מרן רבי חיים עוזר גרודזינסקי בעל אחיעזר אמר: כי גדול הדור האמתי היה הבן איש חי..... סה

עב) הגאון הקדוש מבעלז רבי יהושע רקח זכרוננו צדיק וקדוש לברכה לחיי העולם הבא מעיד שהבן איש חי הוא הגדול בדורו – תורתו ויראתו קדשתו ופרישותו של רבינו היו מכריזים עליו מסוף העולם ועד סופו – וגם במתיבתא דרקייעא היו מכריזים עליו הזהרו בפלוני ובתורתו..... סו

עג) בשמים ובמתיבתא דרקייע נתקבלה תורתו של רבינו..... סח

עד) תורתו של רבינו היא כתורת הראשונים ומקבלת ורצויה בשמים..... סח

עה) תורתו של רבינו נתקבלה בשמים, ותורתו תורת אמת, וכל מי שעוסק בספריו של הבן איש חי עוסק הוא בתורת אמת..... סט

פרק יג..... ע

עו) שכל אחד צריך לחדש בתורה בשבת..... ע

עז) כל אחד צריך לחדש בתורה בשבת..... עא

עח) חק ולא יעבר ללמד הזהר בשבת קודש..... עב

עט) למוד זהר הקדוש אף באין מבין חשוב כאלו חדש חדושים..... עב

פ) בשילמד זהר, כל אות הוא חדוש בפני עצמו..... עב

פא) למוד ספר הזהר במרון גרם שנתמלא הבית ריח טוב ונמשכה הארה גדולה והרגש גדול להנשמה – האדרות אמר הרב שנלמד אותם ביחד..... עג

נפלאות הזהר

פב) בקצור של"ה: בערב שבת קדש אחר הטבילה ואמירת שיר השירים, אם יש לו פנאי אז מי שחננו השם בבינה ילמד מה בזהר הקדוש או בשום ספר קבלה..... עד

פרק יד..... עד

פג) אוי להם לבריות מעלבונה של תורה שאינם עוסקים בחכמת הקבלה שהיא נותנת כבוד לתורה, כי הם מאריכים הגלות וכל הרעות המתרגשות לבוא בעולם..... עד

פד) טפשין דעלמא, לא מסתפלי אלא בההוא לבושא, דאיהו ספור דאורייתא..... עה

פה) ראית איש חכם בעיניו תקוה לכסיל ממנו..... עה

פו) מה יעשו הפתאים היתושים אשר בזמננו זה..... עו

פז) מה חמור אינו רואה, אף אתם כן..... עז

פח) על בן נתקלקלו, ולבם שרש פורה ראש ולענה, ועלתה בהם חלודת טיט ורפש, לכפר בחכמת האמת – ואין ספק כי לא יהיה להם חלק בעולם הבא..... עז

פט) ערב רב המה הגבורים אשר מעולם אנשי השם..... עז

צ) ראיה שאין עוסקין לשמה..... עח

צא) בגדר שלא לשמה..... עח

צב) לית יחודא עד דערב רב יתמחון מעלמא..... עט

צג) פשט מלשון פשטתי את פתנתי, שהוא בחינת המלבושים החיצוני..... עט

צד) דברי הזוהר על השלטון של הערב רב והמצב באחרית הימים, ולגבי מה שקורה בתקופה האחרונה וכו':..... פ



ספר נפלאות הזהר

פרק א

א) לזכות לגאולה ברחמים, ותשובה מאהבה – על ידי למוד הזהר הקדוש

בזהר פרשת נשא (קכ"ב ע"א): והמשפילים יבינו (דניאל יב), מסטרא דבינה, דאיהו אילנא דחיי, בגינייהו אתמר, (דניאל יב) והמשפילים יזהירו כזהר הרקיע בהאי חבורא דילך דאיהו ספר הזהר, מן זוהרא דאימא עלאה, תשובה, באלין לא צריך נסיון, ובגין דעתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי, דאיהו האי ספר הזהר, יפקון ביה מן גלותא ברחמי. ויתקיים בהון, (דברים לב) ה' בדד ינחנו ואין עמו אל נכר.

[באור: והמשפילים אלו הצדיקים יאירו בלמוד ספר הזהר שהוא מאימא עלאה שנקראת תשובה, ואלו שזכו לסודות ספר הזהר הם לא צריכים נסיון, ולא יכבד עליהם על הגלות, כי יזדככו על ידי קדשת ספר הזהר].

ולפי שעתידים ישראל הם תלמידי – חכמים הפשטנים שלמדו רק פשט, אבל עכשו באחרית הימים לפני הגאולה גם הם יטעמו מעץ החיים שהוא ספר הזהר, ועל ידו יצאו מהגלות ברחמים וחסדים, ויתקיים בהם

נפלאות הזהר

הפֿתּוֹב (דְּבָרִים לֵב יב) "ה' בְּדָד וְנַחֲנוּ וְאִין עֲמוּ אֶל נִכְר" פֿרוּשׁ: הַשֵּׁם הוּי"ה - זֶה רַחֲמִים, יוֹצִיאֵם מֵהַגְּלוּת בְּלִי קִטְרוּג שֶׁל אֶל נִכְר).

ב) בואו נתחזק ונלמד זהר הקדוש

על פֿן יִצְאוּ גְדוּלֵי יִשְׂרָאֵל בְּקוֹל חוֹצֵב לַהֲבוֹת אֵשׁ לַהֲרֵבוֹת וְלַעֲסֵק בְּלַמוּד זֶהר הַקְּדוֹשׁ בְּדוֹרְנוּ הָאֲחֵרוֹן, מִפְּנֵי שְׂאֲלֵיהוּ הַנְּבִיא וּמִנְשֵׁה רַבֵּינוּ וְהַרְשָׁב"י וְחִבְרָא קַדִּישָׁא נָתַנוּ לָנוּ אֶת עֵץ הַחַיִּים לְהַחֲזִיק בּוּ בַּגְּלוּת הָאֲחֵרוֹנָה הַזֹּאת, וְלִהְיוֹת מִיִּשְׁמַעֲלֵי אָדָם וְעָרַב רַב. וְרַק מִי שֶׁהוּא מֵהָעָרַב רַב לֹא מֵאֲמִין בְּדַבְרֵי אֱלֹקִים חַיִּים.

ג) ספר הזהר הוא פתבת נח שנתפנסו בה שנים מעיר ושבע ממלכותא.

וְהַמְשַׁכִּילִים יִזְהִירוּ כְּזֶהר הַרְקִיעַ. אֲלֵין אֵינוֹן דְּקָא מִשְׁתַּדְּלִין בְּזֶהר דָּא, דְּאִקְרִי סֵפֶר הַזֶּהר, דְּאִיהוּ כְּתִיבַת נַח, דְּמִתְּפַנְשִׁין בָּהּ שָׁנִים מַעִיר, וְשֶׁבַע מִמְּלֻכוֹתָא. וְלִזְמַנֵּין אֶחָד מַעִיר, וְשָׁנִים מִמְּשַׁפְּחָה. יִתְקַזִּים (שְׁמוֹת א) "כָּל הַבֶּן הַיְלֹוד הַיְאֹרָה תִּשְׁלִיכוּהוּ". וְדָא אֹרָה דְּסִפְרָא דָּא. (זֶהר חֵלֶק ג' דף קנ"ג: בְּרַעֲיָא מִהֵימְנָא).

ועל זה אמר הרמח"ל דלמוד הזהר הקדוש הוא כ"תיבת נח".

ד) הגאולה העתידה לא תהיה עד שיזכו לתוספת הקדשה הזו, ואשרי הזוכה בה

דְּבָרֵי הַשֵּׁל"ה הַקְּדוֹשׁ: "הִנֵּה מִבְּאֵר מִכָּאן שֶׁחֲבוּר הַזֶּהר הִנֵּה עֲתִיד לִהְיוֹת גְּנוּז וְכו' עַד שְׁיָבוֹא הַדּוֹר הָאֲחֵרוֹן בְּסוֹף הַיָּמִים, שְׂאִז יִתְגַּלֶּה לַתַּחְתּוֹנִים. וּבְזֻכוֹת הָעוֹסְקִים יָבוֹא מְשִׁיחַ, כִּי אִז תִּמְלֹא הָאָרֶץ דְּעָה בְּסִבְתּוֹ אֲשֶׁר זֶה תִּהְיֶה סִבָּה קְרוֹבָה לְבִיאָתוֹ, וְזֶה שְׂאֵמֵר וּבִגִּינָה "וְשִׁבְתֶּם אִישׁ אֶל אַחֲזָתוֹ" וְכו', כְּדִי שְׁבֻזְכוֹת זֶה יִגְאָלוּ יִשְׂרָאֵל, כְּשֵׁם שֶׁלֹּא נִגְאָלוּ יִשְׂרָאֵל מִמְּצָרִים עַד שֶׁהָעָרֶךְ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְקַדְּשֵׁם בְּדָם הַפֶּסַח וּבְדָם הַמִּילָה, כֵּן הַגְּאֻלָּה

העתידה לא יהיה הגאלה עד שיזכו לתוספת הקדשה הזו, והוא רצון האל יתברך, ואשרי הזוכה בה" (עשרה מאמרות מאמר ראשון, שני לוחות הברית).

ה) הרמח"ל זי"ע לא מצא עצה לבטל גזרות מעם ישראל, אלא בלמוד "הזהר הקדוש" ברצף ללא הפסק, שבכח "הזהר הקדוש" לבטל כל גזרות ולקרב הגאלה ברחמים.

כמו כן, בנוסף למעלה הנפלאה של קרוב הגאלה ברחמים, מסגלים הלמוד והקריאה בספר הזהר הקדוש לבטל כל גזרות קשות ולהיות פחומה בצורה מפני כל צרה רחמנא ליצלן.

רבינו הקדוש הרמח"ל, רבנו משה חיים לוצ'טו זכר צדיק וקדוש לברכה זי"ע, בעל ה"מסלת ישרים" ועוד, תקן בישיבתו סדר למוד מיחד של גירסא בספר הזהר הקדוש במשמרות ללא הפסק כלל מעת לעת, וקבע דבר זה פתקנה הראשונה בישיבתו, וכותב על מעלת הדבר באגרת לחכמי ישראל בזה הלשון: "זאת העצה היעוצה לכל קהלות קדש להנצל מרשת זו טמנו שונאיהם, ובודאי היה להם לפקח על זאת ולא יחדלו, כי רב הדבר ועצום מאד..."

(ו) כבוד תורתכם יקח את העצה הזאת ויהיה לו לזכות

... ועתה אל ישליכו חכמי ישראל את הדבר הזה אחרי גום, כי אני אלמלא נתנישר חילי הייתי קובע דבר זה בכל מקום ומקום, אבל כבוד תורתכם יקח את העצה הזאת ויהיה לו לזכות, כי אין פמוה לטובה לכל ישראל, וכל אחד במקומו יכול לעשותו כי לא דבר קשה הוא כלל".

ומי לנו גדול כהרמח"ל זי"ע אשר היה בקי עצום בכל מכמני התורה ולא מצא עצה לבטל גזרות מעם ישראל אלא את העצה הזו, למוד בספר הזהר ברצף ללא הפסק, שבכח הקדשה העליונה של ספר

הזוהר הקדוש לבטל כל גזרות ולקרב הגאולה ברחמים. (אגרת הרמח"ל –

מאורות הזוהר)

ז) למזהיר ולזוהר שלומים תן כמי נהר!

היצר הרע יודע בוודאות, שעל ידי לימוד הזוהר הקדוש, הוא נדחה מן העולם ומתבטל שלטונו, וזוהי המלחמה האחרונה שלו. על כן הוא מתאמץ להחדיר מחשבות של שטות והבל, הפך האמת ממש.

על כן זהירות סכנה! לא לפול ברשת היצר! כדאמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן **יצר הרע מסיתו לאדם בעולם הזה ומעיד עליו לעולם הבא**, מה יעשה וינצל: תנא דבי רבי ישמעאל אם פגע בך מנוול זה **משכהו לבית המדרש**, וכי... (ספח דף נב:).

ובזכותכם יתקיים בנו הכתוב: (שמות פרק טו פ' טז-יח) "תפל עליהם אימתה ופחד בגדל זרועך ודמו כאבן עד יעבר עמך ה' עד יעבר עם זו קניית, תבאמו ותטעמו בהר נחלתך מכון לשבתך פעלת ה' מקדש אד-ני כוננו ידך, ה' ימלך לעלם ועד", במהרה בימינו אמן.



פרק ב

ח מעמד הר סיני בגלוי סודות ה"אדרא"

באותו היום בו עמד רשב"י להסתלק מזה העולם, הגיעו לביתו רבי אבא, רבי אלעזר בנו, ושאר החבריא קדישא. הבית היה מלא, ואש הקיפה את הבית סביב.

נענה רבי שמעון ואמר: הנה פעת היא שעת רצון, ישנם דברים קדושים שעד היום לא גליתי לאיש והיו נסתרים בלבי, פעת אגלה אותם לפני השכינה.

דברות קדש נוראיים, סודות תורה נסתרים, גלה רבי שמעון בר יוחאי ורבי אבא פתבם מפיו, אחר כך נסדרו בשם "אדרא זוטא". "אדרא" זו נאמרה כהמשך ל"אדרא רבא" בו נכתבו רזין עליונים על ידי רשב"י והחבריא בעת שנתאספו יחד ללמד בסודות התורה.

וכך אמר רשב"י ביום פטירתו: ב"אדרא" נודמן הקדוש ברוך הוא ומרכבותיו וכעת הקדוש ברוך הוא כאן עם הצדיקים שבגן עדן וכו' ב"אדרא רבא" היו כל החברים אומרים ואני אומר יחד אתם, וכעת אני אומר לבדי וכלם מקשיבים לדברי, עליונים ותחתונים, אשרי חלקי בזה ובבא!

[א] א' דראש חדש אדר שנת תש"ע לפ"ק – לכבוד "אוצר הידידות", חברה מזכ"ר הרבנים העולמי, מפעל עולמי להצלת הדת, מיסודו של הגאון הצדיק רבי שלום יהודה גראס כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א.

שלום רב וכל טוב סלה – זוכרני כד הוינא טליא ספר לי מר זקני שיהיה לארץ ימים ושנים, שהיה מנהגם בעיר בגדד בימי שבת קדש אחרי סעודה שניה בשבת קדש היו מתאספים בבית הכנסת ילדים וזקנים וכל הקהל. חלקם קוראים "אדרא רבא ואידרא זוטא" ומסיימים כל שבת, חלקם משניות, וחלקם מסיימים את כל ספר תהלים, וכך נהגו בעירו של מרן רבן של כל בני הגולה ה"בן איש חי" וצ"ל. מי יתן ונזכה להחזיר עטרה לישנה.

בברכת התורה, ממנו: סיאג ניר.

ביום זה גלה רשב"י סתרי תורה רבים, רזין דרזין זפים בתכלית הזפון, אורות עליונים, הנשגבים מבינת אדם, ואינם נתפשים בשכל אנוש. ("אדרא רבא" מובא בזהר פרשת נשא, ו"אדרא זוטא" מובא בזהר פרשת האזינו)

על פן סגלה לקרא וללמד ב"אדרות" על קבר רשב"י בבחינת שפתותיו דובבות בקבר, במיוחד ביום ל"ג בעומר, יום ההילולא קדישא. וכל הלומד תורת הצדיק מתקשר לנשמתו.²

[ב] אמרו חז"ל ביבמות (צו ע"ב – צו ע"א): "...אזל ר' אלעזר אמר לשמעתא בי מדרשא, ולא אמרה משמיה דר' יוחנן. שמע רבי יוחנן איקפד. ... ורבי יוחנן מאי טעמא קפיד כולי האי? דאמר רב יהודה אמר רב: מאי דכתיב "אגורה באהלך עולמים"? וכי אפשר לו לאדם לגור בשני עולמים? אלא אמר דוד לפני הקדוש ברוך הוא: רבוננו של עולם, יהי רצון שיאמרו דבר שמועה מפיו בעוה"ז. דאמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי: כל תלמיד חכם שאומרים דבר שמועה מפיו בעולם הזה – שפתותיו דובבות בקבר. אמר ר' יצחק בן זעירא ואיתימא שמעון נזירא: מאי קראה? "זכך כיון הטוב הולך לדודי למישרים דובב שפתי ישנים". ככומר של ענבים. מה כומר של ענבים כיון שמניח אדם אצבעו עליו מיד דובב, אף תלמידי חכמים כיון שאומרים דבר שמועה מפייהם בעולם הזה שפתותיהם דובבות בקבר. ופירוש על זה בספר יערות דבש, (חלק שני – דרוש ז): "... היינו להבין, מכל מקום איך דר בב' עולמות, אבל בשאומרים דבר שמועה מפיו, אז נשמת צדיק מתלבשת שם בלומדים, עומדת שם, וכך שפיר אמרינן דר בב' עולמות, בעולם הנצחי ובוה העולם, גם נתלבשת בגוף בקבר בהבלא דגרמי, כך אמרו שפתותיו דובבות בקבר, שנתלבש בגוף בקבר עכ"ל, (ועיין עוד ביערות דבש, חלק ראשון – דרוש טז). [ראה בליקוטים מכתבי הרמח"ל זצ"ל (רבי משה חיים לוצאטו) בענין כותל המערבי, סוד לוז: באדם נשאר עצם אחד בקבר הנקרא לוז, ועליו יבנה הגוף לתחית המתים. ויש שם גם חלק מן הנפש והיא נק' הבלא דגרמי. כן הוא בבית המקדש, נשאר הכותל המערבי, וה"ס זה לוז שעליו יבנה הבנין לע"ל, ואותה הקדושה השורה עליו נק' הבלא דגרמי].

ובספר תורה וחיים להרי"ח הטוב זי"ע (מערכת חת), כתב: אם אומרים חידושים של תלמיד חכם שכבר בעולם העליון, הרי הוא בא מעולם העליון לאותו מקום כמבואר בזהר הקדוש (חלק ג') פרשת פנחס דף ר"כ ע"א), וז"ל: שמעו חד קלא דהוה אמר, פנון אתר פנון אתר לרבי פנחס בן יאיר, דאיהו גבייכו, דתנינן דכל אתר דצדיקא אתחדש ביה מלי דאורייתא, כד איהו בההוא עלמא, פקיד לההוא אתר ואתי ליה לגביה, וכל שכן כד שראן בגווייה צדיקיא אחרנין, לחדתא בההוא אתר דאמרינן מלי דאורייתא, כגוונא דא דהוה אתי רבי פנחס בן יאיר למפקד לאתריה, ואשכח אלין צדיקיא מחדתין מלין דאורייתא, ואתחדש כמלקדמין ההוא מלה דרבי פנחס בן יאיר קמיה.

תרגום הזהר: שמעו קול אחד שהיה אומר פנו מקום לבי פנחס בן יאיר, שהוא בא אצלינו, שלמדנו, דבכל מקום שהצדיק חידש בו דברי תורה, כשהוא בעולם ההוא [העליון] פוקד לאותו מקום [בעולם הזה] ובא אליו, וכל שכן ששורין בו צדיקים אחרים לקדש אותו מקום, ולומדים שם תורה, כעין

וְכַתֵּב הַ"כַּף הַחַיִּים" (תקפ"ג, ל"ח) בְּיוֹם א' דְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה קוֹרְאִים אֲדָרָא רַבָּא וּבְיוֹם ב' אֲדָרָא זוּטָא וְכֵן בְּחַג הַשְּׁבוּעוֹת. גַּם בְּסִפּוֹר "פְּרִי עֵץ חַיִּים" מְזָכֵר מְנַהֵג זֶה שְׁנֵהֲגוּ לְלַמֵּד בְּלִיל שְׁבוּעוֹת הַ"אֲדָרָא רַבָּא" וּבַהוֹשָׁעֲנָא רַבָּא הַ"אֲדָרָא זוּטָא".

כְּמוֹ כֵן נִדְפַס בְּסִדְר תַּקּוּן לִיל שְׁבוּעוֹת אֲדָרָא רַבָּא וּבַתְקוּן לִיל הוֹשָׁעֲנָא רַבָּא אֲדָרָא זוּטָא.

(ט) **עַל יְדֵי לְמוּד הַזֶּהָר הַקְדוּשׁ נִנְצַח אֶת הָעֶרֶב רַב, פְּלֵב, נַחֲשׁ, אָדוּם וַיִּשְׁמַעֲאֵל**

בְּזֶהָר פְּרִשְׁת נִשְׂא דָף קכ"ד ע"א: אָמַר רַעֲיָא מֵהִימְנָא: אֵלֶיהוּ, קוּם אֲפַתַח עִמִּי בְּפִקוּדִין, דְּאַנְתָּ הוּא עוֹזֵר לִי, בְּכָל סִטְרָא. דְּהָא עֲלָךְ אֲתַמְרוּ בְּקַדְמִיתָא, פְּנַחֵס בְּן אֲלַעְזָר בְּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן. וּבֶן אֶהֱרֹן וּדְאִי אִיהוּ אַח דִּילִי, (מְשַׁלִּי יז) אַח לְצָרָה יוֹלָד.

[בְּאוּר: מִשָּׁה רַבִּינוּ אָמַר לְאֵלֶיהוּ הַנְּבִיא קוּם פִּתַח עִמִּי וּתְסִיעֵנִי לְבָאָר טַעֲמֵי הַמְּצוּוֹת כִּי אַתָּה עוֹזֵר לִי בְּכָל צַד, וְאַתָּה נִקְרָא אַח שְׁלִי.]

... כְּגוֹוְנָא דָּא בְּיִשְׂרָאֵל, כַּד אֵינּוּן מַחְלָלִין אוֹרֵייתָא, קוּדְשָׁא בְּרִין הוּא יִיעוֹל לוֹן בְּגְלוּתָא דְבְּנֵי עֵשׂוֹ וּבְנֵי יִשְׁמַעֲאֵל, תַּחְוֹת שְׁעֵבוּדָא דְלֵהוֹן, דְּדַרְגִּייהוּ כְּל"ב וְנַח"ש, וְאַתְדַּנּוּ תַמּוֹן, וּבִהוֹן יִתְבַּרְרוּ וַיִּתְלַבְּנוּ וַיִּצְרְפוּ כְּצִרוֹף הַכֶּסֶף וּכְבַחוֹן הַזָּהָב, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב, (זְכַרְיָה יג) וַיִּצְרַפְתִּים כְּצִרוֹף אֶת הַכֶּסֶף וּבַחֲנִתִּים כְּבַחוֹן אֶת הַזָּהָב, עַד דִּיתְקִיִּים בָּהוּ, (יִשְׁעִיָּה א) אִם יִהְיוּ חֲטָאִיכֶם כְּשָׁנִים כְּשֶׁלֶג יִלְבִּינוּ.

[בְּאוּר: כַּעֲיִן זֶה בְּיִשְׂרָאֵל כְּשֶׁהֶם מַחְלָלִים אֶת הַתּוֹרָה אַזּוּ בַּעֲוֹן חִלּוּל הַתּוֹרָה, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִכְנִיס אוֹתָם בְּגְלוּת וּבְשַׁעְבוּד שֶׁל בְּנֵי עֵשׂוֹ

זֶה הֵנָּה בֵּא רַבִּי פְּנַחֵס בֶּן יֵאִיר לְפִקּוּד מְקוּמוֹ, וּמִצָּא אֵלּוֹ הַצְּדִיקִים מַחְדוּשִׁין דְּבְרֵי תוֹרָה וּנְתַחֲדָשׁ אוֹתוֹ דְּבַר תּוֹרָה שְׂאֵמֵר מִלְּפָנִים, רַבִּי פְּנַחֵס בֶּן יֵאִיר, עֵתָה מִתְחַדָּשׁ לִפְנֵינוּ כֵּאֵן.

וַיִּשְׁמַעְעָל, שְׁמִדְרַגְתֶּם כָּלֵב וְנַחֲשׁ, עֲשׂוּ כָלֵב, וַיִּשְׁמַעְעָל נַחֲשׁ, וְשֵׁם יִתְלַבְּנוּ
וַיִּצְטַרְפוּ יִשְׂרָאֵל עַד הַגְּאֵלָהּ.)

**וַאִילָנָא דְטוֹב וְרַע, בְּגִינִיָּה אֲתַמַּר, (שְׁמוֹת טו) וַיּוֹרְהוּ ה' עֵץ וַיִּשְׁלַח אֶל
הַמַּיִם וַיִּמְתְּקוּ הַמַּיִם וְגו'.** בְּגִין דְּהוּוּ יִשְׂרָאֵל עִם עַרְב רַב, כָּלְהוּ הוּוּ
אִילָנָא דְטוֹב וְרַע, וְעַל דָּא, חֲצִיּוֹ מְתוּק מִסְטָרָא דִימִינָא. וְחֲצִיּוֹ מֵר,
מִסְטָרָא דְשְׂמַאלָא. וּבְזַמְנָא דְעַרְב רַב הוּוּ מַחְטִיאִין לוֹן לְיִשְׂרָאֵל, הוּוּ
כָּאִילוּ הוּוּ כָּלְהוּ מִסְטָרָא דְרַע. וּמִיָּא אֲתַהֲדָרָא כָּלְהוּ מְרִירִין, כְּהֵוּא עֵץ
מֵר בְּמִיָּא, הַדָּא הוּוּ דְכְּתִיב, (שְׁמוֹת טו) וַיִּבְאוּ מֵרְתָהּ וְלֹא יָכְלוּ לְשִׁתּוֹת
מַיִם מִמֶּרָה כִּי מְרִים הֵם.

בְּאוּר: וְעַץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע, שְׁבִשְׁבִיל עֵץ הַדְּעַת נֶאֱמַר בְּמֶרָה וְלֹא יָכְלוּ
לְשִׁתּוֹת מַיִם מִמֶּרָה כִּי מְרִים הֵם, וַיּוֹרְהוּ ה' עֵץ וְגו', לְפִי שְׁהִיוּ יִשְׂרָאֵל מְעַרְבִים
בְּעַרְב רַב שְׁהֵם רְעִים, וּמַחְטִיאִים אֶת יִשְׂרָאֵל, לְכֹן הִיָּה צְרִיךְ לְבַרֵּר אֶת הַטוֹב
מִהַרְע, וּבְזַמְנֵן שְׁעַרְב רַב מַחְטִיאִים אֶת יִשְׂרָאֵל הִיוּ כְּלָם מִצַּד הַרַע וְלְכֹן הַמַּיִם
הִיוּ מְרִים.

**וְהֵאֵי עֵץ מֵר, אִיְהוּ כְּגוֹוְנָא דְנִסְיוֹנָא דְסוֹטָה, אִי סִטַּת תַּחֲוֹת בְּעֵלָה,
אִינוּן מִיִּין דְּאֲשַׁקִּיִּין לָהּ אֲתַהֲדָרוּ מְרִירִין, וּבְהוֹן וְצַבְתָּהּ בְּטָנָה וְנִפְלָה
יְרִיכָה, וְאִי לֹא סִטַּת מַה כְּתִיב, וְנִקְתָּהּ וְנִזְרַעָה זְרַע, וְאוֹלִידַת בְּר. אוּף
הִכָּא וַיִּמְתְּקוּ הַמַּיִם.**

[בְּאוּר: וְעַץ הַמֵּר שְׁהַשְּׁלִיךְ מִשָּׁה רַבְּנוּ לְתוֹךְ הַמַּיִם, הִיָּה כְּמוֹ הַנִּסְיוֹן שֶׁל
הַסוֹטָה, שְׂאֵם סִטְתָּה תַּחַת בְּעֵלָה, אוֹתֶם הַמַּיִם שְׁהַשְּׁקוּ אוֹתָהּ חֲזָרוּ לְהִיּוֹת
מְרִים, וְעַל זֶדֶם הַתְּקִיִּים הַכְּתוּב "וְצַבְתָּהּ בְּטָנָה וְנִפְלָה יְרִיכָה", וְאִם לֹא סִטְתָּה
תַּחַת אִישָׁה אִזְ כְּתוּב שְׁתוֹלִיד בְּנִים קְדוֹשִׁים, גַּם כָּאן בְּמֶרָה הַמַּיִם בְּדָקוּ אֶת
יִשְׂרָאֵל, וְנִמְצְאוּ כְּלָם טְהוּרִים. כְּמוֹ שְׂבָאָר רַבִּי אֶלְעָזָר בְּמֵאֲמַר הַזֶּהָר לְעִיל דָּךְ
קכ"ד ע"ב.)

**כְּגוֹוְנָא דָּא, יִתְעַבִּיד לְנִסְאָה לוֹן לְיִשְׂרָאֵל בְּפוּרְקָנָא בְּתַרְיִיתָא, הַדָּא
הוּוּ דְכְּתִיב, (דְּנִיָּאֵל יב) יִתְבָּרְרוּ וַיִּתְלַבְּנוּ וַיִּצְרְפוּ רַבִּים, דְּאִינוּן מִסְטָרָא**

דְּטוֹב, וְקִיּוּמִין בְּנִסְיוֹנָא. וְהַרְשִׁיעוּ רְשָׁעִים אִינוּן מִסְטָרָא דְרַע, וְיִתְקַיִים
בְּהוּן (יחזקאל יג) וְאֵל אֲדָמַת יִשְׂרָאֵל לֹא יבֹאוּ וְקָטִיל לוֹן.

[באור: כַּעֲשֵׂן זֶה יַעֲשֶׂה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְנִסּוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל לְפָנֵי
הַגָּאֵל הָאֲחֵרוֹנָה, כְּדֵי לְבַרֵּר אֶת הַנְּשָׁמוֹת הַקְדוֹשׁוֹת מִן הַנְּשָׁמוֹת
הַטְּמָאוֹת, עַל יְדֵי שְׂיִכְבִּיד עֲלֵיהֶם עַל הַגְּלוּת וְהַצְרוּת, וְהַצְדִּיקִים
הַמְּאֵמִינִים בִּה' שְׁכַל הַצְרוּת הֵן רַק נִסְיוֹנוֹת וְהֵן לְטוֹבָה, יִתְלַבְּנוּ וְיִטְהַרוּ
מִטְּמָאָתָם וְיִתְדַבְּקוּ בְּהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ בְּיִתְרֵי שָׂאת בְּתִשׁוּבָה וְתַפְלָה,
וְהַרְשָׁעִים יִצְאוּ מִכֻּלֵּל יִשְׂרָאֵל וְיִשְׁתַּמְדּוּ וְיִאֲבִדוּ וְלֹא יָרְאוּ בְּטוֹבָה, וְזֶה מֵה
שְׁכַתְנוֹב "וְהַרְשִׁיעוּ רְשָׁעִים" אֵלּוּ שְׁמַצַּד הַרַע, וְיִתְקַיִם בְּהֶם הַפְּסוּק בִּיחֲזַקְאֵל
(יג, ט) "וְאֵל אֲדָמַת יִשְׂרָאֵל לֹא יבֹאוּ" וְלֹא יִזְכוּ לְבוֹא לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְאֶרֶץ
הָעַמִּים הוֹרְגַת אוֹתָם).

(י) בְּרִיחַת רַבִּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאֵי עֲשֵׂתָה עֲנִין הַתְּבָה, וְכֻלְּנוּ נִבְרַח
לְהַתְּבָה הַזֹּאת וְנִנְצַל

וְנִמְצָא שְׁבַרִיחַת רַבִּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאֵי עֲשֵׂתָה עֲנִין הַתְּבָה, שְׁבַסוּדָה נַעֲשֶׂה
הַזֶּה, אֲשֶׁר בּוֹ נִכְלְלוּ כָּל הַשָּׂשִׁים רַבּוֹא נִשְׁמַתִּין, כְּמִזְכָּר בְּתַקוּנִים, וְאִזְ נַחֲשָׁב
זֶה לְבַרִיחָה כְּלָלִית לְכָל יִשְׂרָאֵל, עַד שְׁבַסוּף הַיָּמִים לֹא יִצְטָרֵךְ אֵלָּא יְצִיאָה,
וְזֶהוּ שְׁנַאֲמַר (ישעיה נב, יב): "כִּי לֹא בַחֲפִזוֹן תִּצְאוּ וּבִמְנוּסָה לֹא תֵלְכוּן כִּי הַלֵּךְ
לְפָנֵיכֶם ה' וּמֵאֲסַפְכֶם אֶלְקֵי יִשְׂרָאֵל"...

(יא) כָּל מִי שִׁיתְדַבֵּק בְּזֶהֱרֵי הַקְדוֹשׁ בּוֹרַח מִן הַסְטָרָא אַחְרָא,
וְיִנְצַל מִחֲבָלֵי מְשִׁיחַ

וְהַאֲמַת, כִּי סִפֵּר הַזֶּהר נִשְׂאָר אַחְרֵיו (אַחְרֵי רִשְׁב"י) לְבִרְכָה, שְׁכַל מִי
שִׁיתְדַבֵּק בּוֹ נִקְרָא שְׁבוֹרַח מִן הַסְטָרָא אַחְרָא, עַד שֶׁלֹּא יִצְטָרֵךְ לוֹ (בְּאַחְרִית
הַיָּמִים) אֵלָּא יְצִיאָה, וְאוֹדִיעַךְ מֵה תּוֹעֵלַת נִמְצָא בְּזֶה, וְהַאֲמַת כִּי תּוֹעֵלַת גְּדוֹל
הוּא, כִּי הוּא הַצְּלָה מִחֲבָלֵי מְשִׁיחַ.

(יב) סוד הענין "הקדוש ברוך הוא מעמיד עליהם מלך שגזרותיו קשות כהמן ומחזירם למוטב".

והענין: כי חבלי משיח לא היו צריכים, אלא כמו חבוט הקבר הצריך להפריד מן האדם הזהמא שנדבק בו, כן היו צריכים החבלים (חבלי משיח) כדי להפריד מישראל (את) זהמת הגלות, כדי שייכלו לברח כנ"ל, ואחר כך יחזרו לצאת. וזה סוד (מאמר חכמינו זכרונם לברכה) "הקדוש ברוך הוא מעמיד עליהם מלך שגזרותיו קשות כהמן ומחזירם למוטב" (סנהדרין צו:), כי זהו כלל גדול: בעוד שהאדם תוך התגברת הסטרא אחרא אינו יכול לתקן התקון הצריך. וצריך שהסטרא אחרא תשאר כפותה וקשורה תחת ישראל כנ"ל.

ולכן צריך להם שתי הפעולות:

לצאת מן הקלפות ההם בדרך בריחה, כי בדרך יציאה אי אפשר בראשונה.

ואחר כך שיצאו ממש מן הקלפות ביד רמה, שהקלפות תשארנה כפותות תחתם.

אך כיון שנדבק הרבה בהם הזהמא, לא היה אפשר להם לברח אלא על ידי החבלים (חבלי משיח), שאז היו חוזרים בתשובה שהיא "אימא" עיר מקלט, וזאת היא הבריחה.

ואודיעך בזה סוד גדול מה שאמר הכתוב: "בצר לך ומצאוך כל הדברים האלה וכו' ושבת עד ה' אלהיך" וכו' (דברים ד, ל), דע, כי התגברות הסטרא אחרא לגזר חס ושלום גזרות על ישראל, נמשך לפי עליתה להתאחז ולניק במדרגות, כי כפי עלותה כך מתגברת. והנה היא עולה ומתגברת בספירות זו"ן, ואז נדחקים ישראל דחק אחר דחק. עד שהיא מגעת ל"אימא", והיא

[ג] והוא בבחינת אין חבוש מתיר עצמו מבית האסורים, – עיין מהרש"א מסכת יומא (דף ע' – חידושי אגדות).

נפלאות הזהר

יט

חושבת להתדבק שם גם כן, בסוד, "אימא דינין מתערין מינה" (זהר חלק ג' סה.), אך באמת אינה יכולה, כי אימא היא חרות. ואז אדרבה, ישראל מתדבקין בה ובורחין בסוד התשובה.

ולכן היה צריך המלך שגזרותיו קשות, שהולך ומתגבר מספירה לספירה עד שמגיע לאימא ושם נשבר כחו, כי אדרבה מתעוררת התשובה לישראל. והוא סוד "לפני שבר גאון" (משלי טז, יח), ועל כן גם בריחת משה ורשב"י היו על ידי הגזרה, וכיון שבבריחה זאת נעשה ספר הזהר, הנה כבר ענין התבה קיים ועומד לכל מי שיזדמן אליו, דהינו: הנדבק בספר הזהר כבר מגיע ל"אימא" ויצא מן הסטרא אחרא, ואין צריך לו חבלי משיח, כמזכר ברעיא מהימנא פרשת נשא, בענין שהבאתי למעלה בתחלה.

והנה, עם כל זה, לא נתגלה הזהר אלא בזמן הרבה אחרי העשותו, כי הלא הפעלה הזאת אינה צריכה להמצא אלא בזמנה, פרוש: שיברחו ישראל בסוד הזהר הזה, כי פעלתו אינו אלא בסוף יומיא בדרא דמלכא משיחא (בסוף הימים, בדורו של מלך המשיח).

יג) למוד הזהר הקדוש צילא דמהימנותא בספה

כתוב בתהלים (פרק ק"מ ח') "ה' אד-ני עז ישועתי סכתה לראשי ביום נשק". ובירושלמי (יבמות דף עח) אמרו: דבר אחר "ביום נשק" זה נשקו של גוג. וכתבו המקבלים דהסכך של הספה בבחינת בינה, הנקראת אם החופפת על הבנים בצלא דמהימנותא, וכמו כן הזהר הקדוש שלמודו בבחינת בינה, נחשב לסכך וצילא דמהימנותא, ומסכך ומגן ביום נשק שמציל ממלחמת גוג ומגוג. (בדי ערבות)

יד) הערב רב הם: המחבלים האמתיים ומצערים את ישראל

ובתקוני זהר (דף נ"ג:) כתוב: דג גדול איהו ערב רב, דאינון (נ"א דאיהו) רב החובל, מאן חובל אלא רב מפל מלאכי חבלה, איהו חובל, ואיהי חבלה, ערב רב בגין דלילית חייבא, דבהון חאבו ישראל וחבילו ית

בשרייהו באת ברית, אינון רב עלייהו בגלותא, ואינון דגה לישראל, ובגין דא אמרו (במדבר יא ה) זכרנו את הדגה וגו'.

[באור: מבאר הפסוק (יונה ב' א'), דג גדול רומז על הערב רב שהם תחת ממשלתו של הסמ"ך מ"ם, הנקרא רב החובל שהוא ראש לכל מלאכי חבלה, ובת זוגו נקראת חבלה, והערב רב נקראים בנים שלה, שעל ידם חטאו בני ישראל בעגל וחבלו והשחיתו אות בריתם, ואלו הערב רב נעשו ראשים על ישראל בגלות מפני ששמעו להם, והם מביאים דאגות לישראל בצער שמצעים אותם, וזה שאמר הכתוב (במדבר יא ה) "זכרנו את הדגה" – מלשון דאגה].

ובזמנא דנפקו ישראל ממצרים קטיל מנייהו סגיאי, ובגלותא בתראה עתיד הקדוש ברוך הוא לקטלא לון, ודא איהו (שמות ז יח) והדגה אשר ביאור מתה.

[ובזמן שיצאו ישראל ממצרים, נהרגו הסיגים – הם הרשעים שמתו במפת חשף, וכן בגלות האחרון קדם ביאת המשיח, עתיד הקדוש ברוך הוא להרוג את כל הרשעים שהם הערב רב, שזהו זמן הברור. וזה שכתוב (שמות ז, יח), "והדגה אשר ביאור מתה" – שאז תמות ותבטל הקלפה פלונית שנקראת דגה].

(טו) רק לישראל הדבוקים בזהר הקדוש יהיה אור במושבבותם ויבאש היאור דא אורייתא, דאתמר בה (משלי ו כג) ותורה אור, סרחת לגבייהו, ואתמר בישראל (שמות א כב) כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו, אור איהו ר"ז, היאורה בת זוגיה דהוא אור, דאתמר בה (שם י כג) ולכל בני ישראל היה אור במושבבותם.

[באור: ומבאר "ויבאש היאור" זה התורה הקדושה שנקראת היאור מלשון "ותורה אור", וזאת התורה היתה מבזה בעיני הערב רב כמאמר חז"ל (בסוף סוטה) בעקבות המשיח... וחכמת סופרים תסרח, ויראי חטא מ'אסו, והאמת תהא נעדרת.

וכן בסנהדרין (צ. תנאי, רבי יוסי אומר, דור, שבן דוד בא בו, בית הנועד
היה (לזנות) (לזנות), והגליל יחרב, והגבלן (ישתומם) (יאשם), ואנשי (גליל)
(גבול) יסובבו מעיר לעיר ולא יחננו, וחכמת הסופרים תסרח, ויראי חטא
ימאסו, ופני הדור כפני כלב, והאמת נעדרת, שנאמר, (ישעיה נט) "ותהי האמת
נעדרת וסר מרע משתולל".

אבל בישראל נאמר "כל הבן הילוד היאורה" וגו', כלומר, שאת כל הבן
הילוד – ישראל שנקראו בנים מתי שלומדים התורה הקדושה בנגלה
ובנסתר – כי או"ר בגימטריה ר"ז, שזהו סודות התורה, והיאורה זה נגלות
התורה והם יאירו לבני ישראל בכל מושבותם.]

1. ראה בהקדמה השנייה לספר אור החמה, וזה לשונו: וזהו עצמו היתה עקר פונת רבי שמעון בן
יוחאי בחבור ספר הזהר, להיות השכינה בגלות באפס שפע באין תומך ואין עוזר, ורצה ליחדה עם
התפארת יחוד מועט על ידי חבור זה כמה שהיה הוא עם חבריו עוסקים בסוד, שזה גורם ליחוד קודשא
ברוך הוא ושכינתו על ידי הסוד שהוא ר"ז דהינו או"ר, וגם על ידי חבור זה הוא בטול הקלפות
וקלות הגלות, והשבתת קטרוגם, שהם לוחמות בכל עת ובכל שעה נגד השם ונגד שכינתו ונגד בניה
שהם ישראל הנתונים בגלות בין האמות הנקראים חיון, חיון בישין ודבין דאכלין ענא שהם ישראל,
ועסק התורה נקרא הקלע והחרב והרמת, והם בחינת הסודות להצילם מרעתם בחבור זה כו', והספר
הזה עתיד להתפרסם בימי מלכא משיחא. והנה כל אותם שיזכו אליו יזכו לגאולה בעזרת השם,
ובהשם בטחוני שנהיה בכלל הזוכים, אמן בן יהי רצון.

2. בחסד לאברהם (מעין ראשון נהר כ"ד) וז"ל: ודע, כי עקר פונת הרבי שמעון בן יוחאי עליו
השלום בחבור הזהר היה לה להיות השכינה בגלות באפס שפע באין תומך ובאין עוזר לה, ורצה
לעשות לה סמך ליחדה בבעלה יחוד גמור על ידי החבור הזהר כמה שהיה הוא וחבריו עוסקים בסודות
התורה שזהו גורם ליחוד קודשא ברוך הוא ושכינתא על ידי הסוד שהוא סוד ר"ז בגימטריא או"ר, וגם
על ידי החבור ההוא יהיה בטול הקלפות וקלות הגלות והשבתת הקטרוגים אשר החיצונים לוחטים בכל
עת ובכל שעה נגד מדת הקדושה, והשמות הקדושים הם בסוד השכינה ונגד בני ישראל הנתונים בגלות
בין אמות העולם הנקרא חיון בישין אריות ודבין וכו', והעוסק בתורה נקרא קלע וחרב ורמת, והם
בחינת סודות כדי להצילם מרעתם על ידי חבור זה כנזכר, וספר זה עתיד להתגלות בימי מלכא משיחא
כדי לתן סעדא לשכינתא. והנה כל אלו שיזכו אליו יזכו לגאולה, כי עבודה זו המועטת בזמן הזה הוא
יותר חשוב מפל אילי נביות שהיה בזמן שהיה בית המקדש קיים.

התופס חלק מן האחרות כאלו תופס פלו

3. בתולדות יעקב יוסף פרשת קדושים. וכן כתוב בספרו בתנת פסים פרשת קדושים וזה לשונו: כל
התורה פלה, חלק הנגלה והנסתר, הכל אחרות אחד, והדוחה חלק הנסתר שאינו חפץ בה, דוחה פלה

טז) בגלות האחרונה בזכות הזהר הקדוש נזפה לאראנו נפלאות

ונענש, כי הדוחה חלק מן האחרות פאלו דוחה פלו. ומפל שפן המלעיג על דברי חכמים העוסקים בחכמה זו להשפיע להשכינה, כמו שכתב בספר הקנה לו חכמו ישפילו זאת, כי הלומד כל התורה בלא לא נקרא חכם רק למדן, כי אם הלומד כדי להשפיע למדה הנקראת זא"ת וכו'. וזה שכתוב הנעור בלילה, הינו שהוא נעור ועוסק רק בלבושי התורה בחלק הנגלה הנקרא לילה פידיע, ואינו הפץ באו"ר התורה, כי או"ר גימטריה ר"ז, הינו ברזי התורה וסודותיה, שזהו בחינת תורת השם שנקרא יום, הרי זה דומה פאלו דוחה את האחרות פלו ומתחייב בנפשו, מזה שאין פן אם הפץ גם בחלק הנסתור שבתורה, הגם שאי אפשר לו להשיגו, על זה נאמר כי אם בתורת השם חפצו, וכמו שפירש האלשיך, וכאלו השיג גם חלק זה שבתורה, כי התופס חלק מן האחרות פאלו תופס פלו כו'.

סוד תקוני הזהר שגלה הרבי שמעון בן יוחאי

4. פרי צדיק לרבינו צדוק הכהן מלובלין זכותו יגן עלינו, (סימן ח' דף נ"א.) וז"ל: רבי שמעון בן יוחאי גלה ופתח הע' פנים שבמלת בראשית, וקרא אותם תקוני זהר, מפני שהוא לשון אור, ואו"ר גימטריא ר"ז, והוא האור הגנוז שגנוז הקדוש ברוך הוא בתורה וכו', שעל ידי זה יהיה ביכלת האדם לתקן כל מה שעבר עליו על ידי תשובה, ועל ידי זה יברך אותו השם יתברך שאם יהיה חטאיכם בשנים הללו, שסדורות ובאות מששת ימי בראשית, ואז פשלג ילבינו. ולכן נוהגין ישראל ללמד בספר התקונים בחודש אלול ועשרת ימי תשובה, שאלו הארבעים יום הם ימי רצון שאז נתנו הלוחות שניות למשה רבינו עליו השלום עם כל הדברי תורה, ולתקן הכל על ידי תשובה. (הזהר"ק אימא עלילה – תשובה).

או"ר בגימטריא ר"ז

5. בספר אור ישראל על תקוני זהר להמגיד מקאזנין זכותו יגן עלינו – (תקון ל"ו – דף ע"ז): וזה לשונו: עקר הגאלה הוא מרזי דאורייתא, פי או"ר גימטריה ר"ז, וזה נקרא פ"ן שגימטריה סו"ד מיסוד. וזה שכתוב במדרש, אני אמרתי יהי כן, והרשעים אומרים לא כן, שהם אומרים שאין בתורה אלא הפשט, על פ"ן לא יקומו. ועקר היא חכמת התורה ורזיה שיתגלה לנו במהרה בימינו כו', ועל דור שלנו נאמר משד עניים גופייהו, עתה אקום, בזכות אמרות השם המנוקקות שבעתים, אף השם ישמרנו מהרשעים אשר סביב יתהלכון ואינם רוצים ברזי וסודות התורה, שהם פרם ולות, דברים העומדים ברומו של עולם והקדוש ברוך הוא ירומם.

או"ר בגימטריא אי"ן סו"ה; אדו"ן עול"ם; ר"ז

6. באגרא דכלה למורינו הרב צבי אלימלך מדינוב (הפטר פרשת תבוא). וזה לשונו: קומי אורי פי בא אורף (ישעיה ס א.) או"ר בגימטריה אי"ן סו"ה, אדו"ן עול"ם, ובגימטריה ר"ז, שהוא סודות התורה אשר הוא או"ר לנו. וזהו קומי אורף, שיתגלה כבוד מלכות אדו"ן עול"ם, פי בא אורף, כי כבר נתגלה להם חכמת סודות התורה שהוא ר"ז, אור התורה, ועל ידי זה תהיה גאלה להתגלות בסוד מלכותו כבודו.

נפלאות הזהר

כג

כְּגוֹנָא דָּא בְּגְלוּתָא בְּתִרְאָה (הַיְאוּרָה) הַזְהַר בֵּיה הָוּה רַ"ז, דְּאִיהוּ אֹר
דְּפוּרְקָנָא בְּתִרְיִיתָא, לְקַיִים (מִיכָה ז טו) כִּימֵי צִאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאֵנוּ
נִפְלְאוֹת, וְדָא אִיהוּ כָּל הַבֵּן הַיְלוּד הַיְאוּרָה תְּשְׁלִיכוּהוּ, וְכָל הַבֵּת תְּחִיוּן,
אֲלִין דְּמִשְׁתַּדְּלִין בְּאוּרִייתָא דְּבַעַל פֶּה.

[בְּאוּר: כְּמוּ כֵן בְּגְלוּת הָאֲחֵרוֹנָה יִתְגַּלֶּה אֹר רַזִּי הַתּוֹרָה, וְזֶהוּ הַזְהַר
הַקְּדוּשׁ שֶׁהוּא אֹר הַפְּדוּת שֶׁל יִשְׂרָאֵל. וְעַל יְדֵי לְמוּד זֶה תִּבְא הַגְּאוּלָּה, וְכֵן
יִתְקַיֵּם הַפְּסוּק: "כִּימֵי צִאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאֵנוּ נִפְלְאוֹת", שְׁגַם כָּאֵן
בְּסוּף הַגְּלוּיּוֹת שְׁזֶה גְלוּת עֲרַב רַב, נִנְצַל עַל יְדֵי עֶסֶק בְּלִמּוּד הַזְהַר
הַקְּדוּשׁ, וְזֶה "כָּל הַבֵּן" - מִי שֶׁהוּא בְּבַחֲיִנַת בֵּן - שְׁלוּמַד אֶת סוּדוֹת
הַתּוֹרָה - "הַיְאוּרָה תְּשְׁלִיכוּהוּ" - לְצִלוּל בְּיָם חֲכַמַת הַסוּד, "וְכָל הַבֵּת
תְּחִיוּן" - אֲלוּ שְׁעַד עֵתָה עֶסְקוּ בְּנִגְלָה - גַּם הֵם יִלְמְדוּ וְיִגְרְסוּ בַּזְהַר
הַקְּדוּשׁ].

(יז) יוֹנָה הַנְּבִיא הַתְּפִלָּל עַל יִשְׂרָאֵל שְׁיִנְצְלוּ מִהָעֲרַב רַב

דְּבַר אַחַר וַיִּמֶן יְהוָה דָּג גְּדוֹל לְבָלוֹעַ אֶת יוֹנָה (יוֹנָה ב א), דָּא עֲנִיּוּתָא,
דְּאִיהוּ עֶצֶב, וְנוֹקְבָא דִּילִיָּה עֶצְבוֹן, דְּכוּרָא דָּג נוֹקְבָא דָּגָה, דָּא הוּא (שֵׁם ב)
וַיִּתְפַּלֵּל יוֹנָה אֶל יְהוָה אֱלֹהֵי"ו מִמְעֵי הַדָּגָה, מִכְּפִנָּא דְּעִנְיּוּתָא דְּמִטִּי
לְמַעוּי דִּישְׂרָאֵל, בְּהֵוּא זְמַנָּא וַיֹּאמֶר יְהוָה לְדָג וַיִּקַּא אֶת יוֹנָה וְגוֹמֵר
(שֵׁם יא), בְּדוּחְקָא דְּדָאָגָה דְּלֵהוֹן דְּדוּאָגִין מִן עֲנִיּוּתָא, מִדוּחְקָא יִפְקוּן מִן
גְלוּתָא, הַדָּא הוּא דְּכַתִּיב (שְׁמוּאֵל ב, כב-כח) וְאֵת עַם עֲנִי תוֹשִׁיעַ. דָּא נְבוּאָה
דִּיוֹנָה דְּנִתְנַבָּא דִּיִּפְקוּן יִשְׂרָאֵל מִן גְלוּתָא בְּדָאָגָה (ס"א בְּדוּחְקָא) דְּעִנְיּוּתָא.

[בְּאוּר: בְּאוּר נוֹסֵף לְפְסוּק: הַדָּג נִמְשַׁל לְדָאָגָה, שְׂרוּצָה לְבָלַע אֶת יוֹנָה -
הֵם יִשְׂרָאֵל, וְדָאָגָה זֹו עֲנִיּוּת, שְׂבָא עַל יְדֵי הַסֵּמ"ךְ מ"ם וּפְלוּנִית בֵּת זֹוגוּ רַח"ל,
שְׂדִיעוּע שֶׁהַכֶּסֶס וְכֵן פְּגָם הַבְּרִית גּוֹרְמִים לְדָאָגָה זֹו, וְזֹו תְּהִיָּה פְעֻלַת הָעֲרַב
רַב. וְעַל כֵּן הַתְּפִלָּל יוֹנָה הַנְּבִיא אֶל ה' אֱלֹקָיו שְׂיַצִּיל אֶת יִשְׂרָאֵל מִעֲנִיּוּת וְרַעַב
שְׁמוּגִיעַ אֶל הַמְעִים, וּבְאוֹתוֹ הַזְּמַן כְּאֲשֶׁר יִתְמַלֵּא סֵאת הַצְּרוּת יִצְאוּ יִשְׂרָאֵל
מִהַגְּלוּת, כְּמוּ שְׁכַתּוּב (שְׁמוּאֵל ב כב-כח), "וְאֵת עַם עֲנִי תוֹשִׁיעַ" רוּמֵז שְׂכַאֲשֶׁר

יהיו ישראל בעניות אַז יושיעם ויגאלם. [ובלמוד הזהר הקדוש נצלים מכל העניות והנסיונות].

יח) הגאולה תהיה על ידי שנתדבק בצדיק שיש לו פח להגן ולהיות תבת נח של ישראל, הוא הרשב"י הקדוש

ובימינא יפקון, (דף נד.) בגין דצדיק ח"י עלמין איהו עני דאתקשר בימינא, דאיהו פסח, כגוונא דישאל דאתמו בהון (יחזקאל טז ז) ואת ערום וערְה, והאי יונה איהי יונה דתיבת נח.

[באור: ובימינא יפקון – שיצאו בחסד וברחמים בזכות הצדיק שמשים עצמו כעני כמו שאמרו חז"ל ברכות (דף יז:): אמר רב יהודה אמר רב בכל יום ניום בת קול יוצאת מהר חורב ואומרת כל העולם כלו נזונין בשביל חנינא בני וחנינא בני די לו בקב חרובין מערב שבת לערב שבת, וכמו בפסח שדלג השם על מצב ישראל וגאלם, כך יגאלנו בגאלה האחרונה אפלו שאין לנו זכיות, על ידי שנתדבק בצדיק שיש לו פח להגן ולהיות תבת נח של ישראל, הוא הרשב"י הקדוש שהבטיח (ספח דף מה:): ואמר חזקיה אמר רבי ירמיה משום רבי שמעון בן יוחאי יכול אני לפטר את כל העולם כלו מן הדין מיום שנבראתי עד עתה, וכו', כן נזפה לגאלה ברחמים במהרה בימינו אמן].

יט) על ידי למוד הזהר הקדוש מתמתקים היסורים

בזהר נשא (דף קנ"ג): [ופנה רבי שמעון להרעיא מהימנא ופירש לו מה שכתוב "שם שם לו חק ומשפט" באופן אחר, ואמר] **ורעיא מהימנא**, [שנשמתך מתנוצצת בתלמידי חכמים שבכל דור], **תמן אתקיים בך**, [שם בגלות נתקיים בך, מה שכתוב] **שם שם לו חק ומשפט** [היינו התלבשות התורה העליונה בשהה סדרי משנה שבמט"ט, שיש בהם קושיא ומחלוקת ומרירות, והוא מתמרמר בתוכם עד שמתלבן ההלכה], **ושם נסהו**. [ומפרש] **ובהאי עץ הדעת טוב ורע, דאיהו איסור והיתר**. [ובעץ הדעת טוב ורע שמשם הוא ענין איסור והיתר, דהיינו על ידי התורה שבעל פה שהיא ששה

סדרי משנה שמצד מלאך מט"ט, יתעלו התלמידי חכמים מחמת שייגעו עצמם בעסק התורה שבעל פה] **ובאינון רזין דאתגליין על ידך**, [ובאלו הסודות שנתגלו על ידך], **וימתקו המים**. [דהיינו] **כמלח דממתקת בשרא**, **הכי יתמתקון ברזייתא דאתגליין על ידך**, **כל אינון קושין ומחלוקות**, [כמלח הממתקת את הבשר, כך יתמתקו ויתיישבו בכח הסודות שנתגלו על ידך כל אלו הקושיות והמחלוקות, כי יש כמה מאמרי חז"ל שאינן מתיישבים אלא על דרך הסוד], **דמיין מריון דאורייתא דבעל פה**, [כי מים המרים של התורה שבעל פה, דהיינו מה שטעמו טעם מר בתורה מחמת הקושיות], **אתהדרו מתיקון מי אורייתא**, [על ידי הסודות חוזרים להיות מי התורה מתוקים].

ויסורין דילך, [והיסורים והצער שלך, דהיינו הצער שמגיע להעוסקים בתורה], **ברזין אליו דאתגליין על ידך**, **יהון לך מתיקון**, [בסודות האלו שמתגלים על ידך יהיו לך מתוקים, כי על ידי הסוד ישיגו את מעלות היסורים, וכשאדם משיג את מעלות היסורים ישמח בהם], **ויהדרון לך כל דחקין דילך**, **כחלמין דעברין**. [ויחזרו לך כל הצרות שעברו עליך כמו חלומות שעוברים ואינם], **וחל"ם**, **בהיפוך אתון מל"ח**. **דממתקת ית בשרא**. [ומלת חל"ם בהיפוך האותיות היא מל"ח הממתקת את הבשר], **אוף יסורין ממתקים**. [כך היסורים שממתקים כמלח יהיו כמו חלום], **כמה דאוקמוה**. [כמו שביארו החכמים (עין מסכת ברכות דף ה' ע"א)].

כ) ברור הסיגים – הרשעים מישראל

ולרשעים מתהדרן יסורין מלח סדומית, [ולרשעים יחזרו היסורים כמו מלח סדומית], **דאיהי מסמא את העינים**, [שהוא מעוור את העינים, כי לא ישיגו את מעלות היסורים בחבלי משיח ויבעטו בהם ויצאו מכלל ישראל], **לקיימא בהו** [לקיים בהם מה שכתוב] **[איוב יא כ'] ועיני רשעים תכלינה**. [ולא יזכו לראות בטוב ה', וענין זה יעשה הקב"ה לנסות בהם את ישראל לראות היעמדו באמונתו, ועל ידי זה יתבררו ויתלבנו].

וְאֵינוֹן (דף קנ"ג ע"ב) **עָרַב רַב רְשִׁיעֵיָא**, [ואותם הערב רב הרשעים],
דִּיתְקֵיִם בְּהוּ בְּהוּא זְמָנָא, [שיתקיים קודם ביאת המשיח מה שכתוב]
 [דניאל יב י') **יִתְבָּרְרוּ וַיִּתְלַבְּנוּ וַיִּצְרְפוּ רַבִּים וְהַרְשִׁיעוּ רְשָׁעִים**. [כי אז יהיה
 בירור הגמור של כל הבחינות שיש בישראל, ומפרש] **יִתְלַבְּנוּ: אֵינוֹן מְאִרִי**
מִשְׁנָה. [אלו הם בעלי משנה שיתבררו על ידי לימוד התורה], **וַיִּצְרְפוּ: אֵינוֹן**
זָרְעָא קַדִּישָׁא דְשָׂאֵר עֲמָא. [אלו הם זרע קודש של שאר העם שיתבררו על
 ידי מצות ומעשים טובים וצדקה], **הִדָּא הוּא דְכְּתִיב**, [זהו שכתוב] (זכריה
 יג ט') **וַצְרַפְתִּים כְּצֹרֶף אֶת הַכֶּסֶף**. [דהיינו על ידי הכסף שנותנים לצדקה],
וְהַרְשִׁיעוּ רְשָׁעִים, אֵינוֹן עָרַב רַב. [אלו הם הערב רב שיצאו מכלל ישראל].

כא) הָעוֹסְקִים בְּזוֹהַר הַקְדוּשׁ יִזְכּוּ לְהִיפָּנֵס בְּתִבַת נַח – וּלְהַנְצִיל
מִמּוֹלַחְמַת גּוֹג וּמִגּוֹג

[ומה שכתוב] [דניאל יב) **וְהַמְשָׁפִילִים יְבִינוּ, אֵינוֹן מְאִרִי קַבְּלָה**, [אלו
 הם בעלי הקבלה העוסקים בסודות התורה], **דְּאִתְמַר בְּהוֹן** [שנאמר בהם]
 [דניאל יב ג') **וְהַמְשָׁפִילִים יִזְהִירוּ כְּזוֹהַר הַרְקִיעַ**. [והיינו] **אֲלִין אֵינוֹן דְּקָא**
מִשְׁתַּדְּלִין בְּזוֹהַר דָּא, דְּאִקְרִי סֵפֶר הַזוֹהַר, [אלו הם שעוסקים באור הזה
 הנקרא ספר הזוהר, כלומר שמייגים עצמם להבין את עומק דבריו], **דְּאִיהוּ**
כְּתִיבַת נַח, [שהוא כתיבת נח, כמו שתיבת נח לא זכו להכנס בה אלא מעט,
 כך לא יוזכו להכנס בהבנת ספר הזוהר אלא מעט, וזה שאמר] **דְּמִתְכַּנְשִׁין**
בְּהַ שְׁנַיִם מְעִיר, וְשָׁבַע מִמַּלְכוּתָא. [שנאספים בו שנים בעיר ושבעה מן
 המלכות, דהיינו מכל המדינה], **וּלְזַמְנִין** [ולפעמים כשאין זכות בדור, אז
 רק] **אֶחָד מְעִיר, וְשְׁנַיִם מִמְשַׁפְּחָה**. [כלומר מעטים יהיו הזוכים להבין את
 ספר הזוהר], **דְּבַהוֹן** [כי באלו שיזכו להבין את ספר הזוהר] **יִתְקֵים** [מה
 שכתוב] (שמות א כב) **כָּל הַבֵּן הַיְלֹוד** [היינו כל הנשמות הנולדות מאימא
 קדישא], **הִיאֹרָה תְּשְׁלִיכוּהוּ**. [דורש האור"ה נוטריקון אור ה', (ועוד יש
 לומר היאור"ה כמו ליאור"ר דהא אחרונה כל" בתחילתה, (רש"י עה"פ הבאים
 מצרימה), ולהיאור"ר נוטריקון ליהי אור"ר וזה אור"ה הגנוז בתורה, ומתגלה בספר
 זוהר הקדוש]] **וְדָא אֹרָה דְּסִפְרָא דָּא**, [וזהו האור של ספר הזה שיזכו

לראות באורו] וכלא על סיבה דילך. [והכל הוא על סיבה שלך ובכחך, לפי שאתה מתלבש בנשמות של תלמידי חכמים].

כב) ירבעם השתדל ועסק עם השקצים שהם עמי הארץ בשביל הממוץ שלהם ולא השתדל להחזיר את ישראל בתשובה – וזוהי סבת אריכת הגלות

[וזה שאמר] **ומאן גרים דא.** [ומי גרם את אריכות הגלות], **עורב** [דהיינו ירבעם שחטא והחטיא את ישראל והשחיר פניהם כעורב, (ועוד דהוא כעורב שלא נאמן בשליחותו)] **דאנת תהא ביהווא זמנא, פיונה.** [כי אתה רעיא מהימנא תהיה בעת ההיא כיונה של נח שעשתה שליחותה בנאמנות] **דשליח אחרא דאקרי בשמך,** [כי שליח אחר דהיינו ירבעם הנקרא בשמך (כי כל חכמי ישראל היו בפניו כקליפת השום (ועוד שהיה מלך ישראל וכמשה רבינו שנאמר בו ויהי בישורון מלך)] **פְעורב דאשתלח בקדמיתא, ולא אתהדר בשליחותא,** [הוא נדמה לעורב ששלחו נח בתחילה מן התיבה ולא חזר בשליחותו, כי לא רצה לילך בשליחותו, וכן ירבעם לא עשה שליחותו להחזיר ישראל בתשובה, אלא] **דאשתדל בשקצים, דאתמר בהון,** (במסכת פסחים דף מט ע"ב) **עמי הארץ שקץ.** [שהשתדל ועסק עם השקצים שהם עמי הארץ שנמשלים לשקץ], **בגין ממונא דלהון,** [בשביל הממון שלהם שנתנו לו], **ולא אשתדל בשליחותיה לאהדרא לצדיקייא בתיובתא.** [ולא השתדל בשליחותו להחזיר את ישראל שהם צדיקים בתשובה], **כאילו לא עביד שליחותא דמאריה.** [ולכן נחשב לו כאילו לא עשה שליחות קונו בשביל מה שנשלח לעולם הזה, לכן נגרם הגלות על ידו]. [ויש להקשות מדוע אמר כאילו לא עביד, הרי ממש לא עשה שליחותו, ולמה אמר כאילו?]

ויש לומר שרומז לרבנים שבאמת הם בונים בנינים גדולים, ולכאורה עושים מעשים טובים עם הרבה פרסום, אך באמת כוונתם הוא רק לחמדת הממון, ואילו העיקר שזה להחזיר את עם ישראל בתשובה ולדאוג לגאולה, זה לא עושים, ולכן אמר "כאילו" דכלפי חוץ חושבים שעושים

המון, ורק יודע תעלומות רואה שלא עושים כלום, ולא איכפת להם מכלל ישראל ומצער השכינה הקדושה" (עיין אור הזוהר בשם המרח"ו והרמח"ל).

וּבַךְ יִתְקִיִּים רְזָא דְיוֹנָה, [ובך משה רעיא מהימנא יתקיים הסוד של יונה הנביא,] **דְּעָאֵל בְּעַמְקֵין דְּתֵהוּמֵי יַמָּא**, [שנכנס בעמקי תהום הים,] **הָכִי תִיעוּל אַנְתָּ בְּעַמְקֵין דְּתֵהוּמֵי אוּרִייתָא**, [כך תיכנס אתה בעומקי תהומות התורה,] **הָדָא הוּא דְכְּתִיב**, [זה שאמר יונה הנביא] (יונה ב) **וַתִּשְׁלִיכֵנִי מִצּוֹלָה בְּלִבְבַי יָמִים**. [הרומז על ים התורה]. (מתוק מדבש)

כג) ובמושב לצים לא ישב. איזה מושב לצים זו (לילוי"ת) אמום של ערב רב. שהיא מטמאה פנדה במושבה. וכן ערב רב מטמאים במושבם לצדיקים שיושבים ביניהם

ובתקוני זוהר (תיקון י"ג דף כ"ז ע"ב), **על הפסוק אשרי האיש אשר לא הלך בעצת רשעים וגו' - אשרי ותהלתו של האיש - אשר לא הלך בעצת רשעים, בדרך חטאים לא עמד ובמושב לצים לא ישב.** (תהילים פרק א פסוק א)

ואפילו כל אינון דמשתדלין באורייתא, כל חסד דעבדין לגרמייהו עבדין:

[הו] וזה לשון תקוני זוהר (תקון ל' דף ע"ג): ורוח אלקים מרחפת על פני המים, מאי ורוח, אלא בודאי בזמנא דשכינתא נחתת בגלותא, האי רוח נשיב על אינון דמתעסקי באורייתא, בגין שכינתא דאשתכחת בינייהו, והאי רוח אתעביד קלא, ויימא הכי אינון דמיכין דשינתא בחוריהון, סתימין עינין אטימין דלבא, קומו ואתערו לגבי שכינתא, דאית לכון לבא בלא סכלתנו למנדע בה, ואיהו ביניכו.

ורזא דמלה קול אומר קרא בו, וכל חסדו בציון השדה (ישעיה מ ו), כל חסד דעבדין לגרמייהו עבדין, ואפילו כל אינון דמשתדלין באורייתא, כל חסד דעבדין לגרמייהו עבדין בו, דאלין אינון דעבדין לאורייתא יבשה, ולא בעאן לאשתדלא בהכמה דקבלה בו, עד כאן לשונו.

למוד הזהר באמת הוא סעד וסמך לשכינה: וזה לשון אור החמה בשם הרמ"ק (בזהר דף ק"ה עמוד ב): ואם תאמר בדורות אלו שאנו עוסקים בזהר מאי איבא למימר, ויש לומר, שהוא רבי שמעון בן יוחאי העיד בתקונים שהספר בעצמו יהיה נסתר עד דור האחרון דור המשיח, כי צרף גדול הוא עסק החכמה הזאת ליחד קודשא בריך הוא ושכינתו לסמך אל זה בגלות, ולכן נתגלה הספר הזהר בדור הזה האחרון, לראות אם יעסקו בו באמתות לעשות סמך וסעד לשכינה.

אשרי האיש. הוא אהי"ה אשר אהי"ה. ראש לכל הראשים ועליה נאמר (שיר ז) ראשך עליך כפרמל. וזה תפילין של ראש. ודלת ראשך כארגמן. זו תפילין של יד. ובו משבחים לבת בזה האשרי (ועל כן בראשי"ת שם אשרי שם בת) זה הוא שכתוב (בראשית ל) באשרי כי אשרוני בנות. [הם הצדיקים שפעלים את השכינה הקדושה] מי זוכה ליכנס שמה, אשר לא הלך בעצת רשעים. שהיא עצה רעה מצד של עץ הדעת טוב ורע. (מי הרשעים. זה סמא"ל ונחש) ובדרך חטאים לא עמד. איזה דרך חטאים. זו שנאמר בה (משלי ל) כן דרך אשה מנאפת אכלה ומחתה פיה וגו'. **ובמושב לצים לא ישב. איזה מושב לצים זו (לילי"ת) אמם של ערב רב. שהיא מטמאה כנדה במושבה. וכן ערב רב מטמאים במושבים לצדיקים שיושבים**

[10] בספר מטעמי הזוהר, וז"ל:

המצפים ומאמינים לגאולה, הם יזכו לכל הטובות המובטחות:

פתח רבי יוסי ואמר, (ישעיה מא) הן יבואו ויכלמו כל הנחריים בך וגו'. זמין קודשא בריך הוא למעבד לישראל. כל אינון טבאן, דקאמר על ידי נביאי קשוא... (עתיד הקב"ה לעשות לישראל את כל הטובות שנתבא נביאי האמת, וסבלו עליהם בגלות...) אבל אזלין לבי מדרשות, פתחין ספרין, וחמאן כל אינון טבאן, דקא מחקן, וחמאן פתיבין באורייתא, דאבטח לון קודשא בריך הוא עלייהו, ומתנחמין בגלותהון... (וישראל החזיקו מעמד כאשר ראו בספרים הקדושים את כל ההבטחות והטובות שהבטיח הש"ת...) ועל דא, הן יבואו ויכלמו כל הנחריים בך. מאי כל הנחריים בך. דאתקפו נחיריהון ברגו אעלך בגלותא דא. בההוא זמנא. יבואו ויכלמו מכל טבין דיהמון להון לישראל. (ועל זה התנבא הנביא שרק מי שהאמין וציפה לקיום הנבואה הוא יזכה לשמוח בגאולה, והערב רב יבואו ויכלמו כי הלכו אחרי ההבל – והרוצה להינצל מקליפת הערב רב מוכרח לעסוק בזוהר הקדוש, כתיבת נח שהצילה מהמבול.) (זוהר הקדוש פרשת פי תשא דף קפ"ח ע"ב)

הרוצה להינצל מקליפת הערב רב מוכרח לעסוק בזוהר הקדוש, כתיבת נח שהצילה מהמבול

אינון ערב רב רשיעיא, (ואותם הרשעים שמהערב רב) דיתקיים בהו בההוא זמנא, (יתקיים בהם לפני ביאת המשיח הכתוב:) (דניאל יב) יתבררו יתלבנו ויצרפו רבים והרשיעו רשעים. (שאז יהיה בירור גמור בישראל) יתלבנו: אינון מארי משנה. (אלו בעלי המשנה שיתבררו על ידי לימוד התורה) ויצרפו: אינון ורעא קדישא דשאר עמא. (זרע הקדוש של שאר העם יתבררו על ידי מצוות ומעשים טובים וצדקה) הדיא הוא דכתיב, (זכריה יג) וצרפתים כצרח את הכסף. (דהיינו על ידי כסף שנותנים לצדקה) והרשיעו רשעים, אינון ערב רב. (ואלו הערב רב יצאו מכלל ישראל)

(דנאל יב) והמשפילים יבינו, איננו מארי קבלה, (והמשפילים הם אלו שעוסקים בסודות התורה) דאתמר בהון (דנאל יב) והמשפילים יזהירו בזהר הרקיע. אליו אינו דקא משתדלין בזהר דא, דאקרי ספר הזהר, (אלו הם הצדיקים שעוסקים באור הזה הנקרא ספר הזהר) דאיהו בתיבת נח, (שהוא בתיבת נח שמציל מהמבול) דמתבנשין בה שנים מעיר, ושבע ממלכותא. ולזמנין אחד מעיר, ושנים ממשפחה. (שכמו שלא בולם וכו' להיבנס לתיבה לפני המבול, כך רק הזרזים והמשפילים יזכו להינצל על ידי הזהר הקדוש, כי הזמן קצר, כמו שכתוב במלאכי (פרק ג' פסוק א') הנני שולח מלאכי ופנה דרך לפני ופתאום יבוא אל היכלו האדון אשר אתם מבקשים ומלאך הברית אשר אתם חפצים הנה בא אמר ה' צבקות) דבהון (באלו שיזכו לעסוק בזהר הקדוש) יתקיים (שמות א) כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו. (להיות בבחינת בנים, ומהראשונים לקבל פני משיח צדקינו, במהרה בימינו) ודא אורה דספרא דא, וכלא על ספה דילך. (זה האור של ספר הזהר הקדוש יאיר בנשמותיהם, וכל זה בזכות הרשב"י הקדוש).

(זהר הקדוש פרשת בהעלותך - רעיא מהימנא, דף קנ"ג ע"ב, ועין תיקוני זהר תיקון כ"א עמוד ב"ג, נ"ד)

עסק התורה שלא לשמה: והנה מה שכתב בתחלת דבריו ואפילו כל אינו דמשתדלי באורייתא כל חסד דעבדי לגרמיהו וכו'. עם היות שפשוטו מבאר, ובפרט בזמננו זה בעונותינו הרבים אשר התורה נעשית קרדם לחתף בה אצל קצת בעלי תורה אשר עסקם בתורה על מנת לקבל פרס והספקות יתרות, וגם להיותם מפלל ראשי ישיבות, ודיני סנהדראות, להיות שמם וריחם נודף בכל הארץ ודומים במעשיהם לאנשי דור הפלגה הבונים מגדל וראשו בשמים, ועקר סבת מעשיהם היא מה שכתב אחר כך הכתוב ונעשה לנו שם. ככתוב בספר הזהר בפרשת בראשית (דף כ"ה): וזה לשונו על פסוק אלה תולדות השמים והארץ, שחמשה מינים יש בערב רב, ומן הג' מינים, מהם הוא הנקרא בת גבורים, דעלייהו אתמר המה הגבורים אשר מעולם אנשי השם, ואינון מסטרא דאלין דאתמר בהון (בראשית יא) הבה נבנה לנו עיר ומגדל וגו' ונעשה לנו שם בבנין בתי כנסיות ובתי מדרשות ושויין בהון ספר תורה ועטרה על רישיה, ולא לשמה, אלא למעבד לון וכו'. והנה על הפת הזאת אמרו בגמרא: כל העוסק בתורה שלא לשמה נח לו שנהפכה שליתו על פניו ולא יצא לאויר העולם.

ראיה שאין עוסקין לשמה: ואמנם האנשים האלה מראים תימה וענוה באמרם כי כל עסקם בתורה הוא לשמה. והנה החכם הגדול התנא רבי מאיר עליו השלום העיד עליהם שלא כך הוא באמרו לשון כללות כל העוסק בתורה לשמה וזכה לדברים הרבה וכו' ומגלים לו רזי תורה ונעשה כנהר שאינו פוסק והולך וכמען המתגבר מאליו בלתי הצטרכו לטרוח ולעין בה ולהוציא טפין טפין של מימי התורה מן הסלע, הנה זה יורה שאינו עוסק בתורה לשמה בהלכתה, ומי זה האיש אשר לא יזלו עיניו דמעות בראותו המשנה הזאת וראיה חסרונו ופחיתותו. (הקדמת רבי חיים וויטאל על שער ההקדמות - ועין אור הזהר פרק כ"ח).

הערב רב: מי שאינו עוסק בספר הזהר, כל תורתו הוא משפה ולחוף, וכלו טעות ורמאות, ואינו עוסק בתורה אלא להיות מאנשי שם, להיות רב וראש גדול הדור ולהשתרר על הבריות, ואין לו חיים ולא חלק בחיים - ובדאי לא ישיג ארחות חיים

מי שאינו עוסק בספר הזהר ותיקונים וכתבי האר"י, כל תורתו הוא משפה ולחוף, וכלו טעות ורמאות, ואינו עוסק בתורה אלא להיות מאנשי שם, להיות רב וראש גדול הדור ולהשתרר על הבריות,

ואין לו חיים ולא חלק בחיים – ובודאי לא ישיג ארחות חיים אלא על ידי למוד הזהר וכתבי מרן הרב חיים ויטאל בלבד: בדור הזה האחרון, מי שאינו עוסק בספר הזהר ותקוניו וכתבי מרן האר"י שהם חיים ממש לנפש, בלילה במקרא ובמשנה ובתלמוד ופוסקים, ידע נאמנה שכל תורתו שעוסק הוא משפה ולחין, פדואג, ואין לו עסק בחיים והארה לנפש, והוא בלו טעות ורמאות, ואינו עוסק בתורה אלא להיות מאנשי שם, להיות רב וראש גדול הדור ולהשתרר על הבריות, ואין לו חיים ולא חלק בחיים.

ועין בתקוני זהר חדש: לית בנו מאן דיתער לגבה לרצות לה עם בעלה, צוחין בכל יומא וליליא באורייתא דבעל פה, בכמה קושין. וצוחין בה ככלבין דאמרין הב הב. הב לן עותרא הב לן יקרא, ולית מאן דישתדל לסלקא שכינתא. ובודאי לא ישיג ארחות חיים אלא על ידי למוד הזהר וכתבי מרן הרב חיים ויטאל בלבד, וכן בספר שערי אורה שפלו אור. וכבר הארכנו הרבה מזה שלא תהיה מקבל, אלא עבד מאהבה ועבד מיראה. (היכל הברכה קומרנה פרשת עקב ז, י"ט – אור הזוהר פרק י').

רק הלומד תורה לשמה מציל את העולם

ואמרו חז"ל (סנהדרין צ"ט): אמר רבי אלפסנדרי כל העוסק בתורה לשמה משים שלום בפמליא של מעלה ובפמליא של מטה שנאמר: "או יחוק במעוץ יעשה שלום לי שלום יעשה לי". רב אמר באילו בנה פלטרין של מעלה ושל מטה שנאמר: "ואשים דברי בפיה ובצל ידי כסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ". רבי יוחנן אמר: אף מגן על כל העולם כולו שנאמר: "ובצל ידי כסיתיה". ולוי אמר אף מקרב את הגאולה שנאמר: "ולאמר לציון עמי אתה".

ועין בספר "נפש החיים" (שער ד' פרק כ"ה), שרק על ידי עסק התורה לשמה זוכה לקיים העולם. ואין לך תורה לשמה יותר מלימוד הזוהר הקדוש, (עין אור הזוהר).

זה לשון נפש החיים: וכל זה כשעדיין יש אנשים מישראל שדבקים בו יתברך ובתורתו בעיון ושקידה ויגיעה גדולה לשמה. ורק בתורת ה' חפצם כל הימים. ואז האנשים שבטלים לגמרי מעסק התורה מרוע בחירתם. המה ירדו שאול חיים ומגורשים מהסתפח בנחלת עבדי ה' הדבוקים בו יתברך ובתורתו. ומארץ חיים יכרתו ח"ו. ועל כל פעולת העולם גם כל העולמות, הגם כי נתמעטו וירדו מקדושתם ואורם, בסבת החטאים האלה בנפשותם, וכמעט שנטיה רגלם ליחרב ח"ו כמו שכתוב בתנא דבי אליהו (רבא פ"ב): אמרו חכמים כל זמן שבני אדם מבטלין מן התורה מבקש הקב"ה להחריב את העולם כו'. ושם (בסדר אליהו זוטא פ"ה) "כי לה' מצוקי ארץ וישת עליהם תבל" ואין מצוקין אלא תלמידי חכמים כו'. בכל יום יוצאים מלאכי חבלה מלפני הקב"ה לחבל את כל העולם כולו ואלמלא בתי כנסיות ובתי מדרשות שתלמידי חכמים יושבין בהם ועוסקים בדברי תורה היו מחבלין את כל העולם כולו מיד כו' ע"ש. עם כל זה עדיין יוכלו להתקיים על ידי השרידים אשר ה' קורא. העוסקים בתורה הקדושה יומם ולילה. שלא יתבטלו לגמרי לחזור לתהו ובהו ח"ו. אבל אם היה ח"ו העולם פנוי לגמרי אפילו רגע אחר ממש מעסק והתבוננות עם סגולה בתורה הקדושה. תיכף כרגע היו כל העולמות נחרבים ונבטלים ממציות לגמרי ח"ו. ואף גם איש אחד מישראל לבד. רב כחו. שבידו להעמיד ולקיים את כל העולמות והבריאה בכללה על ידי עסקו והתבוננותו בתורה הקדושה לשמה. כמו שכתוב (סנהדרין פרק חלק דף צ"ט ב') כל העוסק בתורה לשמה כו'. רבי יוחנן אומר אף מגין על כל העולם כולו. וכן אמרו בפרק התורה (אבות פ"ו) כל העוסק בתורה לשמה כו'. ולא עוד אלא שכל העולם כולו כדאי הוא לו.

[ז] בספר "נתיבי הזהר", וז"ל:

היות וחו"ל גילו לנו שהערב רב הם המעכבים את ביאת המשיח, וכל הצרות מחמתם, והזהר הקדוש מלא מזה בהרבה מקומות, לקטנו מראה מקומות נרחב ובהקף נפלא.

310 מראה מקומות שפתבו והזהירו אותנו להיות נזהרים מן הערב רב – פנגד ש"י עולמות המוכנים לצדיקי האמת.

רָאָה: זוהר בראשית דף כה, עא. כו, עא. כז, עב. כח, עב. רסב, עב. רסג עא. – זוהר שמות מה, עב. סז, עא. קיד, עא. קכ, עא. קכד, עא. קצ עב. קצה, עא. קצז, עא. רג, עא. רכג, עב. רכד, עא. – זוהר ויקרא כז, עב. כח, עא. כח, עב. פו, עב. צז, עא. קיא, עא. – זוהר במדבר קכב, עב. קכד, עא. קנב, עב. רל, עא. רלא, עב. רלז, עא. רמו, עב. – זוהר דברים רעג, עא. רעז, עב. רעז, עב. רעט, עא. רפב, עא. – תיקוני זוהר, דף: טו, עא. כב, עא, עב. כז, עא. כז, עב. כח, עב. ל, עב. מא, עב. מב, עא. מט, עא. נ, עב. נב, עא. נג, עב. נה, עא. עה, עב. צו, עב, צז עא. קיב, עא. קיז, עא. קיט, עא. קכח, עב. קלח, עא. קמ, עא. קמא, עא. קמא, עב. קמו, עא. קמו, עב. קמו, עב. – זוהר חדש: פ' יתרו מאמר ד' גווני עינא. פ' יתרו מאמר ז' ימי בראשית. פ' יתרו מאמר שרטוטין דמצחא. – תיקוני זוהר חדש: דף כז עא.

עץ חיים להאריז"ל: הקדמת מוה"ר חיים ויטאל על שער הקדמות. עץ חיים שער לב פרק א' מ"ת. שער לח פ"ו מ"ת. שער מט פ"ג. – שער הגלגולים הקדמה כ'. הקדמה לג. הקדמה לט. – שער הפסוקים: פ' ויגש, שמות, בא, בשלח, כי תשא, בלק, עקב. ספר מלכים א', ישעיה. – ספר הליקוטים: פ' תולדות, וישב, שמות, בשלח, כי תשא, בהעלותך, חוקת, דברים, ואתחנן, עקב, כי תצא, וילך, ספר מלכים א', ישעיה, תהלים. – ספר עץ הדעת טוב להאריז"ל: פ' בא, בשלח יתרו, משפטים, תרומה, כי תשא, ויקהל, פקודי, שמיני, קדושים, במדבר, בהעלותך, חוקת, בלק, פנחס. – שער מאמרי הרשב"י פ' משפטים, ליקוטי תורה פ' בראשית, מקץ, שמות, ויקהל. –

ספר משנת חסידים: מסכת יעקב פ"ב, מסכת סדר ליל פסח פ"י. – פרדס רימונים להרמ"ק: שער כג פ' טז. – אוצר עדן הגנוז למהר"א אבולעפאי: ח"ב סי' א'. – ספר הפליאה להמקובל האלקי רבי אביגדור קרא מפראג. – עבודת הקדוש למר"מ אבן גבאי ח"ב פל"ב. – ספר המפואר למוהר"ש מולכו דרוש על פ' בראשית. – מגיד משרים לרבינו יוסף קארו פ' תרומה, פ' במדבר. – חסד לאברהם למהר"א אזולאי מעין א' נהר יז, מעיין ב' נהר ס"ז, מעיין ד' נהר נד, מעיין ה' נהר יז, כה, לב, מעיין הששי הקדמה, נהר א'. ב', ה'. – מגלה עמוקות עה"ת: פ' תולדות, וישלח, ויגש, וארא, בא, תרומה, ויקרא, תזריע, קדושים בהר, בחקותי, שלח, קרח, חוקת, בלק, פנחס, ואתחנן, וזאת הברכה. – מגלה עמוקות רנ"ב אופנים על פ' ואתחנן: אופן כד, נח, עד, עה, פי, צז, קי, קכ, קמד, קפז, קצח, רנא, רנב, – ספר מבוא לחכמת הקבלה למהר"ש טולידאנו: ח"א שער ז' פ"ז, ח"ב שער ו' פ"ז, ח"ב מאמר א' חנוכה. – ספר מעולפת ספירים: מוהרנ"ש אלגאזי: יום תשעה עשר אות י"ג, טו, יום עשרים ואחד אות לב, – ספר עשרה מאמרות להרמ"ע מפאנו: מאמר חיקור דין ח"ג פ' כ"ב, מאמר אם כל חי ח"א סי' ג', כב, – ספר יונת אלם פ"ד, כתבים: מאמר הנפש: ח"ב פ"ד, ח"ה פ"י, י"ב, חלק י"ז פ"ד, מאמר מאה קשיטה: סי' כ"ו, סי' נ"ג, מאמר שבתות ה': כת"י ח"ג, מאמר צבאות ה' ח"ב. – של"ה הקדוש: שער האותיות: עמק ברכה אות ו', מסכת שבועות פרק תורה אור אות מ", מסכת תענית דרוש מטות מסעי אות כד, מסכת יומא הל' תשובה אות סב, – ספר בראשית: וישב, מקץ, ויגש. ספר שמות פ' בא תורה אור אות ג', פ' כי תשא תו"א אות ג', פ'

נפלאות הזהר

לג

ביניהם, כנדה. ומי שמתדבק באותו אשרי. שהוא הפתח והראש של התורה. נאמר בו והיה כעץ שתול על פלגי מים. וזה עץ החיים שנאמר בו ועלהו לא יבול.

ויקהל פקודי תו"א אות ב', ספר במדבר נשא בהעלותך תו"א אות יג, פ' חוקת תו"א אות ב', פ' ואתחנן תו"א אות א', ג, – ווי העמודים פ"ו. – הרמח"ל הקדוש: ספר דרך עץ חיים, ספר אדיר במרום ח"א תניא אמר רבי שמעון, ומחצדי חקלא ועירין אינון, למגזר מילין דקשוט, ח"ב מאמר ביאור ז' מלכים. – ספר תיקונים חדשים: הקדמה, תיקונא תמינאה, תיקונא תמניסר, תיקונא תמניא ועשרין, תיקונא חמשין וחמש, תיקונא שבעין. – ספר קנאת ה' צבקות ח"ב, – מאמר ויהי מקץ. – פירוש הרמח"ל עה"ת בראשית, שמות, במדבר, דברים. – דרוש בסעודת ליל טו"ב בשבט ה' תצ"ג. – דרושי ונתת הכסף. – ראשי פרקים ד"ת לרמח"ל, – ספר תקט"ו תפילות: תפילה קיג, קנא, קנד, קעו, קעז, רב, רפט, שי, שעא, תפילה חשמ"ל, תצה, תפלה ואתחנן. – שערי השלם מהר"ש אלישוב: ח"א סי' טו פ"א, ח"א סי' יט בסוד נורא עלילה, ח"ב סי' ב' פ"ב, פ"ג, סימן ד', סי' ה', סי' ו', סי' ז', סי' יג פ"ד. – הגר"א מוילנא, אבן שלמה פי"א. ביאור הגר"א על תיקוני זוהר דף קיא עא. – יהל אור על הזוהר בראשית דף כח עב. אדרת אליהו פ' דברים. ביאור על תיקוני זוהר דף צו עב.

תלמידי בעל שם טוב: אוצר החיים – קאמרנא פ' תצא. – היכל הברכה: וארא, כי תשא, פקודי דף שיח, פ' בלק, פ' ראה, דף יג עב פ' תצא, עקב דף סח עב, דף רט ע"א. כי תבא דף כח ע"ד. – זוהר חי פ' בראשית דף כה עא, דף כג עב. דף לז עא. דף קא ע"ד, דף קו עא, דף קיב ע"ג, דף קיג, דף שכט ע"ד. פ' ויחי ד' תכו, דף תלט. שמות דף ז' ע"ג. דף פו ע"ד. דף קע עב. – זקן ביתו מ"א אופן ז דף מז, אופן טז דף עה, מ"ד אופן י"ג דף רט. – נתיב מצוותיך שביל אמונה ג' אות כו. – תולדות יעקב יוסף פ' נשא דף תס, פ' שופטים דף תרסו. – בני יששכר מאמר חודש אדר מאמר ג'. ליקוטי מוהר"ן ח"א סי' ח, כב. – דברי חיים פ' ויקהל. דברי שמחה מכתב יג. – אשרי האיש דף מט. ארץ החיים א' פ"ב. אור עולם אות יא. תפארת היהודי אות ו'. נפלאות היהודי ח"ת דף 46. על הגאולה ע' קלו. דברי יואל פ' נשא ע' קפח. דברי שמואל (סלאנים) פ' נח. דברי תורה מונקאטש מהדו"ת א' טו. אשרי האיש דף מט. מכתב התעוררות ע' עג. הרה"ק רבי דוד מלעלוב. זכרון יעקב יוסף מע' צ. אמת ואמונה דף ו' עב. שמחת ישראל, מאמרי שמחה. גאולת הארץ דף ו'. חידושי הרי"ם על מסכת גיטין, השמטות לפ' שלח. חידושי הרי"ם, גלות וגאולה. פירוש הגר"א על דרך הרמז מגילת אסתר א. חוט המשולש דף מב. חת"ס דרוש ח' תמוז תקס"ט. על הגאולה ועל התמורה דף קפו. קדושת יום טוב פרשת וזאת הברכה. מהר"י ט"ב הגש"פ דף קטז. משכיל אל דל (קאלאמיא) ח"ג כלל י פרט א. – חידושי תורה פ' קרח ע' רנ. ויואל משה מאמר א' סי' קנג. מאמר ש"ש דף קנ. חידושי תורה דברים ע' לח. על הגאולה ע' קעז. חידושי תורה ע' כו בשלח, ע' קעט, קרח ע' רנ. בהעלותך ע' קלג. תשי"ז ע' לד, ע' תקלו, תש"כ ע' לב, חיד"ת דרשות מא"י ע' קנה. – דברות קודש. ויואל משה ע' קנב, קנז, קסא. דברי יואל מכ' ח"א ע' קלה, פ' וישלח דף קב. – שולחן הטהור מאמר אמונה ופרנסה דף ער, זכרון צדיקים חודש אייר. – אור הנר דף יג. סיפורי הרמ"ח ע' כה. – אוצר הסיפורים ח"ד א' ד' (מרגליות). פאר וכבוד (סיפורים מהר"ש מבעלזא) דף 258

והנה, בימינו אנו, זכינו שספר הזהר נגיש לכל אדם בכל קצוות תבל, בקלות ובפרוטות ממש, בפרט בזכות מזכי הרבים של מפעל הזהר העולמי, ונראה שזו פונת הדברים שפעלת ספר הזהר (שאמנם נתגלה בתקופה מאחרת יחסית לתקופת רשב"י) צריכה להמצא לכלל ישראל בסוף הימים, בדורו של מלך המשיח, כלומר בדורנו אנו, ולכן נראה שהנגישות הגדולה של ספר הזהר בימינו אינה מקרית כלל ועקר.

וכבר קראו כל גדולי הדור את הצבור לקריאה בספר הזהר בתקופה זו. ושמעתי בשם גדולים, שנכון שאדם יקציב לעצמו אפלו קריאה של דבר מועט בספר הזהר מדי יום, ובכך יוכל בעזרת השם לדבק בספר הזהר. והאמת, שמעבר לדברים האמורים למעלה בענין כחו של ספר הזהר לבטל את חבלי משיח עבור האדם הדבק בו, הרי ידוע שספר הזהר ממרק את נשמת האדם מכל דבר רע, והקריאה בו היא סגלה לכל הישועות וההצלחות.



פרק ג

כד) לימוד הסודות על ידי הרשב"י – באדרא וטעם קריאת שם זה – "אדרא רבא" – הפנוס הגדול

א. ה"אידרא רבא" נמצא בזהר חלק ג' פרשת נשא (מן דף קכ"ז ע"ב עד דף קמ"ה ע"א), ונקרא "אידרא רבא", שפרושו: הפנוס הגדול. "אידרא" הוא מקום מושב החכמים, בדרך כלל כגון עגלה, ותוספת המלה "רבא" בא כדי להבדילו מן הפנוס היותר קטן - "אידרא זוטא" - שהתקיים מאחר יותר, שבו נוכחו פחות חכמים, כדלהלן.

נפלאות הזהר

לה

ב. ב"איִדְרָא רבָּא" בא תאור דיונייהם של תשעה מהחבריא של רבי שמעון בן יוחאי, שהתכנסו יחד עמו לדון בסודות הגדולים והעמקים של הקבלה. התשעה הם: רבי אלעזר בנן, רבי אבא, רבי יהודה, רבי יוסי בר יעקב, רבי יצחק, רבי חזקיה בר רב, רבי חיָא, רבי יוסי ורבי ייסא.

לאחרי פתיחת הדרוש בפי רשב"י, קמים החכמים, האחד אחר חברו, ודורשים בסוד האלקות, כאשר רשב"י עונה ומוסיף על דבריהם.

ג. עקרון של הדרשות בחלק זה באות לבאר את דברי ה"ספרא דצניעותא", המשמש לחלק זה מעין "משנה" ביחס ל"גמרא". ולכן לעתים נמצא ב"איִדְרָא רבָּא" לשון "הספרא דצניעותא" כבסיס להסברם של חכמי האיִדְרָא.

ד. בסיומו של ה"איִדְרָא" נפְטְרים שלשה מן החכמים, רבי יוסי בר יעקב, רבי חזקיה ורבי ייסא.

כה) איִדְרָא זוטא

ה"איִדְרָא זוטא" נמצא בזהר ח"ג פרשת האזינו (מן דף רפ"ז ע"ב עד דף רצ"ו ע"ב), ונקרא "איִדְרָא זוטא", שפרושו: הכנוס הקטן, להבדילו מן הכנוס הגדול - "איִדְרָא רבָּא". ב"איִדְרָא זוטא" נתכנסו שוב החכמים בני חברתו של רשב"י, והפעם שבעה במספר, לאחר פטירתם ב"איִדְרָא" הקודמת - "איִדְרָא רבָּא" - של שלשה מן החכמים הנ"ל.

ב"איִדְרָא" זו זוכים החבריא קדישא לשמע תורה מרשב"י שתכנה, סכום הדברים שהתבררו ב"איִדְרָא רבָּא".

כו) האר"י הקדוש מגלה סודות ה"איִדְרָא"

ב'שער הגילגולים' מכתבי האר"י הקדוש מסופר: לפעמים הלך לו האר"י והחברים לכפר מירון, למקום שנתקבצו רבי שמעון בר יוחאי וחבריו וגילה להם שם "איִדְרָא רבָּא", והיה האר"י אומר: "כאן ישב רבי אלעזר, כאן ישב רבי אבא", וכן כולם. והושיב כל אחד ואחד מתלמידיו

במקומו הראוי לו לפי נשמתו. שהיה האר"י אומר, שכל אחד מהם יש לו ניצוץ נשמה מחבר אחד של חברי רבי שמעון.
 כמו כן גילה האר"י לתלמידיו סודות עמוקים מאד במקום זה ואמר להם:
"אילו נתנה רשות לעיניכם לראות, הייתם רואים פנפיה גדולה של צדיקים ומלאכי השרת שבאו לשמוע ה"אדרא", והאש מלחכת סביבנו."

כז) טעמים שנקרא בשם "אדרא"

בשם **"אדרא"** קראו אותו מן השמים כמובא (בזהר פרשת בשלח דף סא:):
 ואכריזו עלך זמין הוא רבי ייסא לסלקא רוחיה (והכריזו עליך ואמרו עתיד הוא רבי ייסא להעלות רוחו) ולא תקשרא בחד **"אדרא קדישא"** (ולהתקשר באדרא אחת קדושה (אדרא הוא מקום צנוע כמו חדר), דזמינין חברייא לאתערא בארעא (שעתידים החברים להעיר בארץ בגלוי סודות התורה, וגם רבי ייסא יהיה בכלל העשרה החברים שנתקבצו ל"אדרא רבא" (המבאר בפרשת נשא דף קכ"ז ע"ב), ושם הוא עתיד להסתלק מן העולם, ונשמתו תעלה לגן עדן), והא אתקיניו תלת פרסיין דקיימו לך ולחברך (והרי כבר הכינו ג' כסאות המוכנים לך, ועוד שנים מחבריה, והם רבי ייסא, ורבי יוסי ברבי יעקב, ורבי חזקיה (כמבואר שם בדר קמ"ד סוף עמוד א'), שמתו מיתת נשיקה שנדבקה נפשם בחשק אהבת הקדוש ברוך הוא), מההוא יומא הוו משגיחין ביה בני מתיה.
 (מיום ההוא והלאה היו משגיחים עליו בני עירו) (הביאור הוא על פי מתוק מדבש)

תרגום גרן **"אדרא"** (כמבואר במדרש רבה י"ח כ"ז), על הפסוק: **"כדגן מן הגרן"**, כעבורא מן **"אדרא"**, וכן בכל מקום שפתיב גרן, התרגום **"אדרא"**, וכאן היו צריכין לישוב בחבורת אהבה שלימה כמו שכתב רשב"י לקמן **אנן בחביבותא תלייא מלתא**, היו צריכין לישוב פחצי גרן עגולה, כמו שפתיב (חליו ה'). סנהדרין היתה פחצי גרן עגולה כדי שיהיו רואין זה את זה, ושם (ברש"י) בגרן, כי גרן היו יושבין בחבה ובריעות ובאגודה אחת כסנהדרין שאין חושדין זה את זה, ולהיות שומעים איש את חברו ומתנופחין זה על זה עד שתצא ההוראה כהלכה עד כאן לשונו. (ועין לקמן באדרא רבא דף קמ"ה:).

נפלאות הזהר

לז

ב"אדרא קדישא", כתב (שם בדרך אמת) בחדר הקודש, וכן תרגומו של הגרן הוא אדרא עד כאן לשונו. וכתב הרמ"ק בפרוש כתב יד "אור יקר" להרמ"ק זלה"ה, (נדפס כאן באור החמה) וזה לשונו: אפשר מלשון חדר, והיינו שפאשר היו מתכנשין לענגו זה נעשה להם סביב חדר של אש, כמבואר לקמן, (א"ה כ"כ לקמן קל"ד): אמר רבי שמעון זכאה חולקיה דמאן דאשתכח בהאי אדרא קדישא עלאה דאנן ביה, זכאה חולקיה בעלמא דין ובעלמא דאתי, דאנן יתבין בקדושה עלאה אשא עלאה אסחר לן, וכן כתוב (לקמן באדרא זוטא דף רפ"ז): שאמר רבי שמעון בן יוחאי אסחר אשא מקמאי ומעלמין לא אתפסק.

כח) הרוצה שיתקיימו נכסיו יטע בהן אדר

ועוד פרש ב"מתוק מדבש" דאיתא (ביצה ט"ו) ואר"י משום רבי אלעזר ברבי שמעון הרוצה שיתקיימו נכסיו יטע בהן אדר, שנאמר אדיר במרום ה', (פרש רש"י) שאדר לשון קיום וחוזר ולכן נקרא אדר, אי נמי אדרא כשמיא כדאמרי אינשי מאי אדרא. דקיימא לדרי דרין עד כאן לשונו.

כט) השתדל להאיר מזכות דורו הקדוש מאורם הקדושים לחשכת דרא דמשיחא

והנה רשב"י הקדוש הוא ראה מה שיהיה בסוף הדורות האחרונים קדם ביאת המשיח והשתדל להאיר מזכות דורו הקדוש מאורם הקדושים לחשכת דרא דמשיחא, כמו שכתב רשב"י בעצמו (זוהר חדש ב ט'): זכו דדרא דא יקים עלמא עד דייתי מלכא משיחא.

ל) להמשיך אור תורתנו הקדושה לדרי דרין, שיתקיים עלמא בזכותנו עד דייתי מלכא משיחא

וזה שכתב כאן רשב"י אתפנשו חבריאי, היינו הכינו בהכנה דרבה לסודות התורה האלו. לבי אדרא, להמשיך אור תורתנו הקדושה לדרי

דרין, שיתקיים עלמא בזכותנו עד דיייתי מלפא משיחא לתקן העולם
במלכות שמים.

**לא) אשריהם לצדיקים לא דיין שהן זוכין אלא שמזפין לבניהם
ולבני בניהם עד סוף כל הדורות**

ובספר שכתוב (יומא פ"ז.) **אשריהם לצדיקים לא דיין שהן זוכין אלא
שמזפין לבניהם ולבני בניהם עד סוף כל הדורות, ולפיכך קרא רשב"י
מקום הקדוש הזה "אדרא" לקיימא זכותיהו לדרי דרין.**

לב) הכנסו לראות בזיו השכינה

ובספר "לבנת הספיר" (פרשת וירא דף כ"ח. דפוס ירושלים) וזה לשונו בי אדרא,
ואני הבנתי רוצה לומר **הכנסו לראות בזיו השכינה כו', ונראה כי נקראת
אדרא, מה גרן מזון לכולא ביה, אוף האי דרגא, ומה גרן עגולה, אף האי
גלגלא, ומה גרן מקפת אטדין, אוף האי דרגא לנטרא לה, ובלשון חז"ל
נקראת פרד"ס, על שכלול מכל מיני נטיעות, אוף פלה פלולה מהכל. עד כאן
לשונו.**

לג) תיקון גולגלתא

ובספר "קול ברמה" (בסוף בדף ד.) וזה לשונו והנה אדרא היא עגולה, וכן
בכל מקום שמזכיר **תיקון המתחיל מן הראש שהיא גולגלתא, כדוריות
ועיגולא וכו' עיין שם.**

לד) אסיפת קבוץ החכמים ללמוד

ובספר "בני אהרן" כתב (בני אהרן על זח"ג דף קמ"ח. בשם הרש"ב) **אדרא פירוש
אסיפת קבוץ החכמים ללמוד באיזה מקום שיהיה בבית או בין האילנות
נקרא אדרא, כמו "אדרא רבא ואדרא זוטא" עד כאן לשונו.**

לה) נקבצו בין האילנות, או בקבוץ נשמות הצדיקים

וכתב החיד"א (בהגהותיו נ"א על זח"ב דף קכ"ט.) וזה לשונו: פירוש "אדרא" גרן פתגומו "אדרא", פירוש, מקום יפה, או חופה בקבוץ השושבינין, או בקבוץ החכמים באדרא זוטא בחדר הרשב"י, וב"אדרא רבא" נקבצו בין האילנות, או בקבוץ נשמות הצדיקים, (משם הרשב"י). אמר הכותב: עד היום דוע זה המקום של ה"אדרא רבא", וברוך השם זכיתי הרבה פעמים לראות מה נורא המקום הקדוש הזה ולהתפלל שם, והוא בדרך בין מירן לצפת, והוא סמוך ונראה קרוב למירון, אשרי עין ראתה מקום הקדוש ומקדש הזה.

לו) אדרא רבא ואדרא זוטא

כדי לדעת הטעם שהאדרא בפרשת נשא נקרא "אדרא רבא" והאדרא בפרשת האזינו נקרא "אדרא זוטא", אעתיק מה שכתב בזה בספר הקדוש "קול ברמה" (דף ד'): וזה לשונו: ונקרא "רבא" בכמות ובאיכות כי "ברבא" התחיל לפרש שרש כל תיקוני הפרצופים ומה שקדם להם שהוא פרסא וכיוצא מראשית א"ק עד פרצוף זו"ן, ו"אדרא" זו נכתבה בפרשת נשא את ראש, וראש היינו גלגלת פנודע, "והאדרא זוטא" נאמרה לגלות אופן תיקון או"א שלא נזכרה ב"אדרא רבה", ועוד, ואין כאן המקום להאריך בזה, והדברים עמוקים.

לז) "אדרא רבא" נזדמן קדוש ברוך הוא ורתיכו, ובאדרא זוטא

נזדמן הקדוש ברוך הוא עם צדיקייא דבגנתא דעדן.

הרב קול ברמה מסים: כי יש יתרון ב"אדרא זוטא" מצד השומעין לבד דאזדמנו תמן כי ב"אדרא רבא" נזדמן קדוש ברוך הוא ורתיכו, ובאדרא זוטא נזדמן הקדוש ברוך הוא עם צדיקייא דבגנתא דעדן, מה דלא אערעו ב"אדרא רבא".

לח) ב"אדרא רבא" דבר רבי שמעון עליו השלום וברשותו דברו כולם, ובאדרא זוטא דבר רבי שמעון עליו השלום לבד

גם יש יתרון אחר כי ב"אדרא רבא" דבר רבי שמעון עליו השלום וברשותו דברו כולם, וב"אדרא זוטא" דבר רבי שמעון עליו השלום לבד. וזכותו יגן בעדינו ויגאלנו בקרוב על ידי משיח צדקנו ויקוים בנו הכתוב "והיה ה' למלך על כל הארץ" בעגלא ובזמן קריב אמן סלה ועד, עד כאן לשונו. (נעתק מספר אדרא זוטא עם הגהת מקורות "אדר הזהר" מהרב המקובל הריא"ז מרגליות זצ"ל, עם הרבה הוספות חדשות מהמוציא לאור)

פרק ד

לט) התעוררו להתחזק בלמוד הזהר הקדוש

'שְׂרָאֵל ה'טְהוּרִים וְאֲחִינוּ ה'נְבוֹנִים, יִדְעוּ וְיִתְבוֹנְנוּ לְעֶסֶק בְּלִמּוּד הַזֶּהר הַקְּדוֹשׁ שֶׁכִּידוּעַ מִטְהַר אֶת הַנְּשָׁמָה וּמְסַגֵּל לְכָל בְּרָכָה וְטוֹבָה כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הַחֵיד"א זְלַה"ה בְּסִפְרוֹ "מוֹרָה בְּאֶצְבָּע" (ב, מד) וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: "לִימוּד סֵפֶר הַזֶּהר מְרוֹמֵם עַל כָּל לִימוּד, בְּשֶׁגֶם לֹא יֵדַע מֵאֵי קֶאֱמֵר וְאֵף שִׁטְעָה בְּקִרְיָאתוֹ, וְהוּא תִיקוֹן גָּדוֹל לְנִשְׁמָה..." עכ"ל זְלַה"ה.

על כן התעוררו להתחזק בלמוד הזהר הקדוש כמו שכתוב (תהלים קיט) "עַת לַעֲשׂוֹת לַה' הִפְרוּ תוֹרַתְךָ", (ובאורו: כִּשְׁהַעֲרֵב רַב מִפִּירִים אֶת הַתּוֹרָה מוּטַל עֲלֵינוּ לְהִתְחַזֵּק וּלְעֲשׂוֹת עִת וְזָמַן לְכַבּוֹד הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה, וּלְיַחְדָּא קב"ה וּשְׂכִינִיתִיה), מִשׁוּם שֶׁזְהוּ זָמַן הַגְּאוּלָּה, וְכִידוּעַ כָּל הַגְּאוּלָּה תְלוּיָה בְּלִימוּד הַזֶּהר הַקְּדוֹשׁ, וְכִמוֹ שֶׁאֱמָרוּ בְּזוֹהַר הַקְּדוֹשׁ (זוה"ח ח"ב מ:): עַל דּוֹרוֹ: "זְכוּ דְדָרָא דָּא יִקְיַם עֲלֵמָא עַד דְיִיתֵי מִלְכָּא מְשִׁיחָא" וְכִידוּעַ שֶׁבְּזָכוֹת לִימוּד הַזֶּהר הַקְּדוֹשׁ וְהַאֲדָרוֹת יִפְקוּן מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמִים וְעוֹד לֹא יִצְטָרְכוּ לְנִסְיוֹן. כִּמ"ש בְּזוֹהַר הַקְּדוֹשׁ וּבִתְקוּנִים.

ובתקון ו' איתא: "וְכִמָּה בְּנֵי נֶשָׂא לְתַתָּא יִתְפָּרְנְסוּן מֵהַאי חִיבוּרָא דִּילְךָ כִּד יִתְגַּלִּי לְתַתָּא בְּדָרָא בְּתַרְאָה בְּסוּף יוֹמִיא, וּבְגִינִיָּה וְקִרְאֵת דְרוּר בְּאַרְץ

וגו". ובפרשת נשא אמר רעיא מהימנא "בספרא דא יפקון מן גלותא ברחמי".

**(מ) ילמוד בזוהר דרך בקיאות בלבד בלי שיעמיק בעיון
ארבעים או חמשים עלים**

וגם ידוע מה שכתב מהרח"ו בשם האריז"ל (עיין בשער רוח הקודש יא:): וזה לשונו: "גם אמר לי הרב אברהם הלוי יצ"ו, שאמר לו מורי ז"ל עצה לענני ההשגה והיא זו: שלא ישיח שיחה בטלה, ושיקום בחצי הלילה ויבכה על חסרון הידיעה, ושלמוד בזוהר דרך בקיאות בלבד בלי שיעמיק בעיון ארבעים או חמשים עלים, בכל יום שיקרא בספר הזוהר פעמים רבים" עכ"ל ז"ל.

מא) לקרא את האדרות הקדושות בימים הקדושים

ועל פן נהגו ישראל עם קדושים לקרא את האדרות הקדושות בימים הקדושים בימי שנה, הן בראש השנה, כפי שנהגו רבים ושלמים לקרא ספר התהלים והאדרות, וכתב הפך החיים (סימן תקפ"ג, לח) שביום א' דראש השנה קוראים "אדרא רבא" וביום ב' "אדרא זוטא". והן בחג השבועות זמן מתן תורתנו, שקוראים ה"אדרא רבא" וכנזכר מנהג זה בפרי עץ חיים לרבנו האריז"ל שנהגו החברים ללמוד "אדרא רבא", ובהושענא רבא נהגו לקרא "אדרא זוטא".

ובפרי עץ חיים (בשער חג השבועות פרק א' בהגהת מורינו הרב יעקב צמח בשם המהרח"ו): שאמר שבלילות שביעי של פסח, וחג השבועות, וליל הושענא רבה, מצוה לפרש ולגלות עומק החכמה לפי שבאלו הימים הזמן גרמא והוא זמן מוכן לסודות וראוי לפרשם אז^ה.

[ח] והרמ"ק כתב כמו כן, כל אחר חצות לילה וביום השבת וימים טובים מסגלים להשפיל בהכמת הקבלה. ובספר אור צדיקים (כ"ב, כח-ל) כתב שעסק חכמת הקבלה היצלחתה בערבי שבתות אחר חצות ובחג הסכות בתוך הסכה, ובחג השבועות.

מב) ידועה הסגלה הגדולה לקרא האדרות על על קברו של התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי זיע"א אשר בזה שפתותיו דובבות להמשיך עלינו השפע העליון

ובפרט על קברו של התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי זיע"א, שידועה הסגלה הגדולה לקרא האדרות על קברו אשר בזה שפתותיו דובבות להמשיך עלינו השפע העליון, וכמאמר חז"ל (יבמות צא): דאמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחאי כל תלמיד חכם שאומרים דבר שמועה מפיו בעולם הזה שפתותיו דובבות בקבר. ולפי זה, הגורם שיהיה החכם חי אחרי מותו, גם הוא זוכה ויושב במחצתו, שהרי הוא גרם להחיותו, ואין ספק כשהוא בא לעולם הבא, החכם בעצמו עם סיעת מרחמוהי יוצאין לקראתו לקבל פניו. (הגאון מהרח"א איסטרוולסה בספרו בן אברהם פרשת וישלח כג:).

מג) הספר של הצדיק הוא נשמת הצדיק

וכן האדמו"ר מסדיגורה זי"ע, מביא שהציון להצדיק הוא בשביל הגוף והנפש, ו"הספר של הצדיק הוא לנשמת הצדיק". (וכן כתב בספר תורה וחיים מערכת ס' אות רי"ז, לרבי חיים פלאגי זי"ע^א).

[ט] פוק חזי מי הוא בעל המימרא הרשב"י זי"ע! – והיאך הבאים לצינונו הקדוש לא מקימים את דבריו הקדושים ללמוד את תורתו "הזהר הקדוש", והרי זה מרפסין אגרי.

[י] וכתוב בזוה"ק: תלת דרגין אינון מתקשרן דא בְּדָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אוּרְיִיתָא וְיִשְׂרָאֵל, וְכוּ' (ח"ג עג). והלומד בתורת הרשב"י מעורר התדבקות בנשמת התנא האלוקי, וכאשר מוציא האדם מפיו דברים, הנה הבל פיו עולה למעלה ועושה רושם, ובנדיא בשלומד בתורת הרשב"י ע"ה, פועל למעלה התעוררות ושמחה לנשמת רשב"י וחבריו, והרי הוא כאילו מממש משתתף עמם והרי הוא מבני היכלא דמהימנותא וזכה גם לעתיד לבוא להשתתף ולראות בשמחתו של הרשב"י, שהוא שרש נשמתם של ישראל פעניין משה רבינו ע"ה, והרי שמחתו של רשב"י היא שמחת כלל ישראל. (ועין מאורות הזוהר דף ק-קא).

[יא] בספר חסידים סימן תקנ"ט: וז"ל: כל צדיק שמפרש דברי צדיק אחר, כשמת, יוצא התנא כנגדו ומקבלו בסבר פנים יפות, והולך עימו לבקש מן המלאכים להקל עליו, ומעמידו לפני הקב"ה לדבר עליו טובות. ושם באות רכ"ד: וכל האומר שמועה מפיהם, הם מתפללים עליו שם ומליצים טובה עליו. וכמו שכתוב בספרים הקדושים, סיפור נורא מהמהרש"ל זצ"ל, שהיה לו מוכיח, ופעם בא מאוחר לבית המדרש להתפלל מעריב ולא היה כבר מנין, והתפלל ביחידות, ובדרך כלל המוכיח היה צריך לומר לו

מד) בכל מקום שלומד תורת הרשב"י הרי הוא פאילו נמצא אצל ציונו הקדוש

העולה מהדברים דבכל מקום שלומד תורת הרשב"י הרי הוא פאילו
נמצא אצל ציונו הקדוש.

מה) העולים הזוכים להשתטח באתרא קדישא מירון, בנודאי שחובה קדושה ללמוד את תורת הרשב"י אצל ציונו יותר מכל לימוד אחר

והעולים הזוכים להשתטח באתרא קדישא מירון, בנודאי שחובה
קדושה ללמוד את תורת הרשב"י אצל ציונו יותר מכל לימוד אחר, ובזה
מתקשר לנשמת הרשב"י, ועל ידי כן תפלתו עושה רושם, וכמו שאמר דוד
המע"ה אגורה באהלך עולמים... ובנודאי יפיר לו הרשב"י טובה על כך. (ועין
מאורות הזהר פ"ו). - ובפרט ביום ל"ג בעומר שהוא יום הלולא דיליה, וכידוע
שביום פטירתו גילה ה"אדרא זוטא" ודבר בעתו מה טוב.

מוסר, והפעם לא אמר לו, ושאל אותו המהרש"ל, למה לא אמרת לי מוסר. ענה לו, שראיתי שני זקנים
שבאו איתך להתפלל מעריב, לכן לא אמרתי כלום. אמר לו המהרש"ל, ששני זקנים האלו היו הרבינו
תם והר"י בעלי התוספות, והיות והייתי טרוד מאוד לתרץ הקושיא של רבינו תם על האר"י, לכן באתי
מאוחר, ובאו ללוות אותי, ואם זכית לראות אותם, אז אתה כבר לא יכול להיות המוכיח שלי.

ובמגיד משרים (פרשת ויקהל) ומה שפלפלת אתמול על דברי הרמב"ם דברי אמת הם, הרמב"ם
שמח כך, וירדת לסוף דעתו, כשתפטר מן העולם הרמב"ם ז"ל, יצא לקראתך, כיון שתרצת ההלכה
כמותו, גם עכשיו מלמד עליך זכות.

בספר מגיני שלמה (של הגה"ק רבי יהושע מקרקא זצ"ל). שם טרח ליישב כל קושיית התוספות על
רש"י, נכד המחבר כותב בהקדמה, שהגאון המחבר אמר לפני תלמידיו, כאשר בא אליו בחלום בשמחה
גדולה ואמר לו, בשביל שאתה טורח להציל אותי מפי האריות הגיבורים החריפים בעלי התוספות, אנא
אתינא לקבלך בעולם הבא עם תלמידי, וכן היה, שביום פטירתו, חצי שעה קודם שכבה נר ישראל, היו
אצלו כל גדולי ישראל, ואמר להם, תנו מקום לרבינו מאור ישראל, רבינו שלמה יצחקי שבא אלי עם
כל קדושי עמו, וקיבל אותי בשמחה להראות לי את דרך עץ החיים, באשר עמדת לימינו תמיד לתרץ
מעליו קושיית בעלי התוספות.

מו) הִיָּה קוֹרָא כָּל הַ"אֲדָרָא רַבָּא" בְּכָל שַׁבַּת קוֹדֶשׁ,

וספר הרב הצדיק המקובל הר"ר בניהו שמואל שליט"א (ראש ישיבת נהר שלום) מפי מו"ר ועט"ר זקן המקובלים המקובל האלקי כמהר"ר יצחק כדורי זללה"ה ששמע מפי המקובל האלקי ח"ר סלמאן אליהו זצ"ל שהיה קורא כל ה"אֲדָרָא רַבָּא" בכל שבת קודש, ושאל אותו מפני מה עושה כן והשיב לו שכל "עץ חיים" לרבנו האריז"ל מקורו ב"אֲדָרָא רַבָּא" וברגע שאני קורא ה"אֲדָרָא רַבָּא" הוא כמו שאני חוזר על כל הספר הנורא "עץ חיים" לרבנו האריז"ל, זיע"א.

מוז) לומר "אֲדָרָא רַבָּא" או "אֲדָרָא זוטא" להתם כל פֶּשַׁע, ולהמשיך השפַע העליון – ובלמוד "האֲדָרָא רַבָּא" ישפיע על הלומדים אור עליון מזיהרא עילאה

וכן ידוע מה שתקן הרי"ח הטוב זיע"א ליארצייט או לתקוני הנפש והגוף, אשר בהרבה מקומות תקן לאמר או "אֲדָרָא רַבָּא" או "אֲדָרָא זוטא" להתם כל פֶּשַׁע, ולהמשיך השפַע העליון. - ובפרט לזכות לקבלת התורה בחג השבועות שאז מתנוצץ הארת "האור כי טוב" הגנוז בתורה, על ידי הרשב"י הקדוש שנקרא "בוצינא קדישא", ובלמוד "האֲדָרָא רַבָּא" ישפיע על הלומדים אור עליון מזיהרא עילאה (בני יששכר מערכת ל"ג בעומר אות ב').

ובכל עת שיעסקו בזהר ובאדרות הקדושים תאיר נשמת התורה עליהם.

ומבטחנו שבזכות הלומדים והמתעסקים בזהר הקדוש ננצל "מאל נכר" ונזכה לגאולה השלימה בחן בחסד וברחמים, "ביום ההוא יהיה ה' אחד וישמו אחד" בב"א.



פרק ה

מח) על ידי טעימת יינה של תורה, פנימיות התורה, מתעורר האדם באהבה נפלאה שלמעלה מן הדעת וההשגה

פנימיות התורה הוא בחינת משקה המשכרת, כמו יין לאחר שנכנס במעיו יצא מהעלמו ומתגלה ואז משפר ומבלבל הדעת וההשגה מפני שהיה בו כח שלמעלה מן השכל בהעלם, ועתה יצא ונתגלה, כמו כן ברזין דאורייתא שהוא מה שלא נתלבשה במצוה אלא הן ספור גדלת אור אין סוף ברוך הוא למעלה עד אין קץ ולמטה עד אין תכלית וכו' להשכיל ולהשיג סדר כל ההשתלשלות ולספר בשעור קומת עצמות המאציל והנאצלים, כמו כל מאמרי "האדרא רבה ואדרא זוטא" שהוא בחינת אהבה רבה שלמעלה מן הדעת וכו' ורזין דאורייתא שלמעלה מן ההשגה בהעלם גדול, וכשטועמים ומשיגים יתבלבל דעתו, כלומר שנולד לו מחמת ההתבוננות בהם אהבה נפלאה שלמעלה מן הדעת וההשגה וכו'.

(ספר מאמרי אדמו"ר הזקן (בעל התניא) תקס"ג חלק ב', דבור המתחיל והשתיה כדת)

מט) הסבר להעלמת הזהר אחרי פטירת הרבי שמעון בן יוחאי

א. לא נתן לכתב סתרי הזהר אלא לרבי אבא

הלא תראה, כי בעת פטירתו, בריש "אדרת האזינו", לא נתן רשות לשום אחד מאותם שבעה עיני השם העומדים אז אצלו, לכתב סתרי הזהר, אלא לרבי אבא, כפי שם: וכך אסדרנא לכו, רבי אבא יכתוב, ורבי אלעזר ברי ילעי, ושאר חברייה ירחשון בלבייהו. ועם שנתן לו רשות לכתב, מצאנו ראינו בפרשת משפטים דף קכ"ג: וזה לשונו: שאל רבי אלעזר לרבי אבא, כל הני תקונין, אבא גלי לון, בגין דלא ייעול בכסופא לעלמא דאתי. השתא אמאי אצטריכו לאתגלאה. אמר ליה רבי אבא, ההוא דאנא כתבנא מבוצינא קדישא, אמינא (כתובה) לגבי חבריא, דהא אינון ידעין מליו, והא אצטריך למנדע, דכתיב, (שמות י) וידעתם כי אני יי'. וכתיב (שמות

כט) וַיִּדְעוּ כִּי אֲנִי יי'. בְּגִין דְּאֵתֵיִשְׁבֹּן מַלְיוֹן. בְּלַבְנָא. וּמַכְאֵן וּלְהִלָּאָה, סְתִימִין מַלְיוֹן, עַד כְּאֵן.

ב. אורות הזהר לא נתגלו רק לחבריא במחשבת לבם

והנה עם שכבר נתן לנו רשות רבי שמעון בן יוחאי לכתב, וגם כי לא למד רק לאותם הז' חברים, דעלו ונפקו באדרא קדישא, ועם כל זה הקפיד רבי אלעזר בנו, ונתכעס על זה, וגם הוא עצמו השיב לו, דמכאן ולהלאה להוון מליון סתימין בגוונא, אבל לשאר חכמי דורם, עם היותם תנאים, לבם רחב כפתחו של אולם, עם היותם כתובים, הם אצלם מליון סתימים, ולא אתגליין אלא לחבריא האילין בלחוד, ואף גם הם בתוך מחשבות לבם, ולא מן הפה ולחוץ, וכמו שכתוב סתימין מליון בגוונא, ולא אמר ביננא.

ג. אחרי פטירת הרבי שמעון בן יוחאי אמרה החבריא: "אל תתן את פיך להחטיא את בשרך"

וכן בכרשת ויחי דף רי"ז. אמר שם: בכה רבי אבא, רבי שמעון ריחיאי דטחנין מניה מנא טבא וכו', ולא אשתאר בעלמא מיניה, בר כמה דכתיב, (שמות טז) קח צנצנת אחת ותן שמה מלא העומר מן והנח אותו לפני ה' למשמרת, לאצנעותא, ואלו בהתגלייא לא כתיב, השתא מאן יכיל לגלאה רזין, ומאן ינדע לון.

גם בכרשת אחרי מות דף ע"ט., וזה לשונו: בתר דשכיב רבי שמעון, הוון אמרי (קהלת ה) "אל תתן את פיך לחטיא את בשרך".

נ) רשב"י המשיף תקונים פאלה, שבכל דור ודור עד הסוף, שכל מי שירצה לשוב יוכל להתקרב להשם יתברך מפל מקום שהוא

... כל השמחה היא מה שזכינו שהיה צדיק וקדוש כזה שגלה תורה נוראה כזאת ותקן תקונים פאלה בתורתו הקדושה, עד שעל ידי זה אנו בטוחים שלא תשכח התורה מפי זרענו, וזה גמר דיקא על ידי הסתלקותו,

שאז דיקא תקן הפגם של תלמידי רבי עקיבא שמתו קדם זמנם, וגלה אז האדרא זוטא, מלבד מה שגלה כל ימי חיי האדרא רבא וספרא דצניעותא וכל ספר זה הקדוש, שעל ידי כל זה המשיך תקונים כאלה שבכל דור ודור עד הסוף, שכל מי שירצה לשוב יוכל להתקרב להשם יתברך מכל מקום שהוא על ידי תקון הצמצומים שתקן בחייו ובפרט ביום הסתלקותו הקדוש, פי גדולים צדיקים במיתתן יותר מבחייהם.

(ספר לקוטי הלכות תפלת המנחה הלכה ז' אות נ"ו)

פרק ז

נא) ביום ל"ג בעומר היולא חדוה ושמחה בעולם

הטעם שבז' אדר, יום פטירת משה רבינו עליו השלום, הוא יום אבל וצום, וביום ל"ג בעומר, יום פטירת רבי שמעון בן יוחאי, היולא, חדוה ושמחה בעולם, לפי שמשה רבינו עליו השלום בכה על יום מותו ולא חפץ בו, מטעם שרצה לקיים מצוות הארץ, לכן הכל בוכין על מותו ומתאבלין עליו. ורבי שמעון בן יוחאי שמח ביום מותו, ועמד ומצפה עליו: שאמר האידינא אסהדנא עלי. דכל יומין דקאימנא, תאיבנא למחמי יומא דא, הנה שמח וצפה עליו, עבדינו רעותיה, והיא הלולא לכל עלמא, כמה שכתב באדרא זוטא (האינו דף רל"א):

(דבר יום ביומו)

נב) בל"ג לעומר אנו עושים משתה ושמחה

בישראל מתאבלים בפטירת משה על שלא נכנס לארץ, ובל"ג לעומר אנו עושים משתה ושמחה, ששמחים שניצוצי נשמת משה שניכנסו ברבי שמעון בן יוחאי.

(היולא רבא דף כ"ב להרב יעקב אנהורי)

ביום פטירת משה רבינו נשתכחו ג' מאות הלכות על ידי אבלם אחר משה רבינו, על כן הוא תענית. מה שאין כן בפטירת רבי שמעון בן יוחאי, שגלה הסודות וכל האדרא זוטא ביום פטירתו, ועל ידי זה השמחה והחדוה ביום ההוא שנתגלו הני רזין עלאין, לכן ל"ג לעמר הוא יום שמחה.

(שער יששכר מאמרי חדש איר, מאמר ג"ל עיני, אות כ"ג)

נג) תורת הקבלה והסוד קבלו שלומי אמוני ישראל מרשב"י ז"ל, כל דברי האריז"ל מיסוד על ספר הזהר, וכל דברי רבי ישראל בעל שם טוב ז"ל מיסוד על דברי הזהר והאריז"ל, והגר"א ז"ל כתב פרושים על הזהר הקדוש, וכל תמימי דרך הולכים בתורת הזהר ומאמינים בו

שלומי אמוני ישראל, המאמינים בהשם ובתורתו, וקבלו את התורה הכתוב ביד משה ואת התורה המסורה על פה ביד משה, קבלו את תורת הקבלה והסוד מאת התנא רבי שמעון בר יוחאי.

ומרן האר"י זכרוננו לברכה הקדוש יסד כל יסודי הקבלה שלו על ספר הזהר וכתב פרושים עליו. וגאון עזנו, קדוש ישראל ופארו, מורנו ורבינו רבי ישראל בעל שם טוב זכרוננו לחיי העולם הבא, אביהם של חסידים, שהאיר לעולם בתורת שיערי החכמה והתבונה והדעת, בנה יסודי החסידות על ספר הזהר הקדוש וספרי האר"י זכרוננו לברכה. והוא ותלמידיו הקדושים אחריו למדו את צנועים חכמה בבאור דברי הזהר הקדוש.

ורבינו הגר"א זכרוננו לברכה, אשר היה כאחד מן הראשונים ... וכל רז לא אניס ליה ... כתב פרושים על הזהר הקדוש והאדרא רבה קדישא והספרא דצניעותא והתקוני זהר, ובבאורים על השלחן ערוך מביא מקורות מדברי הזהר... וכל תמימי דרך הולכים בתורת הזהר ומאמינים בו.

(הקדמת ספר זהר הרקיע להאדמו"ר מראדזין זכר צדיק לברכה)

נד) רבי שמעון בן יוחאי וחבריו היו עקר התקון של תלמידי רבי עקיבא, על ידי שגלה ספר הזהר הקדוש והתקונים

עקר התקון של תלמידי רבי עקיבא היה על ידי רבי שמעון בן יוחאי וחבריו... פי רבי שמעון בן יוחאי עסק בזה ביותר לתקן הצמצומים, לתקן בחינת פלים להמשיך אור האין סוף לגלות אלקותו בעולם, שזהו בחינת כל ספר זהר הקדוש בפרט האדרא רבא ואדרא זוטא. שעל ידי זה המשיך ותקן וגלה צמצומים נפלאים שהם בחינת מצחא ועינין ותקוני דיקנא קדישא וכו', שכלם בחינת צמצומים נוראים להשיג על ידי זה אור האין סוף פיודע ומובן לכל מחצדי חקלא. ועל פן אמר בזהר דא יפקון מן גלותא.

(ספר לקוטי הלכות תפלת המנחה הלכה ז אות נו)



פרק ז

נה) פטירת משה רבינו ורבי שמעון בן יוחאי נודעה על ידי בת קול

אודות פטירת משה רבינו איתא: בת-קול יצאה שמת משה.

(ספרי סוף פרשת ברכה)

משה רבינו בפטירתו ברת קלא נפלת מן שמיא.

(בתרגום יונתן בן עזיאל על הפסוק ברכה לד, ה)

נפלאות הזהר

וכן פטירת רבי שמעון בן יוחאי נודעה על ידי שיצאה מטתו וסליק באורא.

(זהר חלק ג' דף רצ"ו:)

הטעם שבז' אדר יום פטירת משה רבינו עליו השלום הוא יום אבן וצום, וביום ל"ג בעמר יום פטירת רבי שמעון בן יוחאי הילולא חדנה ושמחה בעולם, לפי שמשה רבינו עליו השלום בכה על יום מותו ולא חפץ בו, מטעם שרצה לקיים מצוות הארץ, לכן הפל בוכין על מותו ומתאבלין עליו. ורבי שמעון בן יוחאי שמח ביום מותו, ועמד ומצפה עליו, שאמר: האי דנא אסהדנא עלי, דכל יומין דקאימנא, תאיבנא למחמי יומא דא. הנה שמח וצפה עליו, עבדינן רעותיה, והיא הילולא לכל עלמא, כמו שכתב באדרא זוטא (האזינו דף רל"א:).

(דבר יום ביומו)

נו) בל"ג בעמר אנו עושים משהה ושמחה, ששמחים שניצוצי נשמת משה שנכנסו ברבי שמעון בן יוחאי

בישראל מתאבלים בפטירת משה על שלא נכנס לארץ, ובל"ג לעמר אנו עושים משהה ושמחה, ששמחים שניצוצי נשמת משה שנכנסו ברבי שמעון בן יוחאי.

(הילולא רבא דף כ"ב להרב יעקב אנהורי)

ביום פטירת משה רבינו נשתכחו ג' מאות הלכות על ידי אבן אחר משה רבינו, על כן הוא תענית. מה שאין כן בפטירת רבי שמעון בן יוחאי, שגלה הסודות וכל האדרא זוטא ביום פטירתו, ועל ידי זה השמחה והחדנה ביום ההוא שנתגלו הני רזין עילאין, לכן ל"ג לעמר הוא יום שמחה.

(שער יששכר מאמרי חדש איר, מאמר ג' ל' עיני, אות כ"ג)

בין יום פטירת משה רבינו עליו השלום לבין יום פטירת הרבי שמעון בן יוחאי י"ח איר ישנם 70 יום, לרמז שהרבי שמעון בן יוחאי בא לגלות את סוד סתרי תורה, וזה שמחת הקדוש ברוך הוא הכי הגדולה, כי תורת הסוד הוא תורה לשמה, וזהו השמחה הגדולה של ל"ג בעמר, מה שאין כן בשבעה באדר.

(אור יצחק פרק א')



פרק ח

רבי חיים ויטאל זי"ע

נו) ואל יפלא האדם מזה, כי עם היות שרבי שמעון בן יוחאי אחרון שבתנאים זכה למעלה כזו, כי דברים אלו כבשוננו של עולם, אין רשות בפה לפרש ענינם הפמוס והחתום אצלנו

וזכר נא מאמר רבי שמעון בן יוחאי עצמו ו**באדרא רבא** בפרשת נשא (דף קל"ב:) וזה לשונו: אמר רבי שמעון בן יוחאי, כלהו בוצינין חבירין, דאתיין בהאי עזקא קדישא. אסהדנא עלי שמיא עילאה דעלאין, וארעא קדישא עלאה דעלאין. דאנא חמי השתא, מה דלא חמא בר נש, מיומא דסליק משה זמנא תננינא לטורא דסיני. דאנא חמינא אנפאי נהירין, כנהורא דשמשא תקיפא, דזמין למיפק באסוותא לעלמא. דכתיב, (מלאכי ג) וזרח לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה. ועוד דאנא ידענא דאנפאי נהירין, ומשה לא ידע ולא אסתפל. הדא הוא דכתיב, (שמות לד) ומשה לא ידע כי קרן עור פניו וכו'.

ואל יפלא האדם מזה, כי עם היות שרבי שמעון בן יוחאי אחרון שבתנאים זכה למעלה כזו, כי דברים אלו כבשוננו של עולם אין רשות בפה

לְפָרֵשׁ עֲנִינָם הַכְמוּס וְהַחֲתוּם אֲצַלְנוּ וְעַל דְּרָךְ זֶה אֵל תִּתְפַּלֵּא מִמָּה שֶׁנִּסְפָּר
בְּסוּף הַקְדָּמָה זֹאת מְעַנֵּן הַחֶכֶם הַקְדוֹשׁ הַנִּגְלָה אֵלֵינוּ בְּזִמְנֵנוּ וּבְדוֹרְנוּ זֶה,
וְלֹא אוֹכַל לְפָרֵשׁ. וְאִם תִּרְצֶה תִּבְיִן מֵה שֶׁכְּתוּב בְּסֵפֶר הַתְּקוּוּנִין עַל דוֹר הוֹלֵךְ
וְדוֹר בָּא דָּא מִשֶּׁה רַעִיָא מְהֵימְנָא, וְכַנֶּזְכֵּר בְּתַקּוּן ס"ט (דף קי.) אָמַר רַבִּי
שְׁמַעוֹן, חֲבַרְיָא, בְּוֹדָאֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶסְתַּכֶּם עִמָּנָא, עֲלֵאִין וְתַתְּאִין
לְמַהוּי בַּהֲאֵי חַבּוּרָא, זִכְאָה דְרָא דְהֵאֵי אֶתְגַּלְיָא בֵּיהּ, דְעֵתִיד פּוּלֵי הֵאֵי
לְאַתְחַדְשָׁא עַל יְדֵא דְמִשֶּׁה בְּסוּף יוֹמֵיָא בְּדָרָא בְּתִרְאָה, לְקַיְימָא קְרָא (קִהְלֵת א
ט) מ"ה ש"הִיָּה ה"וֹא שְׁיֵהִיָּה, וְאַתְפְּשֻׁטוּתִיָּה הוּא בְּכָל דְרָא וְדָרָא, בְּכָל צְדִיק
וְחֶכֶם דְּמִתְעַסֵּק בְּאוּרֵיָתָא, עַד שְׁתֵּין רַבּוּא וְכוּ', וְהַדְּבָרִים סְתוּמִים וְחֲתוּמִין:

נח) וְכֹד יֵהֵא קְרִיב לְיוֹמֵי מְשִׁיחָא אֲפִילוּ רַבִּי דְעֵלְמָא זְמִינִין לְאַשְׁכַּחַתָּא טְמִירִין דְּחֻכְמָתָא

וְהִנֵּה נוֹדַע מֵה שֶׁכְּתַב הַרְמַב"ם זְכָרוֹנוּ לְבִרְכָה בְּהַקְדָּמַת סֵפֶר הַמּוֹרָה עַל
מְשֻׁנֵּת "וְלֹא בְּמִרְכָּבָה בְּיַחֲדִיד", וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: וְאֵלּוּ בְּאֵר הָאָדָם הָעֲנִינִים אֵלּוּ
בְּסֵפֶר יֵהִיָּה כְּאֵלּוּ דוֹרְשֵׁם לְאֵלְפִים מִבְּנֵי אָדָם וְכוּ' וְהִטְעַם לְפִי שֶׁהַכְּתִיבָה
קְיָמַת לְדוֹרֵי דוֹרִים לְהַגּוּנִים וּבִלְתֵּי הַגּוּנִים, וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי נֶאֱמָר
דוֹרֵשׁ וְנֶאֱמָר מְקִיָּם, וְהַגֵּם שֶׁצִּוָּה לְרַבִּי אַבָּא שְׁיִכְתֹּב, וּבִהְיוֹת שְׁיִכְתְּבֶם בְּהָעֵלָם
גְּדוּל כְּאֵלּוּ לֹא נִכְתְּבוּ כָּלֵל דְּמִי.

וּמַעֲתָה יוֹכַל הָאָדָם לְהַקְשׁוֹת עַל דְּבַרְיֵנוּ אֵלֶּה וְלוֹמַר, אִם כֵּן רַבִּי אַבָּא
טָרַח עַל חֲנִם לְלֹא צָרָךְ לְכַתֵּב דְּבָרִים סְתוּמִים וְחֲתוּמִים, אֲמַנָּם תִּשׁוּבְתָךְ
בְּצִדָּךְ מִמְּקוֹם אַחֵר, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּתַקּוּנִים הַנֶּזְכָּר לְעֵיל, דְּבְדָרָא בְּתִרְאָה
יְתַפְרַנְסוֹן מֵהֵאֵי חַבּוּרָא וְעֵתִיד לְאַתְגַּלְיָא וְכוּ' וְכֵן מִמָּאֲמָרוֹ בְּתַקּוּן ס"ט
(דף קי.): דְעֵתִיד פּוּלֵי הֵאֵי לְאַתְחַדְשָׁא עַל יְדֵי מִשֶּׁה נְבִיאָה בְּדָרָא בְּתִרְאָה
וְכוּ'. וּמִמָּאֲמָר פְּרֻשֵׁת וִירָא (דף קיז.): וְכֹד יֵהֵא קְרִיב לְיוֹמֵי מְשִׁיחָא אֲפִילוּ
רַבִּי דְעֵלְמָא זְמִינִין לְאַשְׁכַּחַתָּא טְמִירִין דְּחֻכְמָתָא וְכוּ'.

וְלָכֵן בְּרִאוֹת רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי זְכָרוֹנוּ לְבִרְכָה בְּרוּחַ קְדָשׁוֹ עֲנִנָּן זֶה, צוּה
לְרַבִּי אַבָּא לְכַתֵּב סֵפֶר הַזֶּהר בְּדְרָךְ הָעֵלָם לְהִיוֹתוֹ מִצְנַע לְמִשְׁמַרְתָּ עַד דְרָא
בְּתִרְאָה קְרִיב לְיוֹמִיָּה מְלֻכָּא מְשִׁיחָא, כְּדִי שְׁבִזְכוֹת הַמִּתְעַסְקִים בּוֹ

תצמח הגאולה בימינו בעזרת השם, פנזכר לעיל בפרשת ויחי (דף ריז): 'על דא פתיב קח צנצנת אחת ותן שמה מלא העמר מן וכו' למשמרת לאצנעותא', והבן זה מאד.

(נט) הראשונים זכרונם לברכה שלמדו סתרי חכמה זו מפי אליהו הנביא

והנה אין בכל דור ודור שלא נמצאו בו אנשים יחידי סגלה ששרתה עליהם רוח הקודש, והיה אליהו הנביא זכרוננו לברכה נגלה עליהם ומלמד אותם סתרי החכמה הזאת וכמו שנמצא פתוב בספרי המקבילים.

גם בעל ספר הרקנטי כתב בפרשת נשא בפרשת ברכת כהנים וזה לשונו: והפירוש הראשון הוא דעת החסיד רבינו יצחק ן' הרב זכרוננו לברכה שהיה ג' לאליהו זכרוננו לברכה כי נגלה להראב"ד ולמד לו חכמת הקבלה והוא מסרה להראב"ד בנו וגם נגלה לו והוא מסרה לבנו הרבי יצחק סגי נהור שלא ראה מעולם וגם לו נגלה והוא מסרה לשני תלמידיו האחד רבי עזרא שפרוש שיר השירים והשני רבי עזריאל ואחריהם נמשכה להרמב"ן זכרוננו לברכה והראב"ד עצמו בספר השגותיו להרמב"ם זכרוננו לברכה על הלכות לולב פרק ח' גבי דין ההדס שנקטם ראשו כשר השיג עליו הראב"ד זכרוננו לברכה, וזה לשונו: אמר אברהם כבר הופיע רוח הקודש בבית מדרשנו מכמה שנים והעלינו שהוא פסול וכו'. גם בהלכות בית הבחירה בפרק ששי במה שכתב הרמב"ם שהנכנס למקדש בזמן הזה חייב כרת השיג עליו וכתב: "אמר אברהם וכו' נגלה לי מסוד השם ליראיו". עד כאן לשונו.



פרק ט

הַרְשֵׁב"י וְרַבֵּי יְהוּדָה פְּתִיָּה זִי"ע

(ס) **הַמְקַבֵּל הָאֱלֹקֵי רַבֵּי יְהוּדָה פְּתִיָּה זָכַר צְדִיק וְקָדוֹשׁ לְבָרְכָה לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא – מְחַבֵּר סֵפֶר "יֵינן הַרְקַח", וְעוֹד**

רַבֵּי יְהוּדָה פְּתִיָּה - מַגְדוּלֵי מְקַבְּלֵי בְּבֵל. - נוֹלַד בְּבִגְדָד בְּשָׁנַת תַּר"ט - 859' - נִפְטַר בִּירוּשָׁלַיִם בְּשָׁנַת תַּש"ב - 942'.

בְּשָׁנַת תַּרס"ה - 905', בְּתַחֲלַת הַמָּאָה הָעֲשָׂרִים עָלָה לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. - כָּבַר מְנוּעִירָיו לְמַד קַבְּלָה אֲצֶל גְּדוֹל הַמְקַבְּלִים בְּדוּרוֹ, הָרַב יוֹסֵף חַיִּים.

סִפְרָיו: "בֵּית לַחֵם יְהוּדָה", פְּרוֹשׁ עַל סֵפֶר הַזֹּהַר - "יֵינן הַרְקַח", פְּרוֹשׁ עַל הַ"אֵידָרָא רַבָּא" וְהַ"אֵידָרָא זוּטָא" - "מֵתוּק לִנְפֶשׁ", בְּאוּר עַל סֵבֵא דְמִשְׁפָּטִים.

(סא) **מַעֲשֵׂה שְׁהִיָּה: הַתַּנָּא הָאֱלֹקֵי רַבֵּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאי זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ אִמֵּן נִגְלָה בְּחִלּוֹם – רַבֵּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאי חִפֵּץ בְּהַדְפָּסַת הַסֵּפֶר "יֵינן הַרְקַח"**

כַּאֲשֶׁר עָלָה רַבֵּי יְהוּדָה פְּתִיָּה לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, בְּיוֹמוֹ הַשְּׁנִי בִירוּשָׁלַיִם, בָּא לְבַקְרוֹ הָרַב הַגָּאוֹן רַבֵּי אַבְרָהָם עֲדָס.

רַבֵּי יְהוּדָה קִבְּלוּ בְּכַבּוּד הַרְאוּי וְשָׁאַל אוֹתוֹ בְּהַתְּרַגְּשׁוֹת: "מִדּוּעַ הַטְּרִיחַ כְּבוֹדוֹ אֶת עַצְמוֹ לָבוֹא לְבַקְרֵנִי?" - הִשִּׁיב לוֹ הָרַב עֲדָס: "בְּדַבָּר חָשׁוּב מְאֹד בְּאֵתֵי אֱלִיךְ" - "מֵהוּ הַדְּבַר?" שָׁאַל הָרַב פְּתִיָּה.

"כְּבוֹדוֹ כָּתַב פְּרוֹשׁ עַל הַ"אֵידָרָא רַבָּא וְהַאֵידָרָא זוּטָא" וְעַדִּין לֹא הַדְפָּסַת אוֹתוֹ?" - "כֵּן" עָנָה הָרַב פְּתִיָּה - "כְּתַבְתִּי אֶת הַפְּרוֹשׁ לְפָנַי כַּחֲמֵשׁ

עשרה שנה. אך מנין ידוע למעלת כבוד תורתו על פרושי זה? כי דבר זה לא גליתיו לשום אדם מעולם' ורק אדוני אבי מורי ורבי ידע על כך".

הרב אברהם עדס ספר לו כי נגלה אליו התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי זכותו יגן עלינו אמן בחלום, וכך אמר לו: "בימים הקרובים צריך לעלות לירושלים ארי מבבל, רב גדול ומקבל עצום בשם יהודה פתיה, אשר כתב פרוש על ה"איזרא רבא" וה"איזרא זוטא" שחברתי. וזה כמה שנים נמצא באמתחתו ולא הדפיסו. אבקשך להשפיע עליו שיוציאו לאור ולעזר לו בזה", על כן באתי אל כבודו לודא את אמתות החלום ולהשפיע על כבודו להדפיס את הפרושים.

ענה רבי יהודה פתיה ואמר: "צעיר הייתי לימים, ולא רציתי להוציאו לאור, אך כעת ברור לי, כי מהשמים מסכימים לפרושי, והנני בעזרת השם אוציאו לאור בקרוב". אך רק לאחר שלש שנים הדפיס הספר, בשל מחלות נאלץ הרב פתיה לחזור לעיר בגדד שבבבל ושם נשלמה הדפסת הפרוש על האיזרות.

סב) ויקח מפרות עץ החיים ואכל וחי לעולם

ולכן עלה בדעתי כי מדי עברי בלמוד עץ החיים אעשה פרוש פשוט וקצר המובן בדמיון פרוש רש"י זכרונו לברכה כי אולי שעל ידי סלם זה ישתוקק האדם לעלות עליו ויקח מפרות עץ החיים ואכל וחי לעולם. ואף על פי שכבר התחלתי בלמוד עץ חיים משנת ה'תרמ"ב בהיותי בן כ"ד שנים וגם כבר זכני האל יתברך שמו לחבר פירוש קטן על אדרא רבא ואדרא זוטא הנקרא "יין הרקח".

גם עצתי היא על הלומדים להזהר מאד שלא לאבד זמן לפלפל בדברי המפרשים לקרב או לרחק או לישבם כי זה ענין רע ואינו כי אם אבוד זמן בלבד, שמניחין דברי הרב ועוסקים בדברי המפרש. כי אין עקר הלמוד ומטרת הלומד לתקן המענות בדברי המפרש ולהניח דברי עץ החיים

נפלאות הזהר

העקרים. כי לא תדע מה ילד יום. רק לשירגיש האדם בדעתו שהבין דבריו זכרונו לברכה אז ימשך ידו מלחפש באמתות המפרשים ויתחיל ללמד פרק שלאחריו.

גם כל קושיא אשר תזדמן לפני הלומד ממקום אחד לא יסמוך על זכרוני אלא צריך לעיין עליה במקום ההיא וגם ראה יראה בדברינו אשר שם כי אולי היא מתישבת במה שכתוב שם. ודי בהערות אלו. **ונתתי** לו יד ושם בישראל **"בית לחם יהודה"** יען כי כבר מסכתתי ייני **"יין הרקח"** על אדרא רבא ואדרא זוטא והגשתי לפני רבנן ותלמידיהון וכבר שתו ורוו. ונדע כי אין הסעדה בלא לחם וכמו שכתב **הרשב"י** זכרונו לברכה בזהר ויקרא (ד' ד') על פסוק אכלו רעים וזה לשונו: מאן דאית ליה גרבי דחמרא, אכילה בעיא וכו' וכתב לכו לחמו בלחמי ושתו ביין מסכתי. לכן עשיתי בית לחם להגיש להיושבים לפני השם לאכל לשבעה ממה שתגן השם את עבדו בן אמתו **חנה** נשמתה עדן. ובכן אנו ליה וליה עינינו. תכון תפלתנו. וזאת ליהודה ויאמר אנא אלקיני. שעה אל שועתנו. חוס ורחם עלינו. ומבין הגויים קבץ פזורינו. ותטענו בארצנו ואת צמח דוד עבדך מהרה תצמיח בימינו. ומלך בזכיו תחזינה עינינו. ישמח לבנו ויגל כבודנו. במהרה בימינו. **כן יהי רצון** אמן.

כה דברי המחבר האי לחמא עניא.

הצעיר יאודה משה ישועה, יחזקאל ישועה פתיא ישמרהו צורו ויחיהו

(בית לחם יהודה חלק ראשון)



פרק י

הסוד שהתגלה לדור האחרון - איך יהודי יכול
לזכות בשעה אחת למליון שנה תורה

להשב מחשבת

מה שיהודי אחד יכול לזכות על ידי למוד הזהר
בין בימות החול ובין בשבת קדש

סג ערפה של שעה

רבותינו הפליגו בשבחה וערפה של תורה הנלמדת בשבתות על פני זו
הנלמדת בימות החל, כלשון הזהר הקדוש סוף פרשת "שלח-לך" - זכאה
חולקיהון דכל אינון דמשתדלין באורייתא, יומא דשבתא משאר יומין.

מרנא הרי"ח הטוב, בספרו "בן איש חי" פרשת שמות שנה שניה,
כתב וזה לשונו:

כתבו המקבילים ז"ל: דגדול פעל הנעשה מעסק התורה ביום שבת, אסף
פעמים יותר מן הנעשה מעסק התורה של ימי החול. עכ"ל.

ובאורו: על פי מאמר חז"ל, דיומו של הקב"ה אסף שנים, שנאמר כי
אסף שנים בעיניך כיום אתמול וגו' - ושבת קודש היא מעין עולם הבא -
זאת אומרת, כיומו של הקב"ה. (מצא חן במדבר).

אשר על כן, כל פעלה קדושה בשבת קודש, עולה אסף ידות, לערך ימי
החול.

ובנוסף לזה, נודע דברי הכסא מלך, והובא פסקו בכף החיים בסימן קנ"ה, דבלמוד שעה אחת זהר הקדוש, עולה לערך למוד שנה תמימה בלמוד הפשט.

היוצא מדברי רבותינו אלה, דהלומד שעה זהר הקדוש בשבת קודש, כלומד אלה שנה פשט ביום חול.

ולפי זה, אם יזכה ללמוד שש שעות זהר הקדוש בשבת קודש, הרי שזכה לתקן כל השית אלפין ימי הבריאה.

זאת ועוד לפי מה שהאיר עינינו בעל "הכסא מלך" דלמוד הזהר הקדוש עולה שעה אחת לערך שנה של למוד הפשט, ומרנא הרי"ח הטוב זי"ע בספרו "בן איש חי" דלמוד בשבת קודש עולה אלה פעמים מימות החול, ובנוסף על כך חדושו של בעל אורחות צדיקים המבאר: דלמוד (וכל מצוה) הנעשה בשמחה ערכו ככול אלה – עולה מדברי רבותינו זי"ע:

כאשר יהודי לומד בשבת קודש ובשמחה תורת הרשב"י – הזהר הקדוש עולה בשעה אחת לערך של מליון שנה, (למוד פשט בימי החול).

רבנו מרדכי שרעבי התבטא פעם באזני מקורביו ואמר: "שעה של למוד תורה על דרך הפשט ביום השבת, שנה ללמוד שנה שלמה ביום חל. ושעה אחת של למוד זהר וקבלה ביום חל, היא כמו שנה של למוד פשט ביום חל. למוד קבלה וזהר ביום שבת במשך שעה שנה ללמוד שבעים וחמש שנה בימות החל"."



יב| הערה מאת רש"ר: והבנה לדברי רבנו ימצא הקורא מלשון הזהר המדמה את למוד המושנה בקוציר וכתבן אצל סודות התורה, וכנזכר בפרשת "ויצא" ברעיא מהימנא (דף עה:)" ווי לאינון דאבלין תבן באורייתא ולא ידעין בסתרי דאורייתא". ועוד הביא מורנו הרב חיים ויטאל בהקדמתו ל"שער ההקדמות", לשונות ומקורות שונים שקוראים ללמוד הנגלה שפחה וקליפין לעמת תורת הקבלה.

סד) חשבון אמת של זכות הזהר הקדוש, ליהודי אחד שקבל על עצמו ללמוד זהר שעה אחת ביום

הידעת!!! - לשון הפסא מלך (תקוני זהר מ"ג): וכינן שידיעת כמה גדולה מעלת למוד חכמת האמת כו'... יודע גדל החיוב וגדל השכר למי שלומד הקבלה, כי למוד הזהר בגירסא בעלמא בונה עלמין, וכל שכן אם יזכה ללמוד ולהבין פרוש מאמר אחד,

יעשה בו תקון למעלה בשעה אחת מה שלא יעשה בלמוד הפשט שנה תמימה.

והחשבון של שעה אחת למוד זהר ביום, הוא שנה ל:

3540 שעות בשנה

(10 שעות למוד של אברך בש"ס ביום, 354 ימים בשנה)

במשך 50 שנה ליהודי בודד יעלה המאזן: 172,500 שעות תורה.

שיצטבר ב 11 דורות בהתחשב במשפחה בת 5 ילדים¹ למספר עצום של אנשים: 48,828,125 של הדור האחרון

סה הכל שעות התורה: 84,228,515,625,000 שעות,

כלומר כ-84,000 מליארדי [ביליון] שעות תורה. (48,828,125 מכפל ב-172,500).

[יג] ומי שאינו יודע קבלה, ולומד זהר הקדוש - אפילו בגירסא בעלמא, נחשב לו בלמוד קבלה (כף החיים סופר סימן קנ"ה)

[יד] הערה: חשוב מספר הצאצאים בדור האחרון:

1,953,125 .9	3,125 .5	5 .1
9,765,625 .10	15,625 .6	25 .2
48,828,125 .11	78,125 .7	125 .3
	390,625 .8	625 .4

נפלאות הזהר

וכל הזכות העצום מכחו של יהודי אחד שקבל על עצמו ללמד את הזהר וצאצאיו הלכו בעקבותיו.

סה) חשבון אמתי של גדל הזכות למוד הזהר הקדוש בשבת קודש

יהודי הלומד זהר שעה אחת ביום שבת קודש שקול ללמוד תורה של 75 שנה בימות חול.

כלומר אם למדנו שעה אחת זהר בשבת קודש שקול לפעל הנעשה מלמוד תורה במשך 75 שנה

לשון ספר דרך צדיקים מהצדיק הקדוש רבי מרדכי שרעבי זכר צדיק לברכה, זי"ע:

למוד קבלה וזהר ביום שבת במשך שעה שנה ללמוד 75 שנה בימות החול.

החשבון בשעות יהיה:

$$24 * 354 = 637,200 \text{ שנה: } 637,200 \text{ שעות תורה בנגלה.}$$

זה מבסס על 24 שעות למוד תורה ביום.

יוצא ששעה אחת בלמוד זהר בשבת קודש בשבעים שנות חיים של אדם יעלה החשבון:

$$2,319,408,000 = 637,200 \times 52 \times 70$$

2 מליארד 319 מליון 408 אלף

זאת אומרת אם לומדים שעה אחת קבלה ביום שבת קודש במשך 70 שנה, עולה החשבון יותר משני מליארד שעות, והרי זה בהשג ידו של כל יהודי, ועכשו אפשר להבין למה כל גדולי הספרדים עודדו ואמרו שבזכות הזהר הקדוש נגאל במהרה. מבסס על 70 שנות חייו של אדם (לפי תהלים צ') 52 שבתות בשנה.

נפלאות הזהר

סא

עכשו תבינו אם אתה מזכה רק ליהודי אחד שילמד שעה בזהר בשבת זכית לקבל מליארד שעות תורה שיצטבר ב 11 דורות^ט בהתחשב במשפחה בת 10 ילדים^ט למספר עצום של אנשים: 100,000,000,000 של הדור האחרון זאת אומרת מספר הצאצאים של בן אדם אחד, וערך שעות של תורה משעה אחת זהר שנה:

סך הכל שעות התורה: (2,319,408,000 מכפל ב-100,000,000,000 מליארד - 223,020,000,000,000,000 שעות,

כלומר כ-223 קונטיליון 20 קונדריליון שעות תורה.

וכל הזכות העצום מכחו של יהודי אחד שקבל על עצמו ללמד את הזהר וצאצאיו הלכו בעקבותיו.



[טו] בין שנותרו לכל היותר כ 230 שנה עד 6000 שנה הזמן שמזכר בגמרא לקיום העולם הזה, (מסכת סנהדרין דף צז/א: אמר רב קטינא שית אלפי שני הוו עלמא וחד חרוב שנאמר ונשגב השם לבדו ביום ההוא). ומשך דור בימינו הינו כ 20 שנה, הרי בזמן שנותר יש מקום ל 11 דורות.

[טז] הערה חשוב מספר הצאצאים בדור האחרון:

10000000000 .9	100000 .5	10 .1
100000000000 .10	1000000 .6	100 .2
1000000000000 .11	10000000 .7	1000 .3
	1000000000 .8	10000 .4

זאת אומרת 100 מליארד צאצאים.

פרק יא

סו) גם בחורים צעירים צריכים לקרא בכל יום מספר דפים בספר הזהר שיעזר לפתח את הלב לתורה ולזכר הנפש

מֶרֶן רַבֵּינוּ יוֹסֵף חַיִּים זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ אָמֵן, בַּעַל הַבֵּן אִישׁ חַי, מִבְּאֵר אֶת מֵאֵמֶר הַגְּמָרָא "כָּל הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה מִבְּפָנִים תּוֹרָתוֹ מִכְרָזָת עָלָיו מִבְּחוּץ", שְׁכַל הָעוֹסֵק בַּחֲלָק הַפְּנִימִי שֶׁל הַתּוֹרָה זוֹכֶה וּמְאִירוֹת עֵינָיו בַּחֲלָק הַנִּגְלָה שֶׁל הַתּוֹרָה. וְאִף מֶרֶן הַגָּאוֹן הַגְּדוֹל רַבֵּי בֶן צִיּוֹן אֲבָא שְׂאוּל זְכָר צְדִיק וְקָדוֹשׁ לְבָרְכָה זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ אָמֵן הִיא מוֹרָה לְתַלְמִידָיו בְּעוֹדָם בַּחוּרִים צְעִירִים לְקַרְא בְּכָל יוֹם מִסְפַּר דְּפִים בְּסֵפֶר הַזֶּהר, שְׂיַעֲזֹר לְפַתַּח אֶת הַלֵּב לַתּוֹרָה וּלְזַכֵּר הַנֶּפֶשׁ. וְהוֹסִיף עוֹד וְאָמַר, כִּי סֵפֶר הַזֶּהר הַקָּדוֹשׁ מְלֵא וְגָדוֹשׁ בְּמוֹסָר וּמְלֵהִיב בְּיוֹתֵר לַעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְזֶהוּ סֵפֶר הַמוֹסָר הַטוֹב בְּיוֹתֵר.

וְכַתֵּב בְּסֵפֶר הַקְּנָה הַקָּדוֹשׁ עַל הַפְּסוּק "וְשַׁבְתֶּם וּרְאִיתֶם כּו' לֹאֲשֶׁר לֹא עָבְדוּ", כִּי מִי שֶׁעוֹסֵק דּוֹקָא בַּנִּגְלָה וְלֹא בַּזֶּהר הַקָּדוֹשׁ נִקְרָא "לֹא עָבְדוּ", גַּם אֵינוֹ נִקְרָא תַלְמִיד חֶכֶם, רַק בְּשֵׁם תַלְמִיד, כִּי שֵׁם חֶכֶם אֵינוֹ רַק עַל חֶכְמָה הַפְּנִימִית, יַעֲוִין שָׁם...

וְכִיּוֹן שְׂיַדְעֶתָ כִּמָּה גְּדוּלָּה מַעֲלַת לַמוֹד חֶכְמַת הָאֵמֶת כּו'... יוֹדַע גְּדֹל הַחַיּוּב וְגְדֹל הַשְּׂכָר לְמִי שֶׁלּוֹמֵד הַקְּבֵלָה, כִּי לַמוֹד הַזֶּהר בְּגִירָסָא בְּעֵלְמָא בּוֹנָה עֲלֵמִין, וְכָל שְׁכָן אִם יִזְכֶּה לְלַמֵּד וּלְהַבִּין פְּרוּשׁ מֵאֵמֶר אֶחָד, יַעֲשֶׂה בּוֹ תַקּוּן לְמַעֲלָה בְּשַׁעַה אַחַת מַה שְּׁלֹא יַעֲשֶׂה בְּלַמוּד הַפְּשֻׁט שְׁנֵה תַמְמִימָה (לְשׁוֹן הַכֶּסֶא מְלָךְ, תַקּוּנֵי זֶהר מ"ג).

סז) הַחֶפֶץ חַיִּים מוֹכִיחַ אֶת בְּנֵי הַיְשִׁיבָה: לּוֹמְדִים וּמַתְחַדְדִים בְּפִלְפּוּלָא דְאֹרִייתָא, אֲבָל אֵינָם יוֹדְעִים מַעֲקָר דְאֹרִייתָא.

כְּשֶׁהֵייתִי אֲצִלוּ בְּשַׁבַּת קוֹדֶשׁ פְּרֻשֶׁת וַיֵּרָא תר"ץ, שְׂמַעְתִּי בְּאָזְנֵי מִפִּי הַקָּדוֹשׁ אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה. כָּל יְמֵי עֲשִׂיתִי חֲבוּרִים וְלֹא הָיָה לִי פְּנָאִי, אֲבָל עֲכָשׁוּ מִתְּפִנָּה אֲנֹכִי וְאֲבּוּא בַתְּבִיעוֹת, כִּי יֵשׁ לִי לְדַבֵּר אֶל הַפְּרוּשִׁים. [הֵם בְּנֵי

הישיבה שהיו קוראים אותם פרושים]. ואחרי התפלה הכריז בעצמו יבואו וישמעו. לומדים הם, חריפים הם, ומתחדדים בפלפולא דאורייתא, אבל אינם יודעים מעקר דאורייתא. וכשנתכנסו בלילה לשמוע את דברי, הציג לפניהם מאמר ארוך, ותכן המאמר הזה: שהעקר הוא ללמוד לחיות חיי הסתפקות וצנוע בכל הליכות והנהגות הבית, לחזר אחרי אשה ולהנשא, ללא כל דחיות ואמתלאות שצריכים להסתדר כפי נמוסי וסדר העולם, כי כל האמתלאות והנמוקים האלה הם כעטיו של יצר הרע, שגם בני תורה וגם יראים נתפשטים במלכתו.

ולא זו בלבד, אלא שמשתפים בזה את שם שמים, ומעטפים את מאוניהם הגשמיים בכריכה של הדור מצוה, אומרים שהם שצריכים לכלים נאים לכבוד שבת, לדירה נאה, לשם התבודדות בבית ללמוד תורה. עשירות פדי להיות יושב אהל וכו', ברם כל הנ"ל הוא מתחבולות היצר להוליקם שולל, כי בגלל אלה החשובים הנ"ל מונעים עצמם מלשא אשה, ואינם מסתדרים פרצון ה', וממילא גורמים למכשלה של אסור רבית, והכתוב מזהיר חיו לא יחיה (יחזקאל י"ח). הרי נכשלים הם באסור דאורייתא. ולא חלים ומרגישים שבשעת פלפולם בפלפולי דאורייתא נעלמים מהם גופי תורה. ובדברו היה בוכה בדמעות רבות! וכן גם בשעת קבלת שבת היה אומר המזמורים לכו נרננה וכו' בדמעות רבות. (ספר המאורות הגדולים להגה"צ רבי חיים אפרים זייטשיר)

סח) החפץ חיים מעורר לכלם: שילמדו כל שבת את הזהר של אותה פרשה

וכן אמר הגאון הצדיק רבי שלמה בלוח זכר צדיק לברכה משם רבו החפץ חיים זכר צדיק לברכה, שעל למוד ספר הזהר אין שום הגבלה כי רבו מדרש, והיה החפץ חיים מעורר לכלם שילמדו כל שבת את הזהר של אותה פרשה ואפלו לבחורים. (ר' יוסף בן שלמה מפוז'ין, הוספות בגן יוסף).

סט) החזון איש הורה לשואליו: ללמד זהר הקדוש

רבינו מרן החזון איש זכר צדיק לברכה הורה לשואליו ללמד זהר
 כספר מוסר, ואף למד בעצמו עם בן אחותו, הגאון רבי שמריהו
 גריינמן זכר צדיק לברכה. ובספר מעשה איש, (עבודת על מרן הגאון הקדוש
 החזון איש זצ"ל): שאמר: לשון הזהר הקדוש מעורר יותר מכל מאמרי חז"ל.



פרק יב

ע) בעל הלשם וסבו של מרן הגאון רבי יוסף שלום אלישיב
 שליט"א [בקש הסכמה מבעל בן איש חי, החד בדרא בנגלה
 ובנסתרות

אבל בא נא וראה מה אמר על רבינו אחד מגדולי חכמי ישראל שבאותו
 הדור, הוא רבינו הקדוש המקבל האלקי רבי שלמה אלישיב זכר צדיק
 וקדוש לברכה (שהוא סבו של מרן הגאון רבי יוסף שלום אלישיב שליט"א) בעל הספר
 הנורא "לשם שבו ואחלמה" פרוש על העץ חיים (והיה נחשב כאחד מגדולי הדור
 ההוא, וכמו שידוע ומפורסם שמרן בעל החפץ חיים והמשנה ברורה נסע לראותו ולחזות בנעם פניו,
 וגם אמר לאחד שהלך לפגוש את בעל הלשם, שכדאי לראותו, כי מי יודע אם בעולם הבא נזכה לראות
 אותו).

וקדם נכתב את ספור הדברים, דהנה פידוע כאשר הוציא בעל הלשם
 הנזכר לעיל את ספרו "לשם שבו ואחלמה" לאור, שלח אותו לרבינו הבן
 איש חי לתת לו הסכמה על ספרו, ורבינו פידוע שמח מאד על הספר ואמר
 על בעל הלשם שהוא "ארי במסתרים". וכששמע בעל הלשם זכר צדיק
 לברכה שרבינו זכר צדיק לברכה היה ניחא לו מאד ושמח מאד מספרו, אמר
 על זה שאם היה יודע שרבינו יסכים לספרו היה כבר מוציא את החלק השני,
 כי מחמת ענותנותו לא היה מחזיק את חכמתו למאומה, ושמתו של רבינו

מספרו עודדה אותו להוציא לאור גם את החלק השני (ומרן הגאון רבי שלמה זלמן אוירבך זכר צדיק לברכה, היה רגיל לספר עבדה זאת, ומוסיף ואומר שמכאן רואים שגם אדם גדול זקוק לעידוד).

והנה בהקשר לספור זה, מצאתי בחסדי השם יתברך דבר נפלא במאסף התורני הנקרא "ישורון" (חלק ה' עמוד תרס"ד) שם מביא מכתב¹ מרבי צבי הירש פרבר זכר צדיק לברכה שהיה רבה של העיר לונדון, וזכה לשמש תקופה מסוימת את בעל הלשם, ושמע ממנו הרבה דברי תורה וחכמה. וכותב שם בין היתר במכתבו, ששאל את בעל הלשם למה לא לקח הסכמה על ספרו לשם שבו ואחלמה, ומתשובתו של בעל הלשם נלמד ונכיר את גדלתו של רבינו בעיני חכמי דורו. וזה לשונו של רבי צבי הירש פרבר: ילדות היתה בי כי שאלתינו (את בעל הלשם) למה לא יקבל הסכמות (על ספרו לשם שבו ואחלמה). ואמר לי, כי אחד הוא יודע, חד בדרא בנגלה ובנסתרות, והוא הגאון הנורא רבינו יוסף חיים מבגדד זכותו יגן עלינו, כי ראה ספריו בנגלה ובנסתרות והפיר רב גדלותו, יחיד בדור. ושלח לו כתביו ונתעכב הרבה שבועות תשובתו, זאת אומרת כי עין בהם הרבה, והסכים וכו', עד כאן לשונו עין שם.

עא) מרן רבי חיים עוזר גרודזינסקי בעל אחיעזר אומר: פי גדול הדור האמתי היה הבן איש חי

ותאר זה של יחיד בדור וחד בדרא, לא היתה רק דעתו של בעל הלשם על רבינו, אלא כך גם היתה דעתו של עוד אחד מגדולי רבותינו שפאותו דור, הוא רבן של כל בני הגולה מרן רבי חיים עוזר גרודזינסקי זכר צדיק לברכה בעל שאלות ותשובות אחיעזר, וכך שמעתי מפי תלמיד החפץ חיים הוא הגאון הצדיק רבי מרדכי צוקרמן זכר צדיק לברכה (אשר נפטר בקיץ תשס"ב בירושלים בשכונת גבעת שאול, ובצעירותו למד בראדן בישיבת החפץ חיים, וזכה לשמעו מפי החפץ חיים בסוף ימיו שיחות ודברי חזק, כפי שספר לי), ושמעתי מפיו, כי בצעירותו היתה

[10] המכתב נמצא אצל הגאון רבי שריה דבליצקי שליט"א.

שמועת אמת מפי הגאון רבי חיים עוזר גרודזינסקי (בעל שאלות ותשובות אחיעזר) הנזכר לעיל, שאמר כי גדול הדור האמתי היה הַבֵּן אִישׁ חַי. ואני כְּשֶׁנֹּדַע לִי דָבָר זֶה (מפי חברי וידידי הרב הגאון מנחם טוקר שליט"א, מפה בני ברק, אשר שמע זאת מאביו הגאון רבי אברהם יצחק טוקר שליט"א מירושלים, אשר שמע כן מפי רבי מרדכי צוקרמן זכר צדיק לברכה), שאלתי את רבי מרדכי צוקרמן זכר צדיק לברכה עצמו בכדי לאמת דברים אלו, ואמר לי שזה אמת ויכול אני לפרסם זאת בשמו. (וצדיק וחסיד זה תלמיד החפץ חיים רבי מרדכי צוקרמן זכר צדיק לברכה, דוע הוא שהיה דיקן גדול ודובר אמת בלבבו, וכל דבריו מְזַקְקִים ומאמתים, כמפרסם).

עב) הגאון הקדוש מבעלז רבי יהושע רקח זכרוננו צדיק וקדוש לברכה לחיי העולם הבא מעיד שהבן איש חי הוא הגדול בדורו – תורתו ויראתו קדשתו ופרישותו של רבינו היו מכריזים עליו מסוף העולם ועד סופו – וגם במתיבתא דרקייעא היו מכריזים עליו הזהרו בפלוני ובתורתו

ולא רק זאת, אלא שמעו של רבינו היה נודע כִּיחיד בדורו גם בפולין אצל אחד מגדולי האדמו"רים דאז, הוא הגאון הקדוש והנורא, איש האלקים ובעל רוח הקדש, האדמו"ר השני של חסידי בעלז, רבי יהושע רקח זכר צדיק וקדוש לברכה (אשר היה נחשב כמעט כגדול האדמו"רים בדור ההוא), והוא כפי ששמעתי דבר נפלא אצל הרבה מחסידי בעלז, ומתלמידי חכמים שבהם, (ומהם הוא הגאון הצדיק רבי יעקב גרינלד שליט"א) ואמרו לי שהוא דבר מקבֵּל ומפרסם וידוע ביניהם, שכאשר בשנת תרנ"ד נפטר האדמו"ר השני של חסידי בעלז, הוא הגאון הקדוש רבי יהושע רקח זכר צדיק לברכה הנזכר לעיל, אמר עליו בנו, הוא הגאון הקדוש רבי יששכר דב רקח (מי שהיה אחר כך האדמו"ר השלישי של חסידי בעלז) שאמר לו אביו רבי יהושע הנזכר לעיל, שלא יכתבו עליו על מצבת קבורתו יחיד בדורו (כפי שכתבו על אביו, הוא האדמו"ר הראשון רבי שר שלום רקח זכר צדיק וקדוש לברכה, שכתבו על מצבת קבורתו יחיד בדורו), אבל עליו לא יכתבו כן, מפני שהיחיד בדור הזה הוא רבי יוסף חיים הנמצא בבגדד, והוא היחיד בדורו. וכך באמת היה שעל מצבת קבורתו של רבי יהושע

רקח הנזכר לעיל לא כתבו יחיד בדורו (למרות שמצד גדלתו שאין לשער היה ראוי לכנוי זה, כמפרסם), ומחמת זה לא כתבו כן גם על בנו אחריו האדמו"ר השלישי רבי יששכר דב רקח זכר צדיק לברכה. והנה, בשנת פטירתו של רבי יהושע רקח זכר צדיק לברכה שהיתה שנת תרנ"ד, היה אז רבינו יוסף חיים זכר צדיק לברכה בעל הַבֵּן איש חי, כֵּבֶן שְׁשִׁים שָׁנָה לחייו. והוא דבר פלא שבאותו זמן עדן לא הוציא רבינו את ספרו הַבֵּן איש חי לאור, ואם כן מהיכן שמע עליו רבי יהושע רקח זכר צדיק לברכה. אין זאת אלא שתורתו ויראתו קדשתו ופרישותו של רבינו היו מכריזים עליו מסוף העולם ועד סופו. וגם במתיבתא דרקיעא היו מכריזים עליו הזהרו בפלוני ובתורתו".

ומלבד שלשת אדירי עולם אלה, שהם בעל הלשם, ובעל שאלות ותשובות אחיעזר, והאדמו"ר השני לחסידות בעלז, כך גם אמר על רבינו עוד אחד מגדולי וגאוני הדור ההוא, הוא רבי חיים ברלין זכר צדיק לברכה (בנו של הנצי"ב מוולוז'ין) בהספידו את רבינו בירושלים (מובא בספר נשמת חיים, דרשות רבי חיים ברלין, הספר על רבי יוסף חיים מבגדד, עמוד ל"ז) ובין היתר אמר על רבינו: **בְּכִל הַתּוֹרָה וּבְחֻכְמַת הָאֱמֶת, וְלֹא הֵנִיחַ כְּמוֹתוֹ.**

והגאון רבי משה צדקה שליט"א ראש ישיבת פרת יוסף, אמר לי ששמע מאביו הוא מֶרֶן הגאון רבי יהודה צדקה זכר צדיק לברכה, שהרידב"ז (שכבר הזכרנו אותו לעיל) אמר על רבינו הַבֵּן איש חי, שהוא היה הרבן של כל בני הגולה.

[יח] רבינו הקדוש יצחק מסקווירא זכותו יגן עלינו מעיד: כתב בספר סידנא בבא סאלי (עמוד ר"ז) וזה לשונו: ספר הרב הקסיד יוסף אליהו דייטש זכר צדיק לברכה, כי אחד האדמו"רים המפורסמים, רבי יצחק מסקווירא זכותו יגן עלינו אמן, (שהיה אחד מגדולי האדמו"רים בדור ההוא. מחסידי עליון כמפרסם), אמר, כי תפלותיו עולות לרקיע ומשיגות את תפלות כל החכמים, מלבד חכם אחד בבבל שתפלותיו משיגות אותו, ולכן הוא חייב לקשר את תפלתו עם תפלות החכם הבבלי כדי שתעלה למרום לפי סדר הדורות, והפנה לרבי יוסף חיים זכר צדיק לברכה, עד כאן לשונו.

עג) בשמים ובמתיבתא דרקייע נתקבלה תורתו של רבינו

ובאמת לא רק זאת שתורתו של רבינו הייתה מכרזת עליו בכל העולם כלו, והיתה מקבלת ורצויה על כל חכמי דורו, אלא אפלו גם בשמים ובמתיבתא דרקייע נתקבלה תורתו של רבינו והסכימו עליה שהיא תורת אמת ומפומא דקודשא בריך הוא, וזה נודע על ידי המעשה המפלא והמפרסם אשר היה בשנת תשט"ו על ילד אשר נולד למשפחה מעדת החסידים בירושלים, וכאשר היה בן ארבע שנים לערך, ראו כלם שהיה בקי ואומר בעל פה בש"ס ובראשונים דברים שלא שמעה אָזְנוּ בגלגול זה כלל. (והביא מעשה זה גם מרן הסטייפלער בעל הקהלות יעקב בספרו חיי עולם פרק י"ב עין שם. ואני שמעתי מעשה זה עם כל פרטיו מפי אחיו הגדול של אותו ילד שגר כאן בשכונתנו בבני ברק) [ואני הקטן גם כן בחנתי אותו] והנה היו הרבה תלמידי חכמים שָבֵאוּ לראות ולבחון את הילד הפלא הזה, וביניהם היה מרן ראש ישיבת פרת יוסף הגאון רבי יהודה צדקה זכר צדיק לברכה, וכפי ששמעתי מפי רבי יהושע סאלם השם ישמרהו ויחיהו (המוציא לאור את כתבי רבינו יוסף חיים החדשים).

עד) תורתו של רבינו היא פתורת הראשונים ומקבלת ורצויה בשמים

ומפי רבי יעקב כהן השם ישמרהו ויחיהו (בעל הוצאת ספרים "שיח ישראל"), אשר שמעו מפי הגאון רבי יהודה צדקה הנזכר לעיל שהעיד שהוא בחן את הילד המפלא שהוא גם על ספר הבן איש חי וגם אותו ידע (וכן שמעתי מפי מרן הגאון רבי אריה יהודה לייב שטיינמן שליט"א, שבאותה תקופה היה זה מפרסם ונדעו שאותו הילד ידע גם את הספר בן איש חי). ושמעתי מהגאון רבי ברוך שרגא שליט"א, שאמר לו רבי יהודה צדקה זכר צדיק לברכה, שהיות שהילד היה בקי בספרי הראשונים וגם בספר בן איש חי, מזה נלמד שתורתו של רבינו היא פתורת הראשונים ומקבלת ורצויה בשמים. ושמעתי מרבי יעקב כהן הנזכר לעיל, שרבי יהודה צדקה זכר צדיק לברכה תאר לו איך בחן את הילד מתורה לנביאים ומנביאים לכתובים, ואחר כך גמרא ומשניות וספרי ראשונים והכל ידע, ואחר כך שאלו בספר בן איש חי בכמה מקומות והילד

ידע להמשיך לומר בעל פה את הַבְּנֵי אִישׁ חַי. וכַּשֶּׁסָּפַר לוֹ זֹאת, בְּכֹה רַבִּי
 ?הוֹדָה צְדָקָה זָכַר צְדִיק לְבָרָכָה, וְאָמַר לוֹ שְׂזֵה פְּלֵא אִיךָ זָכָה רַבִּינוּ לְדַבֵּר כְּזֶה,
 שְׂזֵה הָיָה רַק קְרוֹב לְחַמְשִׁים שָׁנָה לְאַחַר פְּטִירָתוֹ, וְכִבֵּר זָכָה שְׁתוֹרְתוֹ נִתְקַבְּלָה
 לְתוֹרַת אֲמַת וּמְלַמְּדִים אוֹתָהּ בְּשָׁמַיִם.

**עה) תוֹרָתוֹ שֶׁל רַבִּינוּ נִתְקַבְּלָה בְּשָׁמַיִם, וְתוֹרָתוֹ תוֹרַת אֲמַת, וְכֹל
 מִי שֶׁעוֹסֵק בְּסִפְרָיו שֶׁל הַבְּנֵי אִישׁ חַי עוֹסֵק הוּא בְּתוֹרַת אֲמַת**

וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ סָּאֵלֵם אָמַר לִי, שְׁלֹאֲחַר שֶׁאָמַר לוֹ רַבִּי ?הוֹדָה צְדָקָה זָכַר
 צְדִיק לְבָרָכָה שֶׁהוּא עֲצָמוֹ בְּחֹן אֶת הַיָּלָד עַל הַסֵּפֶר בֶּן אִישׁ חַי וַיִּדְעוּ, הוֹסִיף
 וְאָמַר לוֹ רַבִּי ?הוֹדָה צְדָקָה זָכַר צְדִיק לְבָרָכָה, שֶׁמֵּעַבְדָּה נִפְלְאָה זֹו נִלְמַד
 שְׁתוֹרְתוֹ שֶׁל רַבִּינוּ נִתְקַבְּלָה בְּשָׁמַיִם, וְתוֹרָתוֹ תוֹרַת אֲמַת, וְכֹל מִי
 שֶׁעוֹסֵק בְּסִפְרָיו שֶׁל הַבְּנֵי אִישׁ חַי עוֹסֵק הוּא בְּתוֹרַת אֲמַת. וְלִכֵּן פָּקַד רַבִּי
 ?הוֹדָה צְדָקָה זָכַר צְדִיק לְבָרָכָה עַל רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ סָּאֵלֵם הַשֵּׁם יִשְׁמְרֵהוּ וַיַּחֲיֵהוּ,
 שֶׁיַּעֲסֵק וַיִּשְׁתַּדֵּל בְּכֹל כּוֹחוֹ לְהַתְּעַסֵּק בְּהַדְּפֵסֵת סִפְרֵי וְכַתְּבֵי רַבִּינוּ יוֹסֵף חַיִּים
 בְּעַל הַבְּנֵי אִישׁ חַי וְלְהוֹצִיאֵם לְאוֹר, וַיִּשְׁקִיעַ בָּזֶה אֶת כָּל הוֹנֹו וּמְרָצוֹ, כִּי תוֹרָתוֹ
 שֶׁל רַבִּינוּ תוֹרַת אֲמַת הִיא וּמְקַבְּלַת וַיְרָצוּיָהּ בְּשָׁמַיִם.

(נִעְתַּק מִתּוֹךְ הַקְּדִמַּת "אוֹצְרוֹת פְּסָקֵי הַבְּנֵי אִישׁ חַי" עִם הַעֲרוֹת וְהוֹסְפוֹת)



פרק יג

(עו) שָׁפַל אַחַד צָרִיף לְחַדֵּשׁ בַּתּוֹרָה בְּשַׁבָּת

[זוהר חלק ג' - דף קע"ג ע"א]

תָּא חֲזִי, כַּד עֵייל שַׁבְּתָא נִשְׁמַתִּין נַחְתִּין לְשַׁרְיָא עַל עַמָּא קְדִישָׁא.
 [בא וראה, כשנכנס השבת נשמות יתרות יורדות לשרות על עם הקדוש]
וְנִשְׁמַתִּין דְּצַדִּיקָיָא סַלְקִין לְעֵילָא. [ונשמות הצדיקים עולות למעלה מגן
 עדן התחתון לגן עדן העליון] **כַּד נִפְיָא שַׁבְּתָא, נִשְׁמַתִּין סַלְקִין,** [כשיוצא
 השבת נשמות עולות למעלה, ואלו הם] **אֵינּוּן דְּשָׂארוּ עַלְיֵיהּ דִּישְׂרָאֵל.**
 [אותם ששרו על בני ישראל בבחינת נשמה יתירה] **וְנִשְׁמַתִּין נַחְתִּין,**
 [ונשמות יורדות למטה, ואלו הם] **אֵינּוּן נִשְׁמַתִּין דְּצַדִּיקָיָא.** [אותם
 הנשמות של הצדיקים שעלו לגן עדן העליון עתה יורדות למטה לגן עדן
 התחתון].

פִּיּוֹן דְּסַלְקִין כְּלָהוּ נִשְׁמַתִּין דְּשָׂארוּ עַלְיֵיהּ דִּישְׂרָאֵל. [כיון שעלו כל
 הנשמות ששרו על בני ישראל], **סַלְקִי וְקִיַּמִּין בְּדִיוֹקְנָא קַמִּי מְלַכָּא**
קְדִישָׁא, [הם עולות ועומדות לפני המלך הקדוש] **וְקוֹדֶשָׁא בְּרִיף הוּא**
שְׂאִיל לְכָלְהוּ, מַאי חֲדוּשָׁא הָוָה לְכוּ בְּהֵוָה עַלְמָא בְּאוּרִיָּתָא. [והקב"ה
 שואל את כולם מה חידוש היה לכם בעולם התחתון בתורה, כי מטעם זה
 יורדת תוספות הנשמה למטה בערב שבת, כדי להשלים חלקה בחידושי
 התורה, שאין נשמה שלא יהיה לו חלק בתורה וסודותיה, וזהו תיקונה
 ויופיה בחידוש וגלוי סודות התורה, לכן] **זַכָּאָה אִיהוּ מֵאֵן דְּחֲדוּשָׁא**
דְּאוּרִיָּתָא אֲמַרְתָּ קַמִּיהּ. [אשרי לנשמה שאומרת חידושי תורה לפניו]
כַּמָּה חֲדוּהָ עֲבִיד [כמה שמחה עושה וגורם למעלה, כי] **קוֹדֶשָׁא בְּרִיף הוּא,**
כְּנִישׁ לְפַמְלִיא דִּילֵיהּ, [הקב"ה מאסף את הפמליא שלו, שהם הנשמות

העליונות והמלאכים] **וְאָמַר, שְׁמְעוּ חֲדוּשָׁא דְאֹרִייתָא, דְּאִמְרַת נִשְׁמַתָּא דָּא דְּפִלוּנִי**, [ואומר להם, שמעו את חידושי התורה שאומרת נשמה זו של איש פלוני] **וְכִלְהוּ מוֹקְמֵי הֵיא מְלָה בְּתַרֵּי מְתִיבְתִּי**. [וכל הפמליא של מעלה מקיימים את דברי חידושי התורה, בשתי ישיבות, בישיבה של הקב"ה ובישיבה של מלאך מט"ט] **אֵינוֹן לְתַתָּא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵילָא, חֲתִים לְהֵיא מְלָה**. [הם למטה, והקב"ה למעלה חותם על אותם הדברי תורה, כלומר הוא מסכים לאותו החידוש].

תָּא חֲזִי, כַּד מְלָה אֶתְחַדְּשׁ בְּאֹרִייתָא, [בא וראה, כשנתחדש איזה חידוש בתורה] **וְנִשְׁמַתָּא דְנַחְתָּא בְּשַׁבְּתָא אֶתְעַסְקַת בְּאֵינוֹן מְלִין חֲדַתִּין, וְסִלְקֵי לְעֵילָא**. [ונשמה שירדה בשבת נתעסקא באותם דברים החדשים, ובמוצאי שבת עולה למעלה, אז] **כָּל פְּמִלְיָא דְלְעֵילָא, צִייתִין לְהֵהוּא מְלָה**, [כל הפמליא של מעלה מקשיבים לדבר התורה ההוא] **וְחִיות הַקֹּדֶשׁ** [וחיות הקודש שמצד ז"א שיש להם ארבע כנפים כנגד חגת"ם דז"א] **מֵתְרַבִּין בְּגַדְפִין**, [הם מתרבות בכנפיהן, שנשלמות בשש כנפים] **וּמֵתְלַבְּשִׁין בְּגַדְפִין**. [ומתלבשות בכנפיהן, כמו שכתוב בשתים יכסה פניו ובשתיים יכסה רגליו ובשתיים יעופף].

וְכַד שְׁאִיל לֹון קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְלֹא תַבִּין וְשַׁתְּקִין, [וכששואל הקב"ה את הנשמות אם חידשו בתורה ואינן משיבות ושותקות] **כְּדִין חִיות הַקֹּדֶשׁ מַה כְּתִיב**, [אז מה כתוב בחיות הקודש] **[יחזקאל א כה] בְּעֵמְדָם** [פירוש כשהנשמות עומדות בשתיקה מדברי תורה, אז] **תִּרְפְּינָה כְּנַפְיָהֶן**, [כצ"ל] **מתרופפות ונחלשות כנפיהם**, **כְּמָה דְאֵת אָמַר** [כמו שנאמר] **[איוב לב טז] כִּי עֲמָדוֹ לֹא עָנוּ עוֹד**. [פי' כשעמדו בשתיקה, ועוד כתוב] **[נחמיה ח ה'] וּכְפַתְחוּ** [את הספר תורה], **עֲמָדוֹ כָּל הָעָם**. [דהיינו שתקו].

עז) כָּל אֶחָד צָרִיךְ לְחַדֵּשׁ בַּתּוֹרָה בְּשַׁבַּת

וּפְתַב בְּסִפְרֵי זֹהַר חִי: **שְׁכַל אֶחָד צָרִיךְ לְחַדֵּשׁ בַּתּוֹרָה בְּשַׁבַּת, לְפִי כוּלְתוֹ בְּפֶרֶד"ס וּבְדַרְשׁוֹת חֲז"ל**. ומובא בשו"ת תורה לשמה (או"ח סימן צ"ח,

למרו הר"ח הטוב), כי מי שחדש איזה חדוש בתורה במשך השבוע, וכתבה, לא יוציאם בפה עד שבת, ואז נחשב לו שחידשם בשבת.

עח) חק ולא יעבר ללמוד הזהר בשבת קודש

ביום שבת קדש יהיה לכם שעור קבוע ללמוד בזהר הקדוש מסדר השבוע, וזה יהיה לכם חק ולא יעבר.

(הכנה דרבה מבצל ערוגת הפשם צעהלים)

עט) למוד זהר הקדוש אף באין מבין חשוב פאלו חידושים

מעלת חידושי תורה שהוא חשוב מאד בשמים ממעל, עד שאמרו בזהר הקדוש שבונה שמים חדשים, ועליו הפתוב אומר: "לנטע שמים וליסד ארץ ולאמור לציון עמי אתה", אל תקרי עמי אלא עמי, שנעשה שתף להקדוש ברוך הוא וכו', והוא תקון גדול לכל עוון ולכל חטאת ובפרט לעוון פגם הברית וכו'. וגם למוד ספר הזהר הקדוש אף באין מבין חשוב פאלו חידוש חידושים. ואחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכון לבו לשמים.

(פלא יועץ ערך חידוש)

פ) בפשילמד זהר, כל אות הוא חידוש בפני עצמו

כתב החיד"א בעבודת הקדש מורה באצבע אות מ', וזה לשונו: למוד הזהר הקדוש מרומם וכו' בשגם לא ידע מאי קאמר ואף שיטעה בקריאתו והוא תקון גדול לנשמה עין שם. ועין באור צדיקים שם (אות כ"ד): וכשילמד זהר יעין בכל מלה, כי כל אות הוא חידוש בפני עצמו, והדברים הנראים פשוטים אינם רק סוד.

ונראה לומר, כי בהקדמת הזהר לפרשת בראשית כתב שהמחדש חידושים אמתניים בתורה בורא שמים חדשים, (והביאו החפץ חיים בספרו שמירת הלשון חלק המוסר), כי הנה כל בן אדם צריך לחדש חידושי תורה ובשבת הקב"ה שואל את הנשמה מה חידשתם, ומי שלא חדש יהיה בבושה גדולה (כמבואר

נפלאות הזהר

עג

בזהר לעיל), ועוד בזהר בראשית הזהיר מפני חדושי שוא, שפצה בורא רח"ל שמים לתהו, ובאור צדיקים אמר על הזהר הקדוש שכל אות הוא חדוש בפני עצמו, וכמו שכתב הפלא יועץ זי"ע, שלמוד הזהר הקדוש נחשב למחדש חדושים [ראה לעיל], יוצא לנו שחייבים ללמוד זהר הקדוש בשבת קודש, והם ודאי חדושים אמתיים, המשמחים את הקב"ה.

**פא) למוד ספר הזהר במרוץ גרם שנתמלא הבית ריח טוב
ונמשכה הארה גדולה והרגש גדול להנשמה – האדרות אמר
הרב שנלמד אותם ביחד**

היום יום ב', ה' לאדר ב', שנת וית"ן ל"ו, נסענו מעכו לצפת תבנה ותכונן לראות את פני האדון השם בארץ הגליל, ואחר כך הלכנו למרון וכו' ולמדנו שם בחשק גדול ובאהבה גדולה ובשמחה ספר הזהר עד ד' שעות מהלילה, ועמדנו לאכל, וחזרנו תכף אחר האכילה למודנו כפי שנתן הרב לכל אחד מהחברים שהיו שם ספר אחד של הזהר. והיה חלקי ספר בראשית, ולמדנו עד ששה שעות, ובסוף ו' שעות נתמלא הבית ריח טוב אשר כמוהו לא נהיה וכו'. ולמדנו עד ח' שעות מהלילה, והלכנו לישון. וקדם שהאיר היום כשני שעות עמדנו על משמרתנו ולא ישננו כי אם שני שעות, וישבנו ללמוד. וכשהאיר פני המזרח התפללנו כותיקין וישבנו ללמוד עד י"ח שעות בלי הפסק בינתים אפלו בדבור של דברי תורה. ואחר שאכלנו חזרנו ללמודנו כל יום חמישי, עד ח' שעות מהלילה. וביום ו' בבקר וכו'. ובכל יום השבת היינו לומדים זהר, ובלילה ליל מוצאי שבת עשינו משמורות כל הלילה, שהאדרות אמר הרב שנלמד אותם ביחד, וכן היה. ובשעה שהתחלנו האדרות היתה הארה גדולה והרגש גדול בנשמותינו וכו', וגמרנו האדרות סמוך לאור היום, ולמדנו מאמרי בר יוחאי בשמחה גדולה.

(אגרת מסע אור החיים הקדוש, כתב יד אחד מתלמידיו, נדפס בספר טעמי המנהגים, עניני

הילולא דרבי שמעון בן יוחאי)

פב) בקצור של"ה: בערב שבת קדש אחר הטבילה ואמירת שיר השירים, אם יש לו פנאי אז מי שחננו השם בבניה ילמד מה בזהר הקדוש או בשום ספר קבלה

ובקצור של"ה מסכת שבת כתב: אחר הטבילה ואמירת שיר השירים אם יש לו פנאי, אז מי שחננו השם בבניה ילמד מה בזהר הקדוש או בשום ספר קבלה.

אמר הגאון הצדיק רבי שלמה בלוך זכר צדיק לברכה משם רבו החפץ חיים זכר צדיק לברכה, שעל למוד ספר הזהר אין שום הגבלה כי רבו מדרש, והיה החפץ חיים מעורר לכלם שילמדו כל שבת את הזהר של אותה פרשה ואפלו לבחורים.

(ר' יוסף בן שלמה מפוז'ין, הוספות בגין יוסף)



פרק יד

פג) אוי להם לבריות מעלבונה של תורה שאינם עוסקים בחכמת הקבלה שהיא נותנת כבוד לתורה, כי הם מאריכים הגלות וכל הרעות המתרגשות לבוא בעולם

וזה אצלי פירוש המשנה (אבות ו ב): אמר רבי יהושע בן לוי בכל יום ויום בת קול יוצאת מהר חורב ומכרזת ואומרת: אוי להם לבריות מעלבונה של תורה, כי בלי ספק בהיותם עוסקים בפשטיה ובספוריה לבדם היא לובשת בגדי אלמנותה ושק הושת כסותה וכל האמות יאמרו לישראל "מה דודך מדוד", מה תורתכם מתורתנו, הלא גם תורתכם ספורים בהבלי העולם. אין עלבון תורה גדול מזה, ולכן אוי להם לבריות מעלבונה של תורה ואינם עוסקים בחכמת הקבלה שהיא נותנת כבוד לתורה, כי הם מאריכים הגלות

נפלאות הזהר

עה

וכל הרעות המתרגשות לבוא בעולם, כנזכר לעיל במאמר שהתחלנו בהקדמתנו זאת וזה עצמו הוא בת קול המכריז בכל יום.

פר) טפשין דעלמא, לא מסתפלי אלא בההוא לבושא, דאיהו ספור דאורייתא

ונרמז בפסוק "קול אומר קרא", ועל פיוצא בזה אמרו גם כן בספר הזהר פרשת בהעלתך (דף קנ"ב.) וזה לשונו: רבי שמעון אמר, ווי לההוא בר נש דאמר, דהא אורייתא אתא לאחזאה ספורין בעלמא, ומלין דהדיוטי. ועוד האי מלה דאורייתא לבושא דאורייתא איהו. ומאן דחשיב דההוא לבושא איהו אורייתא ממש, ולא מלה אחרא, תיפח רוחיה, ולא יהא ליה חולקא בעלמא דאתי. ובגין כך אמר דוד המלך עליו השלום (תהלים קיט): 'גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך', מה דתחות האי לבושא דאורייתא וכו'. טפשין דעלמא, לא מסתפלי אלא בההוא לבושא, דאיהו ספור דאורייתא, ולא יתיר וכו'.

עוד יש מקום אחר אחר פיוצא בזה בפרשה הנזכר עצמה (דף קמט:) וזה לשונו: ומאן דאמר, דההוא ספורא דאורייתא, לאחזאה על ההוא ספורא בלבד קאתי, תיפח רוחיה. דאי הכי, לאו איהי אורייתא עלאה, אורייתא קשוט.

והנה בחכמי הפשט עצמם שתי בחינות, אם הכת שהם יראי השם ועוסקים בה לשם שמים אלא שנשארו בתוך החשך מנעוריהם ולא למדו סודות התורה ומתנראים לגעת בהם באמרם "מי יעלה לנו השמימה ויקחה לנו", ומי עלה שמים וירד ויגידה לנו מה הם רזיה וסודותיה, ועל פיוצא בזה "ואל השמים ואין אורם", כי גם שהם נפשות חצובות מן השמים אין אורם עמם ובמחשכים ישבו ומשם לא יצאו.

פה) ראית איש חכם בעיניו תקוה לכסיל ממונו

ועוד יש פת אחרת והם קצת תלמידי חכמים חריפים ומפלפלים עוקרי הרים וטוחנן זה בזה בפלפולם בבית המדרש, עליהם נאמר "ראיתי את

ההרים" וגו' רועשים ומתיראים לגשת אל מקום אש אוכלה הם רזי התורה, דבריהם כגחלי אש להבת שלהבת ומתיראים פן יצרבו בם צרבת כענין "ההוא ינוקא דהוה דריש בחשמל ונפק אשא מיניה ואכלתיה", ומה טוב ומה נעים חלקם אם עלתה להם כף וישרפו בקדשת שמו יתברך כי אש אוכלה הוא, ועל כיוצא באלו נאמר (משלי כד ז): "ראמות לאויל חכמות", ולכן "בשער לא יפתח פיהו". ובלי ספק כי החושבים כף אוילים הם פי לולי שהם חושבים בעיניהם די להם אותה החכמה הפשוטה שיצעו בה וכבר הם חכמים, לא היו נמנעים מלכנס מפנימיותה, ועל כיוצא בזה נאמר (משלי כו יב): "ראית איש חכם בעיניו תקוה לכסיל ממנו".

ואם שלמה המלך עליו השלום, אשר עליו נאמר (מלכים-א ה יא): "ויחכם מכל האדם" וכו', אמר בסוף ימיו בעת שחבר קהלת (קהלת ז כג): "אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני", ולא בדעתו כלל לחשב שכבר נתחכם אלא חשב שאפשר שלעתיד יתחכם, כמו שכתוב "אמרתי אחכמה" לעתיד על די היגיעה, ועם כל זה ראה אחר כך כי טעה בזה, וכמו שכתוב "והיא רחוקה ממני".

פו) מה יעשו הפתאים היתושים אשר בזמננו זה

ומה יעשו הפתאים היתושים אשר בזמננו זה בהיותם חכמים שמחים בחלקם וששים בעבודתם, והרי רבותינו זכרונם לברכה חכמי התלמוד הגדולים והראשונים אמרו: אין אנו אפילו כחמורו של רבי פנחס בן יאיר, ואין לתמה מזה, כי הרי מפרש בפתוב "ויאמר אברהם אל נעריו שבו לכם פה עם החמור", ודרשו בו רבותינו זכרונם לברכה 'עם הדומה לחמור', ואין פונתם כי אמר להם כך על היותם נעדרים בלתי חכמה, כי הרי הפתוב אמר והעיד על אליעזר שהוא אחד מהם הוא דמשק אליעזר, ודרשו חכמינו זכרונם לברכה (יומא כח:): 'דולה ומשקה מתורת רבו לאחרים'.

(פז) מזה חמור אינו רואה, אף אתם כך

אמנם כבר בארו חכמינו זכרונם לברכה עצמם ואמרו הטעם, לפי שלא ראו ענן השכינה קשור על ההר ולכן קראם עם הדומה לחמור, מה חמור אינו רואה, אף אתם כך. ואף אם במקום אחר נראה כי קרא כך לאליעזר מפני שהוא עבד, והנה הוא קנני כספו כמו בהמתו וחמורו, אין זה רק אסמכתא בעלמא כי הרי ישמעאל בנו היה שם, והרי ישמעאל בן אברהם היה והבן הולך אחר משפחת אביו.

(פח) על בן נתקלקלו, ולבם שרש פורה ראש ולענה, ועלתה בהם חלודת טיט ורפש, לכפר בחכמת האמת – ואין ספק פי לא יהיה להם חלק בעולם הבא

אמר עוד (ירמיה ד כד): "וכל הגבעות התקלקלו", כי הגבעות הם התלמידי חכמים הבחורים הנקראים גבעות אצל בחינות ההרים הנזכר, הנה הגבעות אלו נתקלקלו לגמרי, כי בראות התלמידים הקטנים את הגדולים ההרים הרמים רודפים יומם ולילה אחרי הפשטים ואינם עסוקים בחכמה הזאת ואינם יודעים כי מיראתם לכנס בה הם נמנעים מלהתעסק בה כנזכר, ועל כן גבעות אלו נתקלקלו ולבם שרש פורה ראש ולענה ועלתה בהם חלודת טיט ורפש לכפר בחכמת האמת, ואומרים שאין בתורה אלא פשטיה ולבושיה בלבד על דרך הנזכר לעיל בפרשת בהעלתך, ואין ספק פי לא יהיה להם חלק בעולם הבא כנזכר שם בזהר. וכבר נתבאר למעלה הסבה כי תורת עולם הבא איננה כפשטה רק עד שם עוסקים ברוי התורה וסודותיה, וזה שלא בחר בה ולא טרח בעולם הזה מערב שבת לא יאכל בשבת, ועליהם נאמר "הנה עבדי יאכלו ואתם תרעבו" וגו'.

(פט) ערב רב המה הגבורים אשר מעולם אנשי השם

והנה מה שכתב בתחלת דבריו ואפילו כל אינון דמשתדלי באורייתא כל חסד דעבדי לגרמיהו וכו'. עם היות שפשטו מבאר, ובפרט בזמננו זה בעוונותינו הרבים אשר התורה נעשית קרדם לחתך בה אצל קצת בעלי

תורה אשר עסקם בתורה על מנת לקבל פרס והספקות יתרות, וגם להיותם מכלל ראשי ישיבות, ודיני סנהדראות, להיות שמם וריחם נודף בכל הארץ ודומים במעשיהם לאנשי דור הפלגה הבונים מגדל וראשו בשמים, ועקר סבת מעשיהם היא מה שכתב אחר כך הכתוב ונעשה לנו שם. ככתוב בספר הזהר בפרשת בראשית (דף כ"ה): וזה לשונו על פסוק אלה תולדות השמים והארץ, שחמשה מינים יש בערב רב, ומן הג' מינים, מהם הוא הנקרא פת גבורים, דעליהו אתמר המה הגבורים אשר מעולם אנשי השם, ואינון מסטרא דאלין דאתמר בהון (בראשית יא) הבה נבנה לנו עיר ומגדל וגו' ונעשה לנו שם בבנין בתי כנסיות ובתי מדרשות ושויין בהון ספר תורה ועטרה על רישיה, ולא לשמה, אלא למעבד לון וכו'. והנה על הכת הזאת אמרו בגמרא: כל העוסק בתורה שלא לשמה נח לו שננהככה שליתו על פניו ולא יצא לאויר העולם.

צ) ראיה שאין עוסקין לשמה

ואמנם האנשים האלה מראים תימה ונענה באמנם כי כל עסקם בתורה הוא לשמה: והנה החכם הגדול התנא רבי מאיר עליו השלום העיד עליהם שלא כך הוא באמרו לשון כללות כל העוסק בתורה לשמה זוכה לדברים הרבה וכו' ומגלים לו רזי תורה ונעשה כנהר שאינו פוסק והולך וכמעין המתגבר מאליו בלתי הצטרכו לטרח ולעגן בה ולהוציא טפין טפין של מימי התורה מן הסלע, הנה זה יורה שאינו עוסק בתורה לשמה כהלכתה, ומי זה האיש אשר לא יזלו עיניו דמעות בראותו המשנה הזאת ורואה חסרונו ופחיתותו.

צא) בגדר שלא לשמה

האמנם אף על פי שלכאורה אפשר לפרש לשון המאמר על אפן זה [הגהה - אפשר פונתו על לקנטר כמו שכתב התוספות (פסחים נ): אב"ן ח"ן]. ובעץ חיים כתב ד של החסיד בעל יסוד ושרש העבודה גרס אפשר לפרש כו' על עם הארץ ולא על תלמיד חכם כו']. עם כל זה דבר קשה מאד מאד

לומר וכי בשופטני עסקינן ולא בכללות כל התלמידי חכמים העוסקים בתורה והראיה על זה אמרו דרך כללות: ואפילו כל אינון דמשתדלי באורייתא כל חסד דעבדי לגרמיהו עבדי, ואין לומר דמלת כל היא יתרה ומשבשבתא, שהרי מקרא דורש וכל חסדו כציץ השדה, שלא נאמר וחסדו אלא וכל חסדו, לרמוז כי כל התלמידי חכמים העוסקים בתורה הנקראת תורת חסד על לשונה הם דומים בחסד שהוא אל ציץ השדה משום דלגרמיהו עבדי. אבל באור לשון הנזכר לעיל יובן ראשיתו מאחריתו באמרו ויראה ואהבה על מנת לקבל פרס איהי שפחה ותחת שלש רגזה ארץ.

צב) לית יחודא עד דערב רב יתמחוץ מעלמא

והענין יובן במה שכתב בספר הזהר בפרשת בראשית (דף כז:). ובגין דא אמר קודשא בריך הוא לא טוב היות האדם לבדו אעשה לו עזר כנגדו דא משנה אתתא דההוא נער ואיהו שפחה דשכינתא, ואי זכו ישראל איהי עזר לון בגלותא מסטרא דהתר טהור פשר, ואי לא איהי כנגדו מסטרא דטמא פסול אסור וכו' דלית יחודא עד דערב רב יתמחוץ מעלמא. ובגין דא אתקבר משה לבר מארעא קדישא, וקבורתא דיליה איהי משנה דשלטא על מטרוניתא דאיהי קבלה למשה, ומלכא ומטרוניתא מתפרשא מבעלה, ובגין דא תחת שלש רגזה ארץ תחת עבד כי ימלוך דא עבדא ידיעא, ושפחה דא משנה, ונבל כי ישבע לחם דא ערב רב.

צג) פשט מלשון פשטתי את פתנתי, שהוא בחינת המלבושים החיצוני

הנה מבאר כי תורתנו הקדושה כלולה ונמצאת בכל ארבע עולמות אבי"ע [אצילו"ת בריא"ה יציר"ה עשי"ה] ובהיותה בעולם האצילות אז נקראה קבלה, כי שם היא מפשטת מכל הלבושים הנקרא פשט מלשון פשטתי את פתנתי, שהוא בחינת המלבושים החיצוני, שהוא על גבי עור אדם המתפשט מעליו לפעמים, וזהו עקר מלת פשט.

צד) דברי הזהר על השלטון של הערב רב והמצב באחרית הימים, ולגבי מה שקורה בתקופה האחרונה וכו':

הנה לשון הזהר הקדוש ברעיא מהימנא (במדבר דף קכ"ד ואילך), עם תרגום עקרי הדברים:

...כגונא דא בישראל: כד אינון מחללין אורייתא קודשא בריך הוא ייעול לון בגלותא דבני עשו ובני ישמעאל, תחות שעבודא דלהון, דדרגייהו "כלב" ו"נחש", ואתדנו תמן, ובהון יתבררו ויתלבנו ויצורפו כצורף הכסף וכבחון הזהב, הדא הוא דכתיב (זכריה יג) "וצרפתים כצורף את הכסף, ובחנתים כבחון את הזהב", עד דיתקיים בהו (ישעיה א) "אם יהיו חטאיכם כשנים, כשלג ילבינו".

[כְּשֵׁי־שָׂרָאֵל יִפְרוּ אֶת חֻקֵי הַתּוֹרָה, הַקֶּבֶ"ה יִכְנִיס אוֹתָם לְצַעַר תַּחַת יְדֵיהֶם שֶׁל הַמְּסַלְמִים וְהַנוֹצְרִים, וְהָעֶרֶב רַב, כְּדִי לְבַרֵר וּלְלַבֵּן אוֹתָם]

...ואילנא דטוב ורע דאיהו איסור והיתר טומאה וטהרה לא שלטא על ישראל יתיר, דהא פרנסה דילן לא ליהוי אלא מסטרא דאילנא דחיי, דלית תמן לא קשיא מסטרא דרע ולא מחלוקת מרוח הטומאה, דכתיב (זכריה יג) "ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ", דלא יתפרנסון ת"ח מעמי הארץ אלא מסטרא דטוב, דאכלין טהרה כשר היתר, ולא מערב רב דאכלין טומאה פסול איסור, דאינון מסאבין דמסאבין גרמייהו בנשג"ז, בגין דאינון בנוי דלילית דאיהי נשג"ז חזרין לשרשיהו, ועלייהו אתמר (ישעיה יד) "כי משורש נחש יצא צפע".

[לקראת הגאולה תלמידי החכמים לא יקבלו יותר את פרנסתם מהערב רב, הנרמז בעץ הדעת טוב ורע ובטמאה, אלא הפרנסה שלהם תגיע מ"עץ החיים". מסביר הזהר שהפרנסה שלהם תגיע מאנשים יראי שמים האוכלים פשר והיתר, ולא מהערב רב שאוכלים טרפות וטמאות, ומטמאים את עצמם במשכבים אסורים.]

...ורשעים בחשך ידמו אינון ערב רב ובג"ד אמר נביאה עלייהו (יחזקאל יג) ואל אדמת ישראל לא יבאו.

[אָבַל הָעֶרֶב רַב הַזֶּה יִקָּבַל אֶת הַעֲנֵשׁ הַזֶּה, וְתִתְקַיַּם בּוֹ הַנְּבוּאָה הַקְּשָׁה 'וְאֵל אֲדַמַּת יִשְׂרָאֵל לֹא יָבוֹאוּ' (בְּמִקּוֹם אַחֵר הַפְּסוּק הַזֶּה מִפְּרֵשׁ כְּעֵנֶשׁ שְׁלֹא יִזְכּוּ לְגֵאוּלָּה)]

...א"ל רעיא מהימנא: באומאה עלך בשמא ד-ד' לא תאחר בכל יכולתך דהא אנא בצערא סגי, (שמות ב) ויפן כה וכה וירא כי אין איש עוזר לי לאפקא לי מהאי צערא בהאי קבורה דאתמר עלי (ישעיה נג) ויתן את רשעים קברו ולא אשתמודען בי ואני חשיב בעינייהו בין ערב רב רשיעייא ככלב מת דסרח בינייהו דחכמת סופרים תסרח בינייהו בכל קרתא וקרתא ובכל אתר דישראל מפוזרין בינייהו בין מלכוון ואתהדרו אינון ערב רב רעיין על ישראל עאנא דקודשא בריך הוא דאתמר בהו (יחזקאל לד) ואתן צאני צאן מרעיתי אדם אתם ולית לון יכולת למעבד טיבו עם ת"ח, ואנשי חיל ויראי חטא מסובבים מעיר לעיר ולא יחוננו ומחרימין ערב רב בינייהו ולא יהבין לון באתרין סגי אין אלא דבר קצוב דלא יהא תקומה לנפילו דלהון ואפילו חיי שעה.

[מִשָּׁה רַבִּינוּ - רַעְיָא מְהִימְנָא - מְדַבֵּר כְּבִיכּוֹל עִם אֱלֹהֵי הַנְּבִיא, אוֹדוֹת עֲצָמוּ כְּבִיכּוֹל (שְׁהָרִי גּוֹאֵל רֵאשׁוֹן, הוּא גַם גּוֹאֵל אַחֲרוֹן), בְּתַקּוּפַת אַחֲרִית הַיָּמִים, וְאוֹמֵר לוֹ בְּעֶרְךָ כָּךְ: אֲנִי מִשְׁבִּיעַ אוֹתְךָ שְׁלֹא תִתְעַכֵּב (בְּבִשׁוּרַת הַגְּאוּלָּה), כִּי אֲנִי נִמְצָא בְּצַעַר גָּדוֹל! וְאִין מִי שְׁעוֹזֵר לִי לְצִאת מֵהַצַּעַר הַזֶּה. וְאֲנִי נֶחְשָׁב בְּעֵינֵיהֶם שֶׁל הָעֶרֶב רַב כְּכֻלָּב מֵת, מִשּׁוּם שְׁאֲצֵלֶם הַתְּקַיָּם "חֻכְמַת סוּפְרִים תִּסְרַח" (גּוֹעַל וְבוֹז לְתוֹרָה וְלוֹמְדֶיהָ), בְּכֹל מְקוֹם וּמְקוֹם בְּיִשְׂרָאֵל, וְחֲזְרוּ הָעֶרֶב רַב וְנַעֲשׂוּ מִנְהִיגִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל, צֵאנוּ שֶׁל הַקְּבָ"ה, וְאִין לְעֶרֶב רַב יִכְלַת לַעֲשׂוֹת טוֹב עִם תַּלְמִידֵי חֻכְמִים, וְאֲנִשֵּׁי חֵיל וְיִרְאֵי חֹטָא עוֹבְרִים מְעִיר לְעִיר (לְבַקֵּשׁ תְּרוּמוֹת), וְלֹא יְחוֹנְנוּ, (וְאִין כְּמַעַט מִי שְׂיִתְנוּ), וּמְחַרְיִמִּים לָהֶם הָעֶרֶב רַב, וְלֹא נוֹתְנִים לָהֶם אֵלָּא תַקְצִיבִים "דְּבַר קְצוּב" - בְּלִשׁוֹן הַזּוֹהַר) מְדַלְדְּלִים, וְזֶה מְכֻוֵן מִלְמַעְלָה כְּדִי שְׁלֹא תִהְיֶה לְעֶרֶב רַב תְּקוּמָה בְּנִפְלִתָם]

וכל חכמים ואנשי חיל ויראי חטא בצערא בדוחקא ביגונא חשיבין ככלבים (איכה ד) בנים המסולאים בפז איכה נחשבו לנבלי חרש בראש כל חוצות, דלא אשכחו אכסניא בינייהו.

ואינון ערב רב אינון עתירין בשלוה בחדווא בלא צערא בלא יגונא כלל. גזלנין! מארי שוחד! דאינון דיינין רישי עמא (בראשית ו) "כי מלאה הארץ חמס מפניהם" עליהו אתמר (איכה ה) "היו צריה לראש".

[וְכָל הַחֲכָמִים וְאֲנָשֵׁי הַחַיִּל וְיִרְאֵי הַחֲטָא בְּצַעַר, בְּדַחֲקָא וּבִיגוֹן, וְהֵם נְחֻשְׁבִּים כְּכֻלָּבִים, וּמִתְקִים בְּהֵם הַפְּסוּק בְּאִיכָה "בְּנִים הַמְּסֻלָּאִים בְּפִז אִיכָה נְחֻשְׁבוּ לְנַבְלֵי חֲרֵשׁ בְּרֵאשׁ כָּל חוּצוֹת", וְהֵם לֹא מוֹצְאִים מְנוּחַ. וְאֵלוּ הָעֶרֶב רַב הֵם עֲשִׂירִים, בְּשִׁלְוָה, בְּשִׁמְחָה, בְּלֵי צַעַר וְיִגוֹן בְּכָלֵל. הֵם גְּזֻלָּנִים! לֹקְחֵי שְׁחָד! וְהֵם אֵלוּ הַשׁוֹפְטִים וְרֵאשֵׁי הָעָם, "כִּי מְלֵאָה הָאָרֶץ חֲמָס מִפְּנֵיהֶם", וְעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר בְּאִיכָה "הָיוּ צָרִיָּה לְרֵאשׁ".]

וְכָל זֶה כְּבַר הַתְּקִים, אֲנַחְנוּ הָרִי חַיִּים אֶת זֶה (עֵין בְּאַרְיכוֹת בְּסִפְרֵי הָעֶרֶב רַב י"ז חֲלָקִים – וְרֵאָה בְּאַרְיכוֹת בְּהַקְדָּמְתוֹ שֶׁל רַבֵּינוּ חַיִּים וּוִיטְאֵל, בְּסִפְר "הַזֹּהֵר וְהָעֶרֶב רַב")

וּבְזָכוֹת לִימוּד הַזֹּהֵר הַקְּדוֹשׁ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, נִנְצַח אֶת הָעֶרֶב רַב, וְנִזְכָּה לְטַהַר לְבַבְנוּ לְעַבְד לְיוֹצְרֵנוּ בְּכָל כַּחֲנוּ וּבְכָל נַפְשָׁנוּ וּבְכָל מְאֲדָנוּ, וּתְקִים הַבְּטַחַת הַרְעִיָּא מְהִימְנָא "בְּהֵאֵי סִפְר הַזֹּהֵר, יִפְקוּן בֵּיה מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמֵי" בְּבִיאַת גּוֹאֵל צְדָק בְּמַהֲרָה בְּיַמֵּינוּ, אָמֵן.

